

ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

Πάσχα ἅγιον
Πάσχα μέγα
Πάσχα μυστικόν
Πάσχα πανσεβάσιον
Πάσχα ἐν χαρᾷ
ἀλλήλους περιπτυζόμεθα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

	σελ.
Κ. Μελισσαρόπουλου: Τά «Μεγάλα Όντα»	79
Δημ. Ίωαννίδη: Ἡ θεά Ἄθηνᾶ	85
J. Caldwell-Johnston: Ὁ Αἰώνιος Δεῖπνος	92
James S. Perkins: Ὁδός Ἀρμονίας	96
Ἰω. Βασιλῆ: Ἀποσπάσματα Ὁμιλιῶν	107
Παν. Δ. Ἀναγνώστου: Ζωδιακός κύκλος καὶ Πλανῆτες	112
Κ. Γρηγοριάδη: Ἀόρατος Κόσμος	113
Στ. Βασαρδάνη: Ὁ «Διδάσκαλος»	116
George Reyer: Μώαμεθ	119
Κ. Μελισσαρόπουλου: Τί γράφει ὁ Πλάτων	129
Π.Δ. Ἀναγνώστου: Πῶς ἀποκτάται ἡ συνειδησις τῶν ἀνωτέρων κόσμων	133
Χαράλ. Μπάρακλη: Στοιχεῖα Βιονομίας	138
Συνεδιράσεις Στοῶν	147
Ἀνακοινῶσις	148
Μεταξύ μας	149

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΧΕΙΜΑΡΑΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ
Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταχ. 106 71, Ἀθήναι Τηλ. 362.0702

Ἰδρυτής: ἸΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰδιοκτησία: Θεοσοφικὴ Ἑταιρία ἐν Ἑλλάδι

Ἐκδότης-Διευθυντής: Πολ. Ἀντζακας

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ: Π. Αναγνώστου, Π. Παπασιωτῆς

Ἔτος 37ον ● Μάρτιος – Ἀπρίλιος 1992 ● Τεύχος 205

Τὰ «Μεγάλα ὄντα»

ΚΩΣΤΗ Ν. ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Στὴ Θεοσοφικὴ φιλολογία, καθὼς καὶ στὴ Βουδδιστικὴ φιλολογία, συναντοῦμε πολλοὺς ὄρους, ἀναφερόμενους στὰ «Μεγάλα ὄντα», τῶν ὁποίων τὴν ἀκριβῆ ἔννοια ἀσφαλῶς δὲν γνωρίζομε, οὔτε εἶναι δυνατόν πλήρως νὰ γνωρίσωμε. Ὅπως Μαχάτμα, Ἀντέπτ, Γκουρού, Ρίσι, Ἀσέκα, Μούκτα, Μποντισάτβα, Νιρμανακάγια. Ἀντλοῦντες ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα Πρόεδρον τῆς Θεοσοφικῆς ἑταιρίας φιλόσοφον Νιλακάντα Σρί Ραμ, θὰ προσπαθήσωμε νὰ δώσωμε τὴν ἐξήγησιν αὐτῶν τῶν ὄρων.

Ἐν πρώτοις, τὰ «Μεγάλα ὄντα» ἢ οἱ «Διδάσκαλοι τῆς Σοφίας καὶ τῆς Ἀγάπης», τὰ Μέλη τῆς «Μεγάλῃς Λευκῆς Ἀδελφότητος» δὲν εἶναι ἐξωανθρώπινα ὄντα. Εἶναι ἀποκορύφωσις τῆς ἀνθρωπίνης ἐξελίξεως. Εἶναι ἡ πνευματικὴ-ἑσωτερικὴ ἐξέλιξις πέρα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Εἶναι ἡ ἀνθισις τοῦ ἀνθρωπίνου δένδρου. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Διδασκάλους ἔχουν ἀνθρώπινον σῶμα, ἀλλὰ δὲν ἐμποδίζονται ἀπ' αὐτὸ στὴ δράση τους, διότι ἔχουν ὑπερβῆ τοὺς περιορισμοὺς τοῦ σώματος. Μερικοὶ δὲν ἔχουν φυσικὸ σῶμα, ἀλλὰ παραμένουν στὰ ἐσωτερικὰ πεδία, βοηθώντας τὴν ἀνθρωπότητα καὶ γενικῶς τὴν ἐξέλιξιν, μὲ τίς δυνάμεις ποὺ διαχέουν.

Οι Διδάσκαλοι δέν ἔχουν συσσωρευμένο Κάρμα νά ἐκπληρώσουν. Στή δράση τους δέν ὑπάρχει προσωπικό στοιχείο, δέν ὑπάρχει χωριστός ἑαυτός, ὥστε νά ὑπάρχει γι' αὐτόν καί νά δημιουργεῖται Κάρμα. Ἀποτελοῦν ἀπλῶς μιά δύναμη στήν κατεύθυνση τῆς Ἐξελίξεως.

Ὁ Α. Π. Σίννετ, ἐκδότης τῆς πρώτης ἔφημεριδος τῆς Ἰνδίας, ἀφιέρωσε τό πρῶτο του βιβλίο σέ ἓνα ἀπό αὐτά τά «Μεγάλα ὄντα» μέ τίς ἀκόλουθες φράσεις: «Σ' Ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου ἡ κατανόηση τῆς Φύσεως καί τῆς Ἀνθρωπότητος ἐκτείνεται τόσον ὑπεράνω τῆς Ἐπιστήμης καί τῆς Φιλοσοφίας τῆς Εὐρώπης, ὥστε μόνον οἱ ὑψηλῆς διανοίας ἐκπρόσωποί της νά εἶναι ἱκανοί νά κατανόησουν τήν ὑπαρξη τέτοιων δυνάμεων μέσα στόν ἄνθρωπο, ὅπως Ἐκεῖνος συνεχῶς τίς ἐξασκεῖ».

Ἡ Ἑλενα Π. Μπλαβάτσκι καί ὁ Ἀ. Π. Σίννετ μεταχειρίστηκαν γιά τά «Μεγάλα ὄντα» τή λέξη Μαχάτμα, πού σημαίνει «Μεγάλη Ψυχή» (ΜΑΗΑ: μεγάλη, ΑΤΜΑ: ψυχή). Ἐθεώρησαν τοὺς Μαχάτμας ὡς κατέχοντας τήν ἀπόκρυφη γνώση, μέ τήν ὁποία ἐξεδήλωναν τεράστιες δυνάμεις. Ἀπέκρουσαν ἀπόλυτα τήν ἰδέα ὅτι ἦσαν θαυματοποιοί ἢ πνεύματα ἀπό αὐτά πού ἐμφανίζονται σέ πνευματιστικές συνεδριάσεις. Μποροῦμε νά ἀντιληφθοῦμε τή φύση ἑνός Μαχάτμα, ἑνός Διδασκάλου, ἀπό τήν ὁποία ἀπορρέουν οἱ γνώσεις του καί οἱ δυνάμεις του, μόνον σέ γενικές γραμμές. Οἱ λέξεις πού χρησιμοποιοῦμε ὅταν ἀναφερόμεθα σ' Αὐτούς ὑποδεικνύουν τόν τύπο τῶν ὄντων αὐτῶν καί δίνουν τήν ἐξέχουσα ὑπόστασή τους, ὡς τό σημεῖο πού μποροῦμε νά τοὺς κατανοήσωμε.

Μιλώντας γιά τή Νιρβάνα ὁ Βούδδας εἶπε: «Δέν εἶναι δυνατόν γιά τήν ἀνθρώπινη διάνοια νά συλλάβῃ τήν κατάσταση πού ὀνομάζουμε Νιρβάνα. Ἀποτελεῖ τόν ὑψηλότερο σκοπό καί τήν ὑπέρτατη κατάσταση τοῦ Ἀνθρώπου, μιά κατάσταση ὑπερβατικῆς εἰρήνης, μακαριότητος καί ἐλευθερίας ἀπό κάθε κηλίδα καί θλίψη».

Ἐκτός ἀπό τόν ὄρο «Μαχάτμα» ἓνας ἄλλος ὄρος πού δηλώνει ἓναν Διδάσκαλο, εἶναι ἡ λέξη ΑDEPT, πού σημαίνει ἰδιοφυΐα ἢ ἐπιδεξιότητα, ἰδιαίτερα στίς ἀπόκρυφες ἐπιστήμες. Ἡ Ἑλενα Π. Μπλαβάτσκι χρησιμοποίησε αὐτό τόν ὄρο μᾶλλον ἀόριστα τόν πρῶτο καιρό, ἀποδίδοντάς τον σέ πολύ ἐξελιγμένους ἀνθρώπους, πού δέν ἔχουν ὅμως ἀκόμη φθάσει στό στάδιο τῆς Μυήσεως, μέ τήν ὁποία γίνεται εἰσαγωγή στά ἀπόκρυφα Μυστήρια καί σέ μιά ἐπέκταση τῆς συνειδησεως πού καταλήγει σέ μιά πλήρη μεταμόρφωση τοῦ ἐσωτερικοῦ ἀνθρώπου. Μιλοῦσε

επίσης για τούς ADEPTS τής δεξιᾶς Ἴτραποῦ, πού ὑποσημαίνει ὅτι μποροῦν νά ὑπάρχουν καί ἄλλοι, πού νά εἶναι ADEPTS μόνο γιά ὠρισμένους τομεῖς, π.χ. στή μαγεία ἀλλά νά βρίσκωνται σέ σφαλερό δρόμο. Ἔτσι ἡ λέξη Ἰντέπτι, ὅπως τήν χρησιμοποιοῦσαν τόν πρῶτο καιρό, ἐξέφραζε κάτι κατώτερο ἀπό τήν ἔννοια πού ἔχει λάβει τώρα στή Θεοσοφική φιλοσοφία. Διότι καθιερώθηκε νά σημαίνει κάτι περισσότερο ἀπό τό νά εἶναι κανεῖς ἀπλῶς ἔμπειρος στήν ἀπόκρυφη γνώση ἢ νά εἶναι ἰκανός νά χειρισθῆ ὠρισμένες ἀπόκρυφες δυνάμεις.

Ἀντίστροφα ὁ ὅρος Μαχάτμα ἀπεδόθη ἀπό πολλούς καί σέ άτομα πού ἐπεδόθησαν σέ μιᾶ ἐξωτερική ζωῆ δράσεως, χωρίς νά ἀποκλείεται νά παρουσιάζουν ἀτέλειες ἢ ἐλαττώματα. Ἀκόμη καί ἄνθρωποι ἐντελῶς κοινοί καί ἀμόρφωτοι περνοῦν στήν Ἰνδία γιά Μαχάτμας. Μερικοί Μαχάτμας τοῦ Ἰνδουϊσμοῦ, ὅπως καί μερικοί Ἅγιοι τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἦσαν πολύ μακριά ἀπό τό νά εἶναι τέλειοι ἄνθρωποι. Πάλειαν διαρκῶς μέ πειρασμούς τοῦ ἑνός ἢ τοῦ ἄλλου εἴδους καί μερικοί ἀπ' αὐτούς μίλησαν μέ πολλή εἰλικρίνεια γιά τούς ἀγῶνες καί τίς ἀδυναμίες τους.

Ἡ λέξη Διδάσκαλος ἢ Γκουρού σημαίνει κάποιον πού ἔχει μαθητάς καί πού εἶναι γι' αὐτούς παράδειγμα ἢ πνευματικός ὁδηγός. Μποροῦμε νά χρησιμοποιήσωμε ὅποιονδήποτε ὄρο – Μαχάτμα, Ἰντέπτι, Διδάσκαλο – αὐτό πού σημαίνει εἶναι πραγματικά ὁ τέλειος Ἄνθρωπος, ὁ ἐσωτερικά-πνευματικά τέλειος. Ὑπάρχει ἀκόμη μιᾶ ἄλλη λέξη πού χρησιμοποιεῖται στήν Ἰνδική φιλοσοφία: Μούκτα (MUKTA), πού σημαίνει «Ἀπελευθερωμένο ὄν». Τό ὄν εἶναι ἡ ἐνοικοῦσα ζωῆ, ὁ πραγματικός Ἄνθρωπος, ἐνῶ τό ἐξωτερικό πρόσωπο εἶναι ἓνα ἀπλό προσωπεῖο. Ἀπελευθερωμένο ὄν εἶναι ἐκεῖνο πού ἔχει ἐλευθερώσει τόν ἑαυτό του ἀπό τά δεσμά τῆς σάρκα. Ἄν καί μπορῆ νά φέρῃ ἓνα σῶμα, δέν ἐμποδίζεται ἀπ' αὐτό. Βρίσκεται ὑπεράνω ἀπό τούς περιορισμούς του. Δέν ἐξαρτᾶται ἀπό τήν κατάσταση τοῦ σώματος. Τό «Ἀπελευθερωμένο ὄν» εἶναι ἐλεύθερο ἀπό τόν νόμο τοῦ Κάρμα καί τῆς Μετενσαρκώσεως.

Μερικά ἀπό τά «Μεγάλα ὄντα» πού ἐφθασαν στή Μύηση δέν ἔχουν πιά φυσικό σῶμα, ἀλλά παραμένουν στά ἐσωτερικά πεδία, βοηθώντας τήν ἀνθρωπότητα μέ τίς δυνάμεις πού ἐκπέμπουν. Ὀνομάζονται ἀπό τούς Βουδδιστές Νιρμανακάγια, λέξη πού χρησιμοποιεῖ ἐπίσης ἡ Ἑλένα Π. Μπλαβάτσκι στή «Μυστική Διδασκαλία».

Ἐνας ἄλλος ὄρος, πού χρησιμοποιεῖται στά Βουδδιστικά βιβλία, εἶναι ἡ λέξη Ἀσέκα (ASEKHA) πού κυριολεκτικά σημαίνει

«τίποτα δέν απομένει». Δέν υπάρχει τίποτα γιά νά μεταμορφωθῆ, τίποτα πού νάχη άφίσει ήμιτελές τό Κάρμα. Ὁ Ἄσεκα δέν ἔχει τίποτα πιά νά μάθη άπό τή γήϊνη ύπαρξη. Ἐχει πραγματοποιήσει τό «καλό ταξίδι», ἔχει περάσει «στήν ἄλλη ὄχθη». Εἶναι φράσεις πού ἔχουν χρησιμοποιηθῆ άπό ἕνα Ὀν πού ἔχει πραγματοποιήσει αὐτή τήν επίτευξη. Ὁ Ἄσεκα σέ καμμιά στιγμή δέν δεσμεύεται ἢ προσκρούει σέ δυνάμεις τοῦ παρελθόντος. Δέν φέρνει κανένα ὑπόλοιπο άπό τό παρελθόν μέσα στό παρόν. Κάθε στιγμή εἶναι γι' Αὐτόν μιá καινούργια στιγμή, ἐπειδὴ δέν ἔχει καμμιά δεσμευτική μνήμη άπό τό παρελθόν, πού νά εἰσχωρῆ μέσα στό παρόν, γιά νά τόν κάνη νά ἐπιθυμῆσει πείρες πού εἶχε ἄλλοτε. Ἄν ὑπῆρξε γι' Αὐτόν κάποια σχέση μ' ἕνα πρόσωπο, άπό τό ὅποιο εἶχε κάποια ἐντύπωση, κάποια εὐχαρίστηση, δέν εἶναι πιά προσκολλημένος σ' αὐτή τήν ἐπιθυμία καί δέν τήν ἀναζητεῖ. Οὔτε ἔχει κανένα αἶσθημα ἔχθρας ἢ δυσaráσκείας πρὸς κάποιο πρόσωπο, πού θά μπορούσε νά τόν ἐμποδίσῃ άπό τό νά βοηθήσῃ αὐτό τό πρόσωπο. Ἐνας Διδάσκαλος πάντα βοηθεῖ τόν καθένα πού θά συναντήσῃ. Ἀκόμη καί ἂν, σχετικά μέ ἕνα πρόσωπο, ὑπῆρξαν στό παρελθόν περιστατικά δυσάρεστα, ὅλα ἔχουν σβησθῆ καί ὁ Διδάσκαλος συναντᾷ αὐτό τό πρόσωπο σάν γιά πρώτη φορά. Αὐτό σημαίνει πὼς κάθε σχέση ἀρχίζει μέ φρεσκάδα.

Ἐκτός άπ' αὐτά, ὑπάρχει ἀκόμη ἡ λέξη Μποντισάτβα στά Βουδδιστικά κείμενα, πού ἔχει μιá ἀνάλογη ἐννοια. Σημαίνει ἕνα Ὀν, τοῦ ὁποίου ἡ φύση εἶναι γεμάτη Φῶς καί Σοφία. BODHI σημαίνει φωτισμός. SATTVA σημαίνει δύναμη. Ἐνα τέτοιο Ὀν εἶναι Ἐκεῖνο πού ζῆ στήν Ἀλήθεια, ὄχι στήν άπατηλότητα ἢ στή σκιά. Σ' ἕνα άπό τά «Γράμματα τῶν Διδασκάλων» ὁ Διδάσκαλος λέγει ὅτι ὁ Ἀντέπ ζῆ στήν Ἀλήθεια, πού σημαίνει ὅτι ἡ ἐσωτερική του συνείδηση εἶναι συγκεντρωμένη στήν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων καί ὄχι σέ κάτι πού προβάλλει ἢ ἐφευρίσκει ἕνας νοῦς ἐπιρρεπῆς στήν ἐπιθυμητή σκέψη. Δέν ὑπάρχει στή φύση του οὔτε σκιά ψεύδους.

«Ἀλήθεια» εἶναι μιá λέξη πού ἔχει πολύ βαθειά ἐννοια, ξεχωριστή άπό τά γεγονότα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, γιά τά ὅποια ἐπίσης χρησιμοποιοῦμε τή λέξη ἀλήθεια. Ἡ Ἀλήθεια, ξεχωριστή άπό τά συγκεκριμένα γεγονότα, ἀποδίδεται ὄχι τόσο στήν ἐξωτερική μορφή, ὅσο στήν ψυχῆ τῶν πραγμάτων, ἔτσι πού ὅταν εἰσχωρῆτε μέσα σ' αὐτό πού ἡ ἐξωτερική μορφή ἀτελῶς ἀναπαριστᾷ, εἰσδύετε σέ μιá διαφορετική φύση άπό ἐκείνη τῆς ὑλικῆς μορφῆς. Αὐτή ἡ φύση εἶναι μιá φύση ἀρμονίας καί ὁμορφιάς. Σ' αὐτή τή σχέση μπορεῖ κανεῖς ν' ἀναφέρῃ τή λέξη Ρίσι (RISHI),

χρησιμοποιούμενη συχνά σέ Ἰνδικά βιβλία. Ρίσχι κυριολεκτικά σημαίνει μάντης. Ἀλλά δέν εἶναι ἡ συνηθισμένη διορατικότης, ἡ ἐξω-αἰσθητική ἀντίληψη κάποιου εἶδους. Ἐνας πού εἶναι διορατικός ἢ ψυχικός μπορεῖ νά βλέπη σωστά ἢ ἐσφαλμένα. Συχνά βλέπει τίς δικές του μορφές-σκέψεις καί νομίζει ὅτι εἶναι πραγματικότητες. Πολλοί πιστεύουν ὅτι ἂν κάποιος θεωρεῖται σάν διορατικός, ὅ,τι κι' ἂν λήη θά πρέπει νά εἶναι σωστό. Ἀλλά δέν συμβαίνει αὐτό. Στή «Φωνή τῆς Σιγῆς» ὑπάρχει ἡ φράση: «Μή ζητᾶς τόν Γκουρού σου σ' αὐτούς τούς ἀπατηλούς τόπους», δηλαδή τόν τόπο τοῦ ἀπατηλοῦ νοῦ, πού ἐπηρεάζεται ἀπό τίς μνήμες του, ὅπου πολύ συχνά ἓνα πρόσωπο εἶναι ἱκανό νά βλέπη μιὰ μορφή προεκτεινόμενη ἀπό τὸ ὑποσυνείδητό του καί νά τήν ἐκλαμβάνη γιά ἀληθινή. Μπορεῖ νά βλέπη κάτι πού φαίνεται πραγματικό, ἀλλά αὐτό πού βλέπει εἶναι ἐπισκιασμένο ἀπό προσχηματισμένες ιδέες ἢ τίς καταπιεζόμενες ἐπιθυμίες του. Ἐνας RISHI εἶναι Ἐκεῖνος πού βλέπει τήν οὐσία τῶν πραγμάτων. Βλέπει μέσα στήν ἀληθινή, τήν ἐνδότερη φύση του, τόν πνευματικό πυρῆνα πού βρίσκεται μέσα στήν ὑλική μορφή.

Ἡ πνευματική τελειοποίηση εἶναι ἓνα φυσικό ἄνθισμα τοῦ Θεοῦ Σπόρου πού βρίσκεται σέ κάθε ἀνθρώπινο ὄν. Ὑπάρχει αὐτή ἡ θεία Σπιθα ἢ ὁ Θεῖος Σπόρος καί σέ ἓνα σημεῖο τοῦ χρόνου ἀρχίζει νά βλαστάνη. Μέ τήν ἀδιάκοπη πορεία τῆς Ἐξελιξεως, μέ τήν καταγόνηση καί ἀγάπη, τό φυτό αὐξάνει σέ δύναμη καί ὠριμότητα. Καί ὅταν φθάσῃ ἡ εὐλογημένη στιγμή, τό φυτό ἀνθίζει... Τό ἀνθρώπινο ὄν ἀποβαίνει ἓνας μεγάλος Μεμμημένος. Ἐνας Μαχάτμα, ἓνας Ἀντέπτ, ἓνας Ἀσέκα, ἓνας Διδάσκαλος. Τώρα μοναδικός σκοπός του εἶναι νά βοηθήσῃ τήν ἀνθρωπότητα...

Τό ἄνθισμα τοῦ Θεοῦ Σπόρου δέν μπορεῖ νά ἐκβιασθῇ. Πρέπει νά συντελεσθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ, μέ ἀπόλυτη ἐλευθερία. Δέν εἶναι δυνατόν νά χρησιμοποιήσῃ κανεῖς τή θέλησή του γιά νά τό ἐπιτύχη. Αὐτός ὁ Σπόρος, πού ἔχει ἄπειρη δυναμικότητα, ἐκδηλώνει τή φύση του μέ μορφές ἁρμονίας, καί τό ἄνθισμά του, σέ κάθε ἀτομική περίπτωση, ἐκδηλώνει ἓναν διαφορετικό τύπο ἁρμονίας. Ἐνας ADEPT διαφέρει ἀπό ἓναν ἄλλον στήν ἐμφάνισή του καί κατὰ κάποιον τρόπο στήν ἐσωτερική φύση του. Ἄν καί ὅλοι μπορεῖ νά ἔχουν τήν ἴδια σοφία, ὠραιότητα καί δύναμη, ὅμως ὁ καθένας διακρίνεται καί εἶναι διαφορετικός ἀπό τούς ἄλλους. Ἐχει μιὰ ἐπίδραση πού εἶναι σάν μιὰ εὐωδία, ἀλλά μοναδική, πού δέν ἀναπαράγεται ἀπό κανέναν ἄλλον.

Γιά τὰ «Μεγάλα ὄντα» – τούς Διδασκάλους – ὁ Κάρολος Λεντμπήτερ ἔχει γράψει τό βιβλίο «Οἱ Διδάσκαλοι καί ἡ Ἄτρα-

πός», μεταφρασμένο στα Έλληνικά (τό όποιο έχει από μακρού έξαντληθή). Όσο και αν επίβάλλεται νά είναι κανείς επίφυλακτικός για ό,τι έχει γραφή σχετικά μέ τούς Διδασκάλους (διότι τίποτα δέν μπορεί νά γνωρίζη ό ίδιος έξ ίδιας αντίληψεως και δέν πρέπει κανείς ποτέ νά δίδη τυφλή πίστη σέ ό,τι λένε οί άλλοι), δέν μπορούμε νά άρνηθούμε τή γοητεία τήν όποία άσκει τό θέμα περί τών Διδασκάλων, οί όποιοι άποτελούν τό άνθος τής Έξελίξεως τής Άνθρωπότητας.

Ἡ θεά Ἀθηνᾶ

Ὑπό ΔΗΜ. Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Σέ πολλές πόλεις τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἐλατρεύθη ἡ Θεά. Ἡ λατρεία ὅμως πού τῆς ἔδωσε ἡ πόλις της, αἱ Ἀθῆναι, ἡ πόλις πού εἶχε τιμηθῆ μέ τό ὄνομά της, ὑπῆρξε μοναδική στό εἶδος της. Ἐτίμησε τή Θεά, ὅπως τῆς ἔπρεπε, καί ἐτιμήθη καί ἡ πόλις ἀπό τήν ὑπέροχη ἐκείνη λατρεία πού ἐπί αἰῶνες προσέφερε στήν Πολιάδα, στήν Πρόμαχο Θεά.

Ἡ ἀρχή τῆς λατρείας τῆς μεγάλης Θεᾶς εὐρίσκεται κρυμμένη στά προϊστορικά χρόνια. Δέν ἔμπορεῖ νά τοποθετηθῆ σέ χρονολογία, οὔτε καί μέ προσέγγισι. Ὁ γνωστός μόνον μῦθος τῆς ἐσωτερικῆς παραδόσεως, ἄν καί ἀρκετά ἀλλοιωμένος, μάς πληροφορεῖ ὅτι ἡ λατρεία τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς ἐπάνω στήν Ἀκρόπολι διδαδέχθηκε κάποτε τή λατρεία τοῦ Θεοῦ Ποσειδῶνος. Ἦταν αὐτή ἡ διαδοχή μιᾶ ἐξελίξις, μιᾶ ἀνοδος τῆς λατρείας. Κατά τό μῦθο αὐτό, τό Δικαστήριον τῶν Ὀλυμπίων ἔδωσε τή νίκη στή Θεά τῆς Σοφίας. Δηλαδή, ἡ θεία δικαιοσύνη, ὅταν ἦλθε ὁ καιρός, ὑψωσε τή λατρεία σε Οὐράνια, σέ Ὀλύμπια ἐπίπεδα, ὅπως τῆς ἔπρεπε πλέον.

Βωμός τῆς Πολιάδος, καθώς λέγουν, ἰδρύθηκε στήν ἀρχή, στά μυκηναϊκά χρόνια, ἐπάνω στήν Ἀκρόπολι. Ἀργότερα, στήν ἀρχή τῆς ἱστορίας, κτίστηκε τό πρῶτο ἐκατόμπεδον ἀφιερωμένο στή Θεά. Μέ τόν Πεισιστρατο κατόπιν τό νεώτερο ἐκατόμπεδον καί στόν καιρό τῆς Δημοκρατίας ὁ πρῶτος Παρθενῶν, πού ἔμεινε σχεδόν στά θεμέλια, γιά νά ὑψωθῆ ἐπάνω σ' αὐτά, μετά τά Μηδικά, τό μαρμάρينو ἐκείνο ἀριστούργημα τοῦ Ἴκτινου, ὁ νέος Παρθενῶν εἰς δόξαν τῆς Θεᾶς καί νά κοσμηθῆ μέ τό χρυσελεφάντινο ἄγαλμά της, τό ἔργον τοῦ Φειδίου. Τότε κτίστηκε καί τό νέον Ἐρέχθειον, ἀφιερωμένο στούς δύο Θεούς, τόν Ποσειδῶνα καί τήν Ἀθηνᾶ, γιά νά θυμίζη τή διαδοχή τῆς λατρείας, ὁ ναός τῆς Ἀθηνᾶς Ἀπτέρου Νίκης καί στήθηκε τό μεγαλόπρεπο χάλκινο ἄγαλμά της ἀνατολικά ἀπό τά ἐπιβλητικά προπύλαια.

Αὐτά τά ἔργα ἔδωσε ἡ τέχνη γιά νά τιμηθῆ ἡ Θεά. Ἡ τέχνη ὅμως δέν ἦτο παρά μιᾶ ἀκτινοβολία ἀπό τήν ἱερή, τήν πνευματική παράδοσι τῶν Ναῶν, ἡ ἐπιφάνεια, ἡ ἐξωτερική της ὄψις, θά ἐλέγαμε. Τό ἴδιο, μιᾶ ἀκτινοβολία τῆς ἐσωτερικῆς λατρείας ἦσαν καί οἱ πάνδημες τελετές, οἱ ὁποῖες ἐγίνοντο στήν πόλι καί στήν

Ἄκρόπολι, πού ἡ πιό ἐπιβλητική ἦταν τὰ Μεγάλα Παναθήναια, τὰ ὁποῖα ἐγίνοντο κάθε τέσσαρα χρόνια. Γιά τίς πάνδημες αὐτές τελετές μᾶς ἔχει πληροφορήσει ἀρκετά ἡ ἱστορία.

Γιά τὴν ἐσωτερική ὅμως ὄψι τῆς λατρείας τῆς Θεᾶς, γιὰ τὸ ἱερό ἀπόθεμα τῆς ὑψηλῆς ἐκείνης λατρείας, μόνον συμβολισμοὶ καὶ ἀλληγορίες, καθὼς καὶ μερικά ἐπίθετα τῆς Θεᾶς, εἶναι στὴ διάθεσί μας. Ἀπὸ τὰ πτωχὰ αὐτὰ στοιχεῖα θὰ προσπαθήσουμε νὰ συλλάβουμε μερικές ἐννοιες, ὅσες ἤμποροῦμε ἔστω ἐξωτερικές.

Σάν Θεά τῆς Σοφίας ἐλατρεύετο ἡ Θεά Ἀθηνᾶ. Γραμματικῶς ἡ λέξις «σοφία» σημαίνει τὴν πλατειά ἐμπειρία, τὴν πλήρη, τὴ βαθιὰ γνώση τῶν πραγμάτων. Εἶναι «ἡ τῶν νοητῶν καὶ τῶν ὄντως ὄντων ἐπιστήμη» κατὰ Πλάτωνα. Πρόκειται λοιπὸν περὶ γνώσεων, περὶ γνώσεως ὑπερανθρωπίνης, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὰ «ὄντως ὄντα», τὰ αἷτια δηλαδή τῶν πραγμάτων, ὡς καὶ ἀλήθειες πνευματικές, ἀλήθειες πού διαφεύγουν ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνη ἐμπειρία καὶ γνώσι. Σάν βασίλισσα αὐτῆς τῆς Σοφίας ἐλατρεύετο ἡ Θεά Ἀθηνᾶ.

Τὴν παριστάνουν μεγαλοπρεπῆ. Συνήθως πάνοπλη. Μὲ περικεφαλαία, μὲ δόρυ καὶ μὲ ἀσπίδα. Μὲ τὴν αἰγίδα ἐπάνω τῆς ἡ ὁποία ἔφερε τὴν κεφαλὴ τῆς Μεδούσης. Κοντὰ τῆς εἶχε τὸν ἱερό ὄφι. Ἦταν πολεμική, καθὼς συνηθίζουν νὰ λέγουν, ἡ Θεά; Πολεμική μὲ τὴν ἀνθρώπινη ἐννοια, τὴν ἐννοια πού τῆς ἔδωσε ὁ Ὅμηρος; Ὁ Ὅμηρος πού ἔχει τόσο πολὺ κακοποιήσει τοὺς μύθους γιὰ τοὺς Θεοὺς; Πολεμοῦσε τοὺς Θεοὺς καὶ τοὺς ἀνθρώπους; Βέβαια ὄχι! Αὐτὴ εἶναι ἡ βέβαιη ἀντίληψις. Πολεμική ἦταν ἡ Θεά. Πολεμοῦσε ὅμως τὴν ἄρνησι, τὸ σκοτάδι. Τὸ πολεμοῦσε μὲ τὴν Ὀλύμπια λάμψι τῆς, μὲ τὴν ἀκτινοβολία τῆς τὴν πνευματική. Τὸ δηλώνει καὶ τὸ ὄνομά τῆς, πού τὸ ἐτυμολογοῦν στό σανσκριτικὸ Ἀχανά πού θὰ πῆ: ἡ λάμπουσα, ἡ ἀκτινοβόλος. Τὸ ὅτι πολεμοῦσε τὴν ἄρνησι, τὸ ἀλληγορεῖ καὶ ἡ Τιτανομαχία στὴν ὁποῖαν ἔλαβε μέρος, ὁ μῦθος τῆς νίκης τῆς κατὰ τοῦ Ἐγκελάδου καὶ ὁ φόνος τοῦ Πάλλαντος πού ἦτο τιτάν.

Εἶναι γνωστός ὁ μῦθος πού περιγράφει τὴ γέννησί τῆς: Ὅταν ἡ Ὀκεανίς νύμφη Μῆτις κυφοροῦσε τὸν καρπὸ πού τῆς εἶχε δώσει ἡ σχέσις τῆς μὲ τὸν Πατέρα τῶν Ἀθανάτων, ὁ Θεὸς Ζεὺς κατέπιε, ἀφομοίωσε τὴν ἀγνή νύμφη, πού ἔφερε τὸν πολῦτιμο καρπὸ. Καὶ ἀπὸ τὴν Ὀλυμπία Κεφαλὴ, σάν τὴν ἔσχισε ὁ Θεὸς τῶν μεταμορφώσεων τοῦ πνεύματος, ὁ Ὀλύμπιος τεχνίτης, ὁ Θεὸς Ἥφαιστος, ἐξεπήδησε πάνοπλος καὶ γλαυκῶπις ἡ Θεά.

Ύψηλή ή καταγωγή της. Πατέρας της ό μεγαλύτερος Θεός του Όλύμπου. Μητέρα της θαλασσία νύμφη. Ή Μητις. Μητις σημαίνει τή βουλή, τή σκέψη. Προέρχεται ή λέξι από τό ρήμα μητιάω, πού θά πη βουλευόμαι, σκέπτομαι. Ώκεανίς ή μητέρα, κόρη του Ώκεανού και τής τιτανίδος νύμφης Τηθύος. Ή δέ νύμφη Τηθύς, κόρη του ούρανοῦ και τής Γῆς. Τό όνομα Τηθύς ίσοδυναμεί γραμματικῶς μέ τό όνομα τήθη, πού σημαίνει τή μάμμη, τήν προμήτορα. Ή μάμμη τής Θεάς τιτανίς, ή μητέρα της Ώκεανίς και ή ίδια Όλυμπία. Βλέπουμε και στη θεία αυτή γενεολογία τήν άνοδο, τήν ανέλιξι, μιá άλληλουχία πνευματική, Τιτανίς, Ώκεανίς, Όλυμπία. Σωστά λοιπόν έλεγαν οι άρχαίοι ότι μεταξύ τής Γῆς και του Όλύμπου μεσολαβεί ό Ώκεανός.

Ένα από τά συνηθισμένα επίθετα τής Θεάς είναι τό Τριτογένεια. Μερικοί τό έτυμολογοῦν από τή σανσκριτική λέξι «τρίτα» πού σημαίνει Ποσειδών. Από τήν ίδια λέξι προέρχονται και τά όνόματα Άμφιτρίτη, Τριτώνες, Τριτωνίδες, τρίαίνα κ.ά. Τό επίθετο λοιπόν αναφέρεται στη θαλασσία από μητέρα καταγωγή της. Σημαίνει ύδατογενής. Άλλοι πάλιν έτυμολογοῦν τό επίθετο Τριτογένεια από τή λέξι «τριτώ-τούς» ή όποία δηλοϊ τή κεφαλή. Αναφέρεται στη γέννησί της, κατά τό μύθο, από τή κεφαλή του Θεου Διός. Δηλαδή ή έκ κεφαλής γεννηθεϊσα. Και οι δύο αυτές έτυμολογίες, καθώς νομιζώ, εύσταθοῦν.

Έλέγετο και Γλαυκῶπις ή Θεά. Συνηθως νομιζεται ότι τό επίθετο αυτό όφείλεται στο χρώμα τών ματιών της. Τό σωστό όμως είναι ότι τό Γλαυκῶπις προέρχεται από τό ρήμα «γλαύσω» = λάμπω, άκτινοβολῶ και «ῶψ-ῶπος» = βλέμμα. Μέ βλέμμα άκτινοβόλο, μέ μάτια λάμποντα είναι ή Θεά. Από τό ίδιο ρήμα προέρχεται και ή λέξις γλαῦξ, τής όποίας λάμπουν τά μάτια.

Συνηθισμένο επίθετό της ήταν τό Παλλάς. Και έδῶ πάλι γίνεται κάποιο λάθος και τό επίθετο αποδίδεται στο ότι πάλλει τό δόρυ της. Τό όρθό είναι ότι ή λέξι προέρχεται από τό «πάλλαξ» = νέος, νεάνις. Από τό πάλλαξ παράγονται και οι λέξεις παλλακίς, παλληκάρι, πού έκφράζει νεότητα. Ή Θεά λοιπόν είναι πάντοτε νέα, σημαίνει τό επίθετο Παλλάς. Από τό Παλλάς προέρχεται και ή λέξι παλλάδιον. Παλλάδια έλέγοντο τά παλαιότατα ιερά ξύλινα άγάλματα τής Θεάς, πού έφυλάσσοντο σε διάφορες πόλεις.

Στά άγάλματά της ή Θεά παριστάνετο νά φορη περιστήθιο από δέρμα, κάτι σαν θώρακα, τήν περίφημη αιγίδα. Έπάνω στην αιγίδα ήτο προσαρμοσμένο τό γοργόνειον, δηλαδή ή κεφαλή τής Μεδούσης. Ή αιγίς μέ τό γοργόνειον ήτο όπλον άμύνης τής Θεάς, πού έμάχετο τό σκότος, καθώς ειπαμε, τήν άρνησι. Κατά

τήν παράδοσι ἢ αἰγίς ἦτο κατασκευασμένη ἀπό τό δέρμα τῆς θείας αἰγός, τῆς Ἀμαλθείας (ἀ-μάλα-θεία), πού ἦταν κόρη τοῦ Ἡλίου καί ὑπῆρξε τροφός τοῦ Θεοῦ Διός. Ἡ Μέδουσα πάλι, κατά τό σχετικό μῦθο, ἦτο ἡ μία ἀπό τίς τρεῖς Γοργόνες, τήν ὁποία ἐφόνευσεν ὁ Περσεύς (πέρθω = νικῶ).

Τό βλέμμα της ἦτο τόσο ὄξύ, ὥστε ἀπολίθωνε ὁποῖον ἐβλεπε στά μάτια. Ἡ κεφαλή τῆς Μεδοῦσης ἦτο ἀναπόσπαστο κόσμημα τῆς αἰγίδος τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς. Ἦτο ἡ δύναμις πού τήν προστάτευε ἀπό ἀρνητική ἐπίδρασι, ἦταν ἡ προστάτις της. Ἡ λέξι Μέδουσα δηλώνει τοῦτο, γιατί εἶναι τό θηλυκό τῆς μετοχῆς τοῦ ρήματος μέδω, πού σημαίνει προστατεύω. Στήν οὐσία ὁμως, καθῶς νομίζουμε, ἡ κεφαλή τῆς Μεδοῦσης συμβόλιζε τή δύναμι τῆς Γλαυκῶπιδος Θεᾶς στό ν' ἀποκρούη μέ τό βλέμμα της τό ἀκτινοβόλο κάθε πνευματική ἀρνησι. Ἔτσι δικαιολογεῖται τό ἐπιθετό της Γλαυκῶπις.

Κατά τήν ἀρχαία παράδοσι, δέν πολεμοῦσε μόνον τήν ἀρνησι ἢ Μεγάλη Θεά. Τό κύριο πνευματικό της ἔργον ἦτο ἡ τέχνη. Μιά τέχνη, καθῶς φαίνεται, ὑπέροχη, θεϊκή. Ἦταν ἡ θεία καλλιτέχνης, ἡ Ἐργάνη Ἀθηνᾶ, πού ὕφαινε ἔργα τοῦ πνεύματος ἀθάνατα. Τό μεγάλο αὐτό ἔργο της συμβολίζεται μέ τήν ὕφανσι τοῦ ἱεροῦ πέπλου της, πού ἐγίνετο ἀπό ἀγνές Ἀθηναῖες κόρες στόν Παρθενῶνα, γιά νά περιαχθῆ μέ τόση εὐλάβεια καί μεγαλοπρέπεια κατά τά Μεγάλα Παναθήναια. Μόνον ὁμως μέ σύμβολα ἐξηγεῖ τούς συμβολισμούς της ἡ ἀρχαία παράδοσις. Σύμβολα ἦσαν καί ἐκεῖνα πού μετέφεραν μέ τόση προσοχή καί αὐστηρότητα σκεπασμένα αἱ ἀρρηφόροι (ἀρρητα φέρω) παρθένοι κατά τήν πομπή. Ἡ πνευματική τέχνη τῆς Ἐργάνης Θεᾶς θά εἶχε βέβαια σχέσι καί μέ τήν ἱερή τέχνη τοῦ τεχνίτου Θεοῦ, τοῦ Ἡφαίστου. Καί ἐκεῖνος ἦτο τεχνίτης πνευματικός. Τήν σχέσι αὐτή μαρτυρεῖ καί ἡ κοινή λατρεία τῶν δύο τούτων Ὀλυμπίων Θεῶν, στόν ἴδιο Ναό, ὅπως ἐγίνετο καί στό Ἡφαιστεῖον τῶν Ἀθηνῶν (τό κακῶς λεγόμενον Θησεῖον).

Κυρίως τεχνίτις μιᾶς ὑψηλῆς τέχνης εἶναι ἡ Θεά. Συγχρόνως ὁμως ἐμάχετο μέ δεινότητα τό κακό γιά νά προστατεύῃ τήν ἱερή τέχνη της, τά μεγάλα της ἔργα. Χαρακτηριστική τοῦ διπλοῦ τούτου ἔργου της ἦτο ἡ ἀπεικόνισις της στό περίφημο Παλλάδιον τῆς Τροίας, καθῶς τό ἔχει περιγράψει ὁ Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος στό ἔργο του περί Θεῶν: «Ἡ Θεά παρίστατο μέ τούς πόδας ἠνωμένους. Εἰς τήν δεξιάν ἐκράτει ὄρθιον δόρυ καί εἰς τήν ἀριστεράν ἤλακάτην καί ἄτρακτον».

Τά μεγάλα ἔργα τοῦ πνεύματος ἔχουν, καθῶς συνάγεται,

ανάγκη προστασίας από τήν ἄρνησι, ἀπό κάθε ἐπιβουλή τοῦ κακοῦ. Κάτι ἀνάλογο ἐκφράζει καί μία ἀλληγορία τῶν Ἰουδαίων: Ἡ ἀλληγορία αὐτή παριστάνει τοὺς ἐργάτας τοῦ Ναοῦ τοῦ Σολομῶντος κρατοῦντας μέ τό δεξιό χέρι τό μύστρον, μέ τό ἀριστερό δέ τό ξίφος.

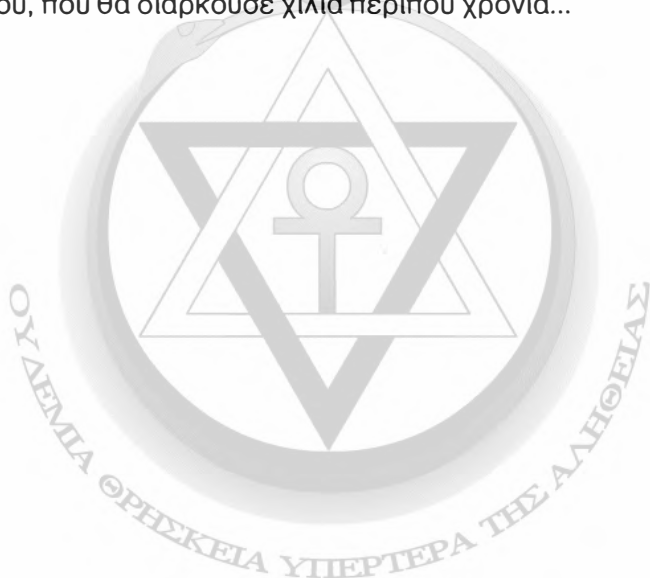
Καί ἓνα ἄλλο ἐπίθετο τῆς Θεᾶς ἦτο ἡ Παιωνία Ἀθηνᾶ, δηλαδή ἰαματική. Μέ τόν τίτλο αὐτό ἐλατρεύετο εἰς τὰ Ἀσκληπιεῖα, ἰδίως εἰς τό Ἀμφιάραιον στήν Ἀττική μαζί μέ τόν Παιῶνα (ιατρόν) Ἀπόλλωνα καί τόν ἄξιο υἱό του, τόν Θεόν Ἀσκληπιόν. Τήν ἔλεγαν γιά τοῦτο καί Ἀθηνᾶν Ὑγιεῖαν, εἶχαν δέ στημένο τό ἄγαλμά της χάλκινο στήν Ἀκρόπολι τῶν Ἀθηνῶν κοντά στά προπύλαια. Σήμερα μόνον ἡ βάση τοῦ ἀγάλματος διατηρεῖται καί μία σχετική ἐπιγραφή. Ἀναφέρεται ὅτι τό ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς Ὑγείας ἐστήθη πρὸς τιμὴν της στή θέση αὐτή ὑπό τό ἐξῆς περιστατικό: Ὅταν ἐκτίζοντο τὰ Προπύλαια, ἓνας ἐργάτης ἔπεσε ἀπό τό ἰκρίωμα καί κτύπησε ἄσχημα. Ἡ Θεά φανερώθηκε τότε στόν ὕπνο τοῦ ἀρχιεργάτη καί τοῦ ὑπέδειξε τό θεραπευτικό βότανο πού ἐχρειάζετο γιά τή θεραπεία τοῦ τραυματία.

Καθώς καί στά προηγούμενα εἶπαμε, πολύ ὀλίγα σήμερα γνωρίζουμε γιά τήν ἐσωτερική λειτουργία τῆς Θεᾶς Ἀθηνᾶς. Ἐκεῖνο ὅμως πού μᾶς μετέδωσε ἡ ἱστορία εἶναι ὅτι ἐθεωρεῖτο ἡ προστάτις τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καί γι' αὐτό μέ ἀγάπη καί σεβασμό τήν τιμοῦσαν στήν Ἀρχαία Ἀθήνα. Ἀλλά καί ἡ Μεγάλη Θεά εἶχε ὑπό τήν προστασία της τήν πόλι της. Πολλά περιστατικά ἐπάνω στό ζήτημα αὐτό ἀναφέρονται. Περιοριζόμεθα σέ ἓνα, στό τελευταῖο. Τό ἀναφέρει ὁ Μαρῖνος Νεαπολίτης, ὁ βιογράφος τοῦ σεμνοῦ Νεοπλατωνικοῦ φιλοσόφου Πρόκλου στό ἔργο του «βίος τοῦ Πρόκλου ἢ περί εὐδαιμονίας». Ὁ Πρόκλος ὑπῆρξεν ἓνας ἀπό τοὺς τελευταίους Νεοπλατωνικούς τῶν Ἀθηνῶν. «Διεκρίνετο, καθώς γράφει ὁ βιογράφος του, διὰ τήν ἔμπνευσίν του, μετά τῆς ὁποίας συνηγοῦντο ἀπέραντος πολυμάθεια καί πραγματικά ὀργανωτικός νοῦς». Ἐζησε στά χρόνια τῆς παρακμῆς (410-485). Τά Ἑλληνικά Μυστήρια εἶχαν τότε καταργηθῆ ἀπό τό Βυζάντιο καί σέ μερικά χρόνια, μετά τό θάνατο τοῦ φιλοσόφου, θά ἐκλείοντο καί αἱ φιλοσοφικαί σχολαί τῶν Ἀθηνῶν. Ἐκεῖνο ὅμως πού εἶναι σχετικό μέ τό θέμα μας εἶναι τό ἐξῆς ἀπόσπασμα ἀπό τό βιβλίον τοῦ βιογράφου του «βίος τοῦ Πρόκλου»:

«Ἦνίκα τό ἄγαλμα αὐτῆς τό ἐν Παρθενῶνι τέως ἰδρυμένον ὑπό τῶν καί τὰ ἀκίνητα κινούντων μετεφέρετο, ἐδόκει τῷ φι-

λοσόφω ὄναρ φοιτᾶν παρ' αὐτόν εὐσχήμων τις γυνή, καὶ ἀπαγγέλειν, ὡς χρή τάχιστα τὴν οἰκίαν παρασκευάζειν. Ἡ γὰρ κυρία Ἀθηναῖς, ἔφη, παρὰ σοὶ μένειν ἐθέλει».

Ἵστερα ἀπὸ μισοῦ περιποῦ αἰῶνα, τὸ ἔτος 529, πού δίκαια θεωρεῖται χρόνος δύστηχος, ἦρθε διαταγή στὰς Ἀθήνας ἀπὸ τὸν Ἰουστινιανὸ νὰ κλείσουν καὶ οἱ φιλοσοφικὲς τῆς σχολῆς. «Πρόσταξιν ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν» μᾶς πληροφορεῖ ὁ χρονογράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Ἰωάννης Μαλάλας. Στὴν πραγματικότητα ὅμως πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἡ φιλοσοφικὴ κίνησις στὰς Ἀθήνας εἶχε χαλαρωθῆ, ὥστε ὁ φιλόσοφος Συνέσιος τῆς Κυρήνης, πού εἶχε τότε ἐπισκεφθῆ τὴν πόλι ἐγγραφε, ὅτι «οὐδὲν ἔχουσιν αἱ Ἀθηναῖαι σεμνόν, ἀλλ' ἢ τὰ κλεινὰ τῶν χωρίων ὀνόματα». Ἡ ἀνθρωπότης εἶχε ἀρχίσει νὰ βυθίζεται στὸν εἰδεχθῆ μεσαίωνα... Στὴ φοβερὴ ἐκείνη περίοδο τοῦ ζόφου, πού θὰ διαρκοῦσε χίλια περιποῦ χρόνια...

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ

Μωϋσῆς Βούδδας Λάο Τσάι Ιησούς Κομφούκιος Ζωροάστρης

Ο ΑΙΩΝΙΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ

Του J. CALDWELL-JOHNSTON
μετάφρ. στίχων Γ. Τσουκαλά

Στήν ἔναντι σελίδα εἰκονίζεται ὁ πίναξ τοῦ F. Luis Mora «ὁ Αἰώνιος Δεῖπνος», ὁ ὁποῖος προεκάλεσε βαθειά ἐντύπωσι ὅταν παρουσιάσθηκε σ' ἔκθεσι τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἐκρίναμε ὅτι ἡ δημοσίευσίς τοῦ πίνακος αὐτοῦ θά ἐνδιέφερε τοὺς φίλους τοῦ «ΙΛΙΣΟΥ», ἰδιαίτερα τώρα πού περιμένουμε τό Πάσχα, γιατί ἐνθουμίζει τόν «Μυστικό Δεῖπνο» τοῦ Χριστοῦ μέ τοὺς μαθητάς Του πρὶν ἀπό τήν σταύρωσι.

Ἡ ἰδέα τοῦ «Αἰώνιου Δεῖπνου» εἶναι πολύ ὑποβλητική, διότι γνωρίζουμε ὅτι ἡ Ἀλήθεια εἶναι μία καί μᾶς προσφέρεται σάν αἰώνιο συμπόσιο.

Σέ συνδυασμό μ' αὐτόν τόν ἐξαιρετικό πίνακα, δημοσιεύομε ἀπό τό «Βιβλίον τοῦ Ἀγαπητοῦ», τοῦ J. Caldwell-Johnston, μερικoὺς χαρακτηριστικούς στίχους γιά τοὺς εἰκονιζόμενους στόν πίνακα Μεγάλου Ἐκπαιδευτάς τῆς ἀνθρωπότητος.

Μωϋσῆς (Βιβλική ἱστορία)

Ἀπάνω στό βουνό Ναβαῦ ὁ γιός τοῦ Ἀμράμ πεθαίνει.
(Στήν Γῆ Ἐπαγγελίας δέν τόν φθάνει ὁ Νόμος).
«Κύριε καί Θεέ», εἶπε, «στάσου δεξιά μου
Καθώς περνᾶω στήν Αἰωνιότητα!
Μ' ἔκαμες κυβερνήτη τῶν ἀνθρώπων.
Μοῦ ἔδωσες ἓνα λαό νά τόν ἀπολυτρώσω.
Ἐξη εἰκοσάδες χρόνια πίσω μου σάν ὄνειρο ἐσβήσαν
Ἐνός πού ἀναταράζεται καί πάει ξανά κοιμηθῆ!
Κύριε, Θεέ τῶν φιλόξενων, μ' ἀληθινή χαράν ἀκούω
Τόν μακρινό γλυκύν αὐλό. Ἐρχεσαι ἀληθινά γιά μένα.
Βλέπω τή λάμψη πού πετοῦν οἱ μεγάλες Σου φτεροῦγες.
Ἴδού ὁ Νυμφίος ἔρχεται κοντά στόν λατρευτόν του.
Ἔτσι, ἐγώ, τοῦ Κυρίου ὁ ἐκλεκτός, στή θέση μου ξαπλώνω
Ἀπάνω στό Ναβαῦ, προσμένοντας Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας!»

Ζωροάστρης

(1000 π.Χ.)

“Άκουσε, ὦ Λαέ! Τά λόγια μου προσέχτε!
 Ὁ Κύριος καί Θεός σου εἶναι Ἕνας. Μήν τόν κάνεις Δυό!
 Μήν κάνετε καί σεῖς σάν τούς εἰδωλολάτρες
 Πού οἱ τρόποι τους στόν Κύριο φέρνουν ἀποστροφή.
 Πάντα Καλός κι Ἀληθινός εἶναι ὁ Κύριός σου
 Καί δέν προέρχεται ἀπό Αὐτόν ποτέ κακό κανένα.
 Ὁ Κύριος καί Θεός σου ἀληθινά Κύριος εἶναι καί Θεός.
 Μήν τόν πικραίνετε λοιπόν! Ὑπάκουε, κόσμε, ὑπάκουε!
 Ὅλα τά τέκνα Του ἀγαπάει ὁ Κύριος καί Θεός σου
 Καί καλεῖ στήν ἀγκαλιά Του αὐτούς πού ἀκοῦν τό θέλημά Του.
 Ἄλλα τόν ψεύτη, τόν ληστή καί τόν φονιά
 Καί ὅποιον ἄλλον σακατέψει, μέ τούς ἀσεβεῖς γκρεμίζει.
 Ἕνας εἶναι ὁ Κύριος καί Θεός καί μήν τόν κάνεις Δυό!
 Μήν πράττεις σάν τούς ἀσεβεῖς καί τό Κακό μήν ἐγγιζεις!

Γκαουτάμα Βούδδας

(620 π.Χ.)

Σφαλερές πράξεις, σφαλερές δοξασίες, σφαλερές ἐπιθυμίες–
 Νά, ἐσύ, Ἄνθρωπε, ἡ τριάδα τοῦ Κακοῦ!
 Οὔτε ἡ ζωή, οὔτε ὁ θάνατος, οὔτε χοροὶ ἀγγέλων
 Θά σέ λυτρώσουν ἀπό τό Διάβολο, πού μόνος σου ἔχεις πλάσει.
 Τέσσαρες δρόμοι ὀδηγοῦν στή Νεότητά σου πίσω:
 Πράξεις ὀρθές, ὀρθοὶ σκοποὶ, γνώση ὀρθή κι ὀρθή πίστη.
 Μ' αὐτά τά τέσσαρα σκαλιά θ' ἀγγίξης τήν Ἀλήθεια.
 Χωρίς αὐτά, εἶσαι, ἀλίμονο, ἓνας φονιάς καί κλέφτης!
 Καί τώρα διάλεξε: Ἡ δέσου στόν Τροχό
 Τούς κύκλους ἕναν–ἕναν ν' ἀνεβῆς
 Γυμνώνοντας τή ράχη σου στή μάστιγα τῆς Τύχης
 –πού ἀγκάθια ἔχει φαρμακερά: Φιλοδοξία, θυμό, λαγνεῖα
 [καί λαιμαργία–
 Ἡ τόν ἑαυτό σου ἀτσάλωσε καί τά ἀγαθὰ ἀπαρνήσου
 Καί σάν ἐμένα κέρδισε παντοτεινήν Εἰρήνη!

Λάο-Τσέ

(604 π.Χ.)

«Ἡ καλωσύνη τῆς ἀγάπης, τῆς Σοφίας εἶναι τό στέμμα».
 Εἶπε ὁ ταπεινότερος τῶν Διδασκάλων, ὁ Λάο Τσέ.
 «Πολλές ψυχές ἐκέρδισαν στή μάχη αἰώνια φήμη,
 Μά ποιός φημίστηκε γιά εὐγένεια σέ ζωντανές ὑπάρξεις;
 Μέσ' ἀπό βόγγους μαρτυριῶν περνάει τοῦ ἥρωα ὁ δρόμος.
 Στό αἶμα κολυμπάει σάν στέκεται ὁ ἥρωας τῆς μάχης.
 Κι οὔτε γνωρίζει τοὺς θεοὺς πού παίζουνε μαζί του.
 Γιατ' ἡ Σοφία δέ γνοιάζεται γιά τὰ κοπάδια ἡρώων.
 Ἡ Σοφία εἶν' εὐγενική. Γεμάτη καλωσύνη.
 Ἡ Σοφία εἶναι γαληνή. Εἶναι ἀφοβη καὶ ἀνδρεία.
 Ἡ Σοφία εἶναι λογική. Ὅχι ἀλαλη, οὔτε καὶ τυφλή.
 Στούς ἀσθενεῖς χαρίζει τὴν ὑγιά, στοὺς ἄθυμους τό γέλιο.
 Ἡ Σοφία (εἶπε ὁ Λάο-Τσέ) ἔχει ὑπέρτατη ἀξία.
 Σοφία κέρδισε. Καὶ χάσε στή γῆ εὐθυμα ὅλα τ' ἄλλα!»

Κομφούκιος

(550 π.Χ.)

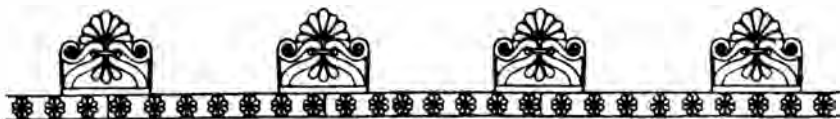
«Ὁ θησαυρὸς τῶν οὐρανῶν, εἶναι ἡ Σοφία τῶν σοφῶν».
 Αὐτό τό θέμα ὁ Κούγκ-Φού-Τσέ πῆρε γιά διδαχή.
 Στά ὄνειρα τῶν Ἀλημιστῶν ζητοῦνε τὴ Σοφία
 Κι ἄλλοι ἐρευνοῦν τὰ πέταλα ὁμορφων λουλουδιῶν.
 Αὐτός ἐδῶ Σοφία ζητάει σέ κύπελλο κρασιοῦ,
 Ἐκεῖνος πλούτη σκέφτεται ἀπό ἐμπορικὲς ληστεῖες
 Καὶ τοῦτος γιά ἀξιώματα ἔχει ἄγρια μανία.
 Ἀλήθεια-Καλωσύνη καὶ Σοφία, γιά τόν ἄλλον εἶναι θεωρίες.
 Ἀλλὰ μέ τοὺς ἀνόητους δέν συμφωνάει ὁ Κούγκ-Φού-Τσέ.
 Καὶ μ' ὄλο πού ὁ μανδύας δέν κάνει τόν μανδραῖνο.
 Οὔτε τοῦ παγωνιοῦ τό φτέρωμα κάνει λαμπρόν ἀφέντη,
 Ἐχουν σημεῖα καὶ σύμβολα κάποια ἔννοια στό Σύμπαν.
 Γιά κάποια αἰτία ὁ Σούνγκ σέρνει βαρὺ φορτίο
 Ὅταν ὁ Κβάγκ Σοῦ ἐκεῖ ρουφᾷ τό μυρωμένο ἀγέρι.

Ἰησοῦς

(Ἀρχή Χριστιανικῆς Περιόδου)

Ὡ Ἐοῦ, Ἐοῦ, Ἐοῦ, αἰώνια ἀτάραχη Ἀγάπη!
 Ἐοῦ Ἄσπιλε Κύριε, Ἐνσαρκωμένε Λόγε!
 Ὡ Ἐοῦ, πού εἰς τό δεξι κρατᾶς τό χέρι Σου Ρομφαία,
 Δίκοπη κι ἔτοιμη ἀνάμεσα σέ ψυχή – ζωή νά πέση.
 Καί στό ἀριστερό Σου τήν ἀγνή, ὀλάσπρη Περιστέρα,
 Ἀγάπη δίχως ὅρια, αἰώνια καί ἴδια.
 Ὡ δῶσε μας, Σοῦ κρᾶζομε, δῶσε μας τήν Ἀλήθεια.
 Ὡ Ἐοῦ, ὁ πλέον ὕψιστος, Κύριε, ἄς σκεπάσης
 Μέ τό ἔλεος τό ἀπέραντο τή δίκαιη Ρομφαία
 Καί κάμε τοῦς πολέμους μας νά πάψουνε μιά ἡμέρα,
 Τοῦς πολέμους ὅπου ὁ μεγαλύτερος ἐχθρός ὁ ἑαυτός μας...
 Δῶσε μας τήν Ἀλήθεια Σου, Κύριε, δῶσε μας τήν Ἀλήθεια,
 Ὡ σπλαχνικέ πατέρα μας, δῶσε μας τήν Εἰρήνη!

Διάλεξις στόν «Παρνασσό»

ΟΔΟΣ ΑΡΜΟΝΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΒΙΩΣΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

Του JAMES S. PERKINS

Τό τελευταίο δεκαήμερο του Ιανουαρίου 1958 επεσκέφθη τήν Ἀθήνα ὁ κ. James Perkins πρόεδρος τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας Ἠνωμένων Πολιτειῶν καί διακεκριμένος συγγραφεύς:

Τό βράδυ τῆς 21ης Ιανουαρίου μίλησε στόν «Παρνασσό» σέ πολυάριθμο καί ἐκλεκτό ἀκροατήριο μέ θέμα: «Ὁδός Ἀρμονίας» – γιά τήν ἐπιβίωσι τῆς Ἀνθρωπότητος». Ἡ ὁμιλία ἐγίνε στήν ἀγγλική καί μετεφράζετο τμηματικά.

Ἀπό τήν ὁμιλία αὐτή (μετάφρασις τοῦ κ. Γεωργίου Βλιάμου μέ συνεργασία τοῦ κ. Τίμου Βρατσάνου) δημοσιεύουμε τό μεγαλύτερο μέρος:

Τό σημερινόν πρόβλημα εἶναι πρόβλημα ἐπιβιώσεως. Δέν ἐνωῶ τήν ἐπιβίωσιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τήν ἀρχέγονον κατάστασιν τῆς πάλης πρός τήν φύσιν, οὔτε τήν ἐθνικήν ἐπιβίωσιν, οὔτε ἀκόμη τήν ἐπιβίωσιν τοῦ πολιτισμοῦ. Ἐνωῶ τήν ἐπιβίωσιν τῆς ἀνθρωπότητος ὡς ἀνθρώπότητος. Διότι, ἂν οἱ σημερινοί λαοί τοῦ κόσμου παρασυρθοῦν εἰς ὀλοκληρωτικόν πόλεμον – μέ τās εὐκολίας τās ὁποίας ἔχομεν διά τήν καταστροφὴν ἐπί παγκοσμίου ἐπιπέδου, μέ τās εὐκολίας τās ὁποίας ἔχομεν διά τήν δημιουργίαν κλίματος μίσους καί φόβου – θά καταστραφῇ ἐντελῶς αὐτό τοῦτο τό οἰκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ, θά ἐκλείψῃ κάθε κοινωνική, οἰκονομική καί μορφωτική ἐπικοινωνία, θά ἐκλείψῃ ἡ ἐλευθέρᾳ ἀνταλλαγὴ ἀξιών, ἡ ὁποία ἐπέφερε βαθεῖαν κατανόησιν καί ἐκτίμησιν. Κάθε πρόοδος πρός τήν ἔνωσιν τῶν λαῶν τοῦ κόσμου θά λήξῃ κατά τήν παγκόσμιον καταστροφὴν, ἐφ' ὅσον ἡ κανονικὴ ζωὴ θά βυθίζεται εἰς τό πρωτόγονον σκότος καί εἰς τόν ἀνθρωπον θά ἐπικρατῇ τό κτῆνος... Δέν νομιζῶ ὅτι ὄνειρεύομαι ὅταν λέγω ταῦτα.

Εἰς τήν τρομεράν αὐτὴν προοπτικήν, μόνον μίαν διέξοδον βλέπω: τήν χαραυγὴν μιᾶς νέας ιδέας εἰς τήν ἐξελικτικήν πορείαν τοῦ κόσμου. Αὐτὴ ἡ «μεγάλῃ ιδέα» τοῦ 20οῦ αἰῶνος εἶναι ὅτι ἡ ζωὴ ἀναδύεται ἀπὸ τὰ ἐσωτερικά βάθη τοῦ εἶναι μας. Ἡ ιδέα αὐτὴ ἤρχισε νά ἀναφαίνεται περὶ τās ἀρχάς τοῦ αἰῶνος μέ τās ἐρεῦνας διά τήν φύσιν τῆς ὕλης, μέ τήν ἀνακάλυψιν ὅτι ἡ ὕλη καί ἡ ἐνέργεια ἐναλλάσσονται, ὅτι ἡ ὕλη εἶναι ἐνέργεια μέ βραδύν ρυθμόν. Ὁ Ἀϊνστάϊν, ἀναπτύσσων τόν ἀπλοῦν μαθηματικόν

τύπον $E=MC^2$, εἶπεν ὅτι ἡ ὕλη εἶναι πεπηγμένη ἐνέργεια, ὅτι ὕλη καὶ ἐνέργεια ἐναλλάσσονται. Ἀπὸ φιλοσοφικῆς ἀπόψεως δὲν ἐνεφανίσθη ἀκόμη εἰς τὴν πράξιν τὸ συμπέρασμα, τὸ προκῦπτον ἐκ τῆς ἰδέας ταύτης. Δὲν ἀνεγνωρίσθη ἀκόμη ἀρκετὰ ἡ οὐσιαστικὴ ἀξία τῶν συμπερασμάτων τούτων. Ὄταν πληρωθῇ τὸ φιλοσοφικὸν αὐτὸ κενόν, τότε θὰ ἐπέλθῃ παγκόσμιος προσανατολισμὸς τῆς συγχρόνου σκέψεως πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἀληθείας.

Ἐάν ἡ ὕλη εἶναι πεπηγμένη ἐνέργεια καὶ ὑπάρχη ἐπὶ πλέον ἀπόδειξις, ὅτι ὅλαι αἱ ἐνέργειαι εἶναι, ἀπλῶς, δυνάμεις κατερχόμεναι ἀπὸ ὑψηλότερα πεδία τῆς ὑπάρξεως, τὰ ὁποῖα δυνάμεθα νὰ ὀνομάζωμε πνευματικά, ἐλλείψει ἄλλου ὄρου, τότε ἡ ἀληθῆς καταγωγή τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ σύμπαν πρέπει νὰ ζητηθῇ εἰς τὰ ὑψηλότερα πεδία τῆς συνειδήσεως. Δὲν ὑπάρχει τότε ἀμφιβολία ὅτι τὸ φυσικὸν σύμπαν εἶναι τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα δυνάμεων, ἐνεργουσῶν μὲ μεγαλυτέρας ταχύτητας, εἰς λεπτότερα πεδία, καὶ ἐκτεινομένων εἰς τὰς σφαῖρας τῆς διανοίας, ἢ, ἐάν θέλετε, εἰς τὰς σφαῖρας τῆς ἀνωτέρας συνειδήσεως, εἰς τὰς σφαῖρας τὰς πνευματικὰς. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι τὸ σύμπαν φαίνεται νὰ ἀναδύεται ἐξ ἑνὸς νοητικοῦ σύμπαντος, ἐξ ἑνὸς σύμπαντος, τὸ ὁποῖον ἀπὸ πρὶν ὑπάρχει μέσα εἰς αὐτὸ τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν Θεῖον Νοῦν.

Πέραν λοιπὸν τῆς νοητικῆς αὐτῆς σφαίρας, δηλαδὴ τῶν λεπτοτέρων πεδίων τῶν πρώτων αἰτιῶν, τὸ σύμπαν φαίνεται ὅτι εἶναι μία δημιουργία ἀρχετύπων ἐνεργειῶν ἢ στροβίλων δυνάμεων, οἵτινες οὐσιαστικῶς ἀποτελοῦν, δυνάμεθα νὰ εἰπῶμεν, ἓν σύμπαν ἀγάπης, καί, πέραν τούτου, ἓν σύμπαν θελήσεως.

Δυνάμεθα νὰ εἰσχωρήσωμεν ἀκόμη περαιτέρω, διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν ὅτι οἱ στρόβιλοι αὐτοὶ τῆς δυνάμεως εἶναι σημεῖα φωτός, τὰ ὁποῖα διατηροῦνται ἐν πλήρει ὁμογενείᾳ, εἶναι τὸ σύμπαν τοῦ φωτός – ἢ Ζωῆ τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ὅμως ἀνάγκη νὰ προχωρήσωμεν τόσον πολὺ εἰς τοὺς συλλογισμοὺς μας; Ἀπαντῶ: Ναί. Διότι, ἕκαστον σημεῖον φωτός εἶναι δυναμικὴ ἔκφρασις μιᾶς ὀλοκληρωτικῆς ὑπάρξεως καὶ ἕκαστον σημεῖον φωτός εἰς τὸ ἀνώτατον καταληπτὸν σημεῖον τῆς συνειδήσεως διὰ τὸ ἀνθρώπινον ὄν, τὸ κεντρικὸν σημεῖον τοῦ Θεοῦ εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν. Ἐάν, λοιπὸν, ἐρευνήσωμεν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην θὰ ἴδωμεν ὅτι ὑπάρχει δι' ἕκαστον ἄτομον ἢ βεβαιοτήτης ὅτι ἔχει ἄμεσον ἐπαφήν μὲ τὴν Πηγὴν τοῦ Παντός, ὅτι εἶναι ἀπ' εὐθείας ἠνωμένον μὲ τὴν μοναδικὴν ζωὴν τοῦ Παντός.

Ἐάν ἡ μεγάλη αὐτὴ ἰδέα εἶναι ἀληθῆς, δηλαδὴ ὅτι πᾶσα ζωὴ

προβάλλει ἐκ τῶν ἔσω, πρέπει νά ἀντιληφθῶμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὡς συνειδησις προέρχεται ἐκ τῶν ἔσω. Ὅφειλομεν νά ἀντιληφθῶμεν τήν πραγματικὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου. Πρέπει νά τὸν ἴδωμεν πρῶτον ὡς ἄφθαρτον πνεῦμα ἀπολύτως ἠνωμένον μέ τήν μόνην πνευματικὴν πηγὴν, πνεῦμα συμμετέχον εἰς τήν φύσιν τῆς Θεῖας Πηγῆς, πνεῦμα προικισμένον μέ προσόντα, τὰ ὁποῖα χαρακτηρίζονται ὡς Παντοδυναμία. Πανσοφία, Πανταχοῦ Παρουσία. Παντοδυναμία ἢ ἡ μία θέλησις, ἢ ὁποῖα διέπει ὁλόκληρο τὸ σύμπαν. Πανσοφία ἢ ἡ δύναμις, ἢ ὁποῖα τὸ διαπλάσσει καὶ τὸ συγκρατεῖ ἢ ἡ δύναμις τῆς Παγκοσμίου Ἀγάπης. Πανταχοῦ Παρουσία ἢ ἡ τελεία ἐνέργεια τῆς θελήσεως, ἢ ὁποῖα ἐκδηλοῦται μέ τήν ἀγάπην ὡς νόμον τῆς ὑπάρξεως.

Ἐάν λοιπόν ἀτενίσωμεν τὸν ἄνθρωπον πραγματικῶς, ὀφειλομεν νά τὸν ἴδωμεν ὅπως ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, ὡς σύνολον πνεύματος, ψυχῆς καὶ σώματος.

Ἐάν αὕτη εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς πραγματικότητος, εἶναι φυσικὴ ἢ ἐρώτησις: Ποία σκέψις θά ὀδηγήσῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ νά διανοιῆσῃ τὸν δρόμον αὐτὸν τῆς ἐπαφῆς του μέ τήν πνευματικὴν πηγὴν; Προφανῶς, κατὰ πρῶτον μέ τήν ἀπόκτησιν μιᾶς κάποιας γνώσεως περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του, τῆς ἀληθινῆς ἀρχαίας γνώσεως περὶ τῆς φύσεώς του καὶ κατὰ δεῦτερον, μέ τὸ νά ἀρχίσῃ νά δοκιμάζῃ τὸν συντονισμόν τῶν ἐξωτερικῶν ἐνεργειῶν μέ τήν ἐσωτέραν ἀθάνατον ψυχὴν καὶ ἐπὶ πλέον ἀκόμη: μέ τὸ βαθύτερον κέντρον τοῦ ἀφθάρτου πνεύματος. Δέν ὑπάρχει τίποτε τὸ σκοτεινόν εἰς αὐτὸ πού θά εἶπω. Δέν ὑπάρχουν ἐντυπωσιακαὶ ἀποκαλύψεις. Διότι ὅλοι μας σ υ ν τ ο ν ι ζ ὀ μ ε θ α συνειδητῶς ἢ ἀσυνειδητῶς κατὰ τήν ἐπιδίωξιν τῆς εὐτυχίας. Ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς εὐτυχίας εἶναι ἡ αἰωνία ἀναζήτησις τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ κάθε ἄτομον ἀσχολεῖται μέ αὐτήν, χωρὶς νά ἐξαιροῦνται οὔτε τὰ ἄτομα ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα λέγουν ὅτι δέν ἔχουν νά κάμουν τίποτε μέ τήν ἐπιπολαίαν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Ὁ τρόπος αὐτός τοῦ σκέπτεσθαι εἶναι, ἀπλῶς ὁ ἰδικός των τρόπος ἐπιδιώξεως τῆς εὐτυχίας. Ἐάν ἡ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας εἶναι πρὸς τέρψιν καὶ ἐρεθισμόν τῶν αἰσθήσεων, ὅπως ὅλοι μας ἔχομεν δοκιμάσει κατ' ἐπανάληψιν, τὸ ἀποτέλεσμα δέν εἶναι παρά τέφρα. Ὁ καρπός εἶναι πράγματι γλυκός, ἀλλὰ ἡ συνέπεια τῆς χρήσεώς του εἶναι πικρά, διότι ἡ προσκόλλησις εἰς τὰς παροδικὰς μορφάς, αἱ ὁποῖαι ἀναποφεύκτως ἐξαφανίζονται, εἶναι διὰ τὸν ἄνθρωπον τὸ πείραμα τοῦ θανάτου.

Ὁὕτω, ἐγκαίρως διδασκόμεθα τήν βαθυτέραν ἐπιδίωξιν τῆς μακροπροθέσμου εὐτυχίας, ἢ ὁποῖα εἶναι ἀποτέλεσμα δημιουρ-

γικής προσπαθείας άλτρουϊσμοῦ, ἀγνῆς καί ἀνιδιοτελοῦς ἀφοσιώσεως εἰς τὰς μεγάλας ἀρχάς τῆς ζωῆς. Αὐτό δύνασθε νά ὀνομάσετε μακροπρόθεσμον εὐτυχίαν. Προχωροῦμεν εἰς ἀσφαλέστερον ἔδαφος. Καί τότε, ἐάν εἰς τὰς ἐπιδιώξεις μας φιλοδοξήσωμεν ὑψηλοτέρας σφαίρας πνευματικῆς ὑπάρξεως, ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀφθάρτου ἐσωτερικῆς λαμπρότητος, συμμετοχήν εἰς τήν ἀπόκτησιν τῆς κανονικῆς αὐτῆς ὑπάρξεως ὅλης τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἡ ὁποία μᾶς περιβάλλει, τότε πράγματι ἡ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας ὀδηγεῖ πρός τά ὕψη. Βλέπετε λοιπόν ὅτι ἡ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας ἀναποφεύκτως μᾶς δημιουργεῖ μεταβολάς. Μᾶς ὀδηγεῖ πρός τήν εὐρυτέραν πείραν, τήν βαθυτέραν κατανόησιν καί συνεπῶς πρός τήν Ἀλήθειαν, διὰ νά γίνωμεν περισσότερον ἐνήμεροι καί περισσότερον πειθαρχικοί εἰς τοὺς νόμους τῆς ζωῆς. Ὡστε ἡ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας ἀνοίγει τήν ὁδόν πρός τήν δημιουργικὴν μεταβολήν τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἡ ὁποία εἶναι μεταβολή τοῦ ἑαυτοῦ μας ἄνευ βιαιότητος καί τόν τρόπον αὐτόν ὠνόμασαν ὁδόν τῆς Ἀρμονίας.

Ὁ καθείς μας ἀντιμετωπίζει προβλήματα. Ὑπάρχουν τὰ προβλήματα τοῦ φύλου, τῆς ἀσφαλείας, τῆς ἀνάγκης, τῆς ἐνδείας, τοῦ φόβου, τῆς ἀπομονώσεως. Ὑπάρχουν τὰ προβλήματα τῆς φιλοτιμίας, τοῦ μίσους, τῆς ὀργῆς, συνεπῶς τῆς βίας.

Τί κάμνετε ὅταν ἀντιμετωπίσετε τό σκοτάδι αὐτό ἐντός τοῦ ἑαυτοῦ σας;

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν ἀπαντήσεων, τὰς ὁποίας δίδουν τὰ ἄτομα εἰς τὰ προβλήματά των, ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι ὑπάρχει μεγάλη ἰάθεσις πολεμικῆς. Πολεμῶμεν τό κακόν διὰ τοῦ καλοῦ, πολεμῶμεν τό σκότος διὰ τοῦ φωτός, μαχόμεθα διὰ τόν θρίαμβον τοῦ δικαίου, μαχόμεθα διὰ νά νικήσῃ ἡ καλή πλευρά. Δέν ἰσχυρίζομαι ὅτι δέν θά ἔπρεπε ποτέ νά πολεμῶμεν. Τοῦτο θά ἦτο γελοῖον. Ἀλλά τό νά αισθανώμεθα ὅτι μόνον μαχόμενοι δυνάμεθα νά λύσωμεν τὰ προβλήματα, εἶναι μία ἄποψις ἡ ὁποία μπορεῖ νά μᾶς παραπλανήσῃ κατά τήν χρησιμοποίησιν τῶν μεγαλυτέρων δυνάμεών μας. Μὲ ὅλην αὐτήν, τήν φυσικὴν, ἄλλως τε, πολεμικὴν τάσιν, καταντῶμεν ἐσωτερικῶς ἄκαμπτοι. Ὅταν ἐπιβάλλωμεν τοιαύτην κατάστασιν, ἡ προσοχή μας προσκολλᾶται εἰς τήν μέθοδον, εἰς τήν τεχνικὴν, εἰς τόν τρόπον τῆς ἐνεργείας καί ὄχι ἐκεῖ πού βαδίζομεν. Ἐπὶ τέλους αὐτός εἶναι ὁ πόλεμος. Ἀλλά πού πηγαίνομεν μέ αὐτόν τόν πόλεμον; Ἀντί, ὅμως, νά σκεπτόμεθα κατ' εὐθείαν πόλεμον, δέν θά ἦτο προτιμότερον νά κάμνωμεν καλλιτέραν χρῆσιν τῶν δυνάμεών μας, ἐναρμονίζοντες αὐτάς πέραξ ἐνός πλήρους παράγοντος, ἴσως ἐπὶ ὑψηλοτέρου ἐπιπέδου, ἅς εἴπωμεν ἀνωτέρας ἀπόψεως;

Ἐπάρχει μία ἱστορία περὶ ἑνός ταξιδιώτου ὁδοιποροῦντος κάποτε εἰς ἓνα ἐξόχικόν δρόμον ὅποτε ὁ ἥλιος μέ τόν ἄνεμον ἐστοιχημάτισαν ποῖος ἐκ τῶν δύο θά ἠνάγκαζε τόν ταξιδιώτην νά βγάλη τό ἐπανωφόριόν του ἐνωρίτερα. Πρῶτος ἐδοκίμασεν ὁ ἄνεμος. Ἐφύσησε δυνατά καί τό ἀποτέλεσμα ἦτο ὁ ταξιδιώτης νά σφιξη περισσότερο τό ἐπανωφόριόν του ἐπάνω του. Καί τότε ὁ ἄνεμος ἐξέσπασε μέ ὄλην του τήν ἀγριότητα, ἀλλά δέν κατόρθωσε νά σχίση τό ἐπανωφόριον τοῦ ταξιδιώτου. Κατόπιν τούτου ὑπεχώρησε καί ἤλθεν ἡ σειρά τοῦ ἡλίου. Ὁ ἥλιος ἔλαμψε μέ ὄλην του τήν λαμπρότητα καί ὀλίγον θερμότερον, ἀλλά χωρίς καμμίαν ἐπίδειξιν· καί πρὶν περάσει πολλή ὥρα ὁ ταξιδιώτης μόνος του ἔβγαλε τό ἐπανωφόριόν του. Ἦτο ζήτημα παροχῆς φωτός καί θερμότητος ἐκ τῶν ἔσω καί ὄχι ἀποτόμου ἐνεργείας βίας.

Αἱ λύσεις τῶν προβλημάτων εὐρίσκονται ὅταν ἀφίνωμεν τήν ζωὴν νά μᾶς διδάσκη ἔσωθεν. Ὅταν εἴμεθα ἄκαμποι εἰς ἓνα μαχητικόν ζήτημα δέν εἶναι δυνατόν νά διδαχθῶμεν ἔσωθεν, κλειόμεν τήν θύραν. Ἄλλ' ἐάν τό ἄτομον κατορθώσῃ νά γίνῃ ἀπλοῦν, νά ἀκούσῃ μέ ἡρεμίαν τήν πραγματικότητα ἢ ὅποια τό περιβάλλει, ἐάν δηλαδή τήν ἀτενίσῃ δημιουργικῶς, τό φῶς θά λάμψη ἔσωθεν καί θά ἀρχίσῃ νά ἀκούῃ. Θά κατορθώσῃ νά ἀποκτήσῃ τήν ἰκανότητα νά ἀκούῃ.

Ἐάν κάθε πρόβλημα ἢ κατάστασις πού μᾶς παρουσιάζεται ἠμποροῦσαν νά κάμουν ἐκκλησιν εἰς τά ἐσώτερα βάθη μας, θά ἐπήρχετο ἐπαφή μέ τήν πραγματικότητα, θά ἐδίδοτο νά ἀποκάλυψις εἰς κάθε εἶδος ζωῆς. Ἦτο ἀποκάλυψις δι' ἐμέ, ὅταν, βαδίζων κατὰ μήκος τῆς ἀκτῆς τοῦ ὠκεανοῦ καί σκεπτόμενος αὐτά τά πράγματα, εὔρον εἰς τήν συνεχῆ κίνησιν τῶν ὑδάτων ἐπὶ τῆς ἀκτῆς τήν ἀπάντησιν τῆς ζωῆς εἰς τά προβλήματα. Τήν εὔρον δηλαδή εἰς τά συντριβόμενα κύματα, τὰς ἐκτενεῖς ρυτιδώσεις τῆς παλιρροίας, τὰ διηνεκῶς κινούμενα ὕδατα, τὰ ἰσορροποῦντα διὰ τῆς λειτουργίας τῶν δυνάμεων. Τίποτε δέν σταματᾷ εἰς μίαν θέσιν, κάθε μόνιον ὕδατος ὀρμᾷ συνεχῶς εἰς νέα πλαίσια κινήσεως καί ἐν τούτοις ὑπάρχει πάντοτε μία ἄρμονία ἐνεργείας.

Αἰώνια τάξις ἐπικρατεῖ καί εἰς αὐτήν τήν ἀκατάπαυστον κίνησιν, διότι τίποτε δέν κινεῖται ἄνευ ἐκδηλώσεως τῶν παγκοσμίων ἀρχῶν, τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἄρμονίας, τοῦ σχεδίου, τῆς ἀναλογίας καί τῆς ἐνότητος. Καίτοι χιλιάδες γραμμαὶ ρυτιδώσεων σχηματίζονται μέ τά συνεχῶς διασταυρούμενα κύματα, δέν ὑπάρχει γραμμὴ ἢ ὅποια νά μή σχετίζεται ὠραιότατα μέ ὅλας τὰς ἄλλας, δέν συμβαίνει τίποτε τό ὅποιον νά μή εἶναι ὠραῖον καί ἔκραςις

τῆς τελειότητος, διότι ὑπάρχει συνεχῆς ὑποταγὴ εἰς τόν νόμον. Ἐδῶ βλέπομεν τό μουσικόν. Ἐδῶ ἔχομεν μουσικήν λύσιν τῆς ζωῆς εἰς τὰ προβλήματα μας. Ἡ λύσις λοιπόν, αὐτή δέν εἶναι δυνατόν νά ἐφαρμοσθῆ καί εἰς τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα ἀντιμετωπίζει τό ἄτομον;

Ἐχομεν μέσα μας ἀκαταπαύστως παλιρροίας σκέψεων καί αἰσθημάτων, ἐπιθυμιῶν καί δράσεως, γεγονότα, τὰ ὁποῖα ζητοῦν ἐπείγουσαν δρᾶσιν. Παραδειγματιζόμενοι ἀπό τήν ἀρμονικήν κίνησιν τῶν ὑδάτων, ἀπό τό φῶς τοῦ ἡλίου τό φωτίζον τήν ἀκτῆν, δυνάμεθα νά λύσωμεν ὅλα αὐτά τὰ προβλήματα κατὰ τόν φυσικώτερον τρόπον, τόν τρόπον τῆς ἀρμονίας. Τό ἔχετε σκεφθῆ ποτέ αὐτό; Πῶς δυνάμεθα εἰς ὅλην αὐτήν τήν λειτουργίαν τῶν δυνάμεων νά φέρωμεν ἀρμονικόν ρυθμόν ἐντός ἡμῶν; Δυνάμεθα, ἐάν ἐπιτρέψωμεν εἰς τήν εὐθυκρισίαν τοῦ ἐσωτέρου ἑαυτοῦ μας, νά ἀντιμετωπίσῃ ἐκ ἄσ τ η ν κατάστασιν καί νά τήν ἐναρμονίση πρὸς ἓνα ὑψηλότερον ἐσωτερικόν ἐπίπεδον.

Ἐάν κάνωμεν τοῦτο δημιουργεῖται ἡ ἰδία ἐκείνη χαρωπή αὐτενέργεια τῆς ζωῆς ποῦ παρετηρήσαμε εἰς τήν ἀκτῆν. Καίτοι ὑπάρχει ἀέναντος μεταβολή, δέν χρειάζεται βία. Εἶναι μία ἀναγκαστική κατάστασις, μία θέσις ἡ ὁποία δέν μᾶς διδῆ βᾶσιν ἀντιστάσεως, οὔτε μᾶς ἀφίνει πεδίον δράσεως, οὔτε πεδίον μάχης. Δέν χρειάζεται νά ἀγωνιζώμεθα διὰ τήν ἐπιβίωσιν, ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι εἴμεθα αἰώνια ὄντα.

Διὰ ποῖον λόγον δέν ἀκούομεν τό μήνυμα αὐτό εἰς τήν ζωὴν ποῦ μᾶς περιβάλλει; Διότι ἔχομεν τήν μαχητικήν αὐτήν διάθεσιν.

Ἀναφερόμενοι πάλιν εἰς τόν ὠκεανόν, σκεπτόμεθα τήν ἀτελείωτον πορείαν τοῦ πρὸς τήν γῆν, τήν βοήν τῆς μάχης. Ἀλλά, ἔχετε ποτέ προσέξει ὅτι ἡ ἔφοδος τοῦ ὠκεανοῦ πάντοτε εὐρίσκει κατάπαυσιν κατὰ τόν ψιθυριστικόν ἐναγκαλισμόν τῆς μετακινουμένης ἄμμου; Δέν χρειάζονται γρανιτώδη ὄχυράματα, οὔτε βραχώδεις ἐπάλλξεις διὰ νά συγκρατηθοῦν τὰ ἀναταρασσόμενα κύματα, ἀρκεῖ ἡ ἀκτῆ αὐτή μέ τοὺς μικροσκοπικοὺς κόκκους ἄμμου. Καί, ὅ,τι ἀπομένει ἀπό τόν βρυχηθμόν καί τόν θόρυβον, εἶναι μία ἀρμονία ἀπό κύματα τῆς παλιρροίας, πλαισιούμενα ἀπό φανταστικοὺς πύργους ἀφοῦ, μικροὶ ἰριδίζοντες πύργοι οἱ ὁποῖοι ἀντανακλῶσι τὰ χρώματα τοῦ οὐρανοῦ εἰς τό φῶς τοῦ ἡλίου καί ταχέως παρασύρονται ὑπό τοῦ ἀνέμου, κατὰ μήκος τῆς ἀκτῆς. Δέν βλέπετε εἰς ὅλην αὐτήν τήν κίνησιν ξηρᾶς καί θαλάσσης, ἀέρος καί φωτός, ἓνα δίδαγμα δι' ἡμᾶς ὅταν ἀντιμετωπίζωμεν τὰ σημερινὰ προβλήματα;

Αἱ ἐκδηλώσεις τῶν ἐπιθυμιῶν καί τῆς πείρας παντός εἶδους,

ὅσον ἰσχυραὶ καὶ ἂν εἶναι ἢ διαβατικά, θραύονται πάντοτε καὶ ἐξαφανίζονται εἰς τὸ αἰώνιον φῶς. Πραγματικότητα εἶναι ἡ λειτουργία τῆς Μιᾶς Ζωῆς, τῆς μοναδικῆς, ἐκφραζομένης διὰ τῶν αἰώνιων ἀρχῶν τῆς τελείας ἐνεργείας. Ἡ πληθώρα τῶν ἐπιθυμιῶν, τῶν πόθων πού καταλήγουν εἰς τὸν κόρον, πόθων πού καταλήγουν εἰς τὴν ἀπογοήτευσιν, ἀποδεικνύουν ὅτι πέραν τῶν παροδικῶν ἐπιθυμιῶν ὑπάρχει ἀτελεύτητη ὑπαρξις, ἀτελεύτητος χαρὰ εὐρισκομένη εἰς τὴν μίαν Θέλησιν. Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν τῆς μακαριότητος εἶμαι βέβαιος ὅτι θά φθάσωμεν ἐν τέλει ἐπιζητοῦντες τὴν εὐτυχίαν. Ἐδῶ ὑπάρχει αὐθόρμητος ὑπαρξις καθαρᾶς ἐνεργείας μὴ ὠθουμένης ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, διότι ἡ φύσις μᾶς λέγει ὅτι ἡ ἀπόκτησις τῆς εὐτυχίας ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς πείρας, τῆς ἀποδοχῆς τοῦ σχεδίου τῆς ζωῆς. Μέσον αὐτῆς τῆς Δημιουργικῆς Ἀποδοχῆς συναντῶμεν τὴν θεότητα ἐντὸς ἡμῶν.

Δημιουργικὴ Ἀποδοχὴ εἶναι μία ἐτοιμότης τῆς συνειδήσεως ἢ ὅποια δημιουργεῖ ἐπικοινωνίαν μεταξὺ τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἑαυτοῦ μας, τοῦ ἀνωτέρου καὶ τοῦ κατωτέρου ἑαυτοῦ μας. Εἶναι ὁ ἰσοπεδωτὴς πάσης καταστάσεως. Ἡ Δημιουργικὴ Ἀποδοχὴ δὲν ὁμοιάζει καθόλου μὲ τὴν ἀπραξίαν τοῦ ἐξαπλωμένου ὑπτιῶς. Ἐάν ὑπάρχει δημιουργικότης, ὑπάρχει καὶ μεταβολή. Καὶ ἡ Δημιουργικὴ Ἀποδοχὴ σημαίνει ἐνημερότητα εἰς τὴν φυσικὴν βαθμιαίαν μεταβολήν. Ἐάν δίδωμεν σημασίαν εἰς τὸ μήνυμα τὸ ὅποιον ὑπάρχει εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀτομικῆς μας ζωῆς, δὲν ἀπομακρυνόμεθα ἀπὸ τὴν ἐμπειρίαν· δὲν ἔχομεν προκαταλήψεις περὶ αὐτοῦ. Τὸ ἐξετάζομεν, τὸ ἀντιμετωπιζομεν καὶ διερχόμεθα ἀπ' εὐθείας διὰ μέσου αὐτοῦ.

Ἐάν εἶναι πόνος, τὸν δεχόμεθα, ἐνούμεθα μὲ αὐτόν, εἰσδύομεν εἰς αὐτόν διὰ νὰ εὐρώμεν τὴν σημασίαν του δι' ἡμᾶς. Εἰς κάθε εἶδος πόνου, ἀναζητῶμεν τὴν σημασίαν αὐτὴν μέσα εἰς τὸ ἀθάνατον εἶναι μας, ὅπου ὁ πόνος δὲν δύναται νὰ γίνῃ αισθητός, ἀλλ' ὅπου ἡ ζωὴ τοῦ εἶναι ἀναδύεται ἀπὸ τῆς καταστάσεως αὐτῆς τοῦ πόνου. Οὕτω, δι' ὅλης αὐτῆς τῆς πείρας, τοῦ πόνου, τῆς χαρᾶς, τοῦ περιορισμοῦ, τῆς ἀπελευθερώσεως, εὐρίσκομεν μίαν ἀνανέωσιν τοῦ ἑαυτοῦ μας ἢ ὅποια μᾶς καθιστᾷ συνεχῶς ἰκανωτέρους διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς. Εἶναι μία εὐεργετικὴ προσπάθεια. Εἶναι ἡ χαρὰ τῆς συναντήσεως τοῦ Θεοῦ διὰ μέσου τῆς προσωπικῆς πείρας.

Δι' ἄλλους μὲν, εὐτυχία εἶναι ἡ ἐπιδιώξις τῆς πνευματικῆς μας εὐημερίας, δι' ἄλλους δὲ ἡ ἐλευθερία τῆς σκέψεως καὶ τῆς ἐρεῦνης. Διὰ τούς πλείστους ἡ εὐτυχία ἀναζητεῖται εἰς τὰς ἀπο-

λαύσεις τῶν αἰσθήσεων, εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῶν συγκινήσεων, καὶ δι' ὅλους εἶναι ἡ ἐλευθερία πρὸς ἀπόκτησιν ἀγαθῶν. Ἄλλ' ἐάν ἡ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας εἶναι ἀναφαιρέτον δικαίωμα, ὅπως εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ζωὴ, ἔχει μίαν ἐσωτερικὴν ἔννοιαν τὴν ὁποίαν προσεπάθησα νὰ διατυπώσω ἀπόψε.

Ἐπάρχει μία ἀρχαία καὶ λησμονημένη σημασία εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τῆς εὐτυχίας, κυρίως ὁ συντονισμὸς τοῦ σώματος, τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ εἶναι ἡ κλεις τῆς ἀτομικῆς ὑγείας, ἡ κλεις τῆς ἐθνικῆς ὑγείας καὶ τῆς ὑγείας ὅλου τοῦ κόσμου.

Κατὰ τὸν 20όν αἰῶνα εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας συναντῶνται δυσκολίαι, δημιουργεῖται μεγαλυτέρα ἔντασις, ἀνησυχία καὶ διαμάχαι. Ὡς ἐκ τούτου, εἶναι δυακολώτερον τὸ νὰ καθορισθῇ ποία εἶναι ἡ ὀρθὴ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας. Ἐπάρχει σύγχυσις εἰς τὸ ζήτημα τῶν σκοπῶν τῆς ζωῆς. Φοβούμεθα νὰ σκεφθῶμεν σοβαρῶς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην, διότι τοῦτο θὰ συνεπήγετο μεταβολάς, μεταβολάς τὰς ὁποίας ὅλοι ἀποφεύγουν ὅταν ἀντιμετωπίζεται τὸ ἐνδεχόμενον τῆς διαταραχῆς ἐνὸς καθεστῶτος ἀνέσεων τὰς ὁποίας ἀπολαμβάνουν. Πιθανόν νὰ ὑπάρχη πολλὴ φυσικὴ ἄνεσις. Ἀκόμη καὶ αἱ θρησκείαι περιβάλλονται μὲ ἓνα εἶδος εὐχαρίστου ὕλισμοῦ καὶ ἡ φιλοσοφία ἱκανοποιεῖται μὲ τὴν προβολὴν τῶν ἰδεῶν τῶν ἄλλων.

«Ὅταν ἡ ἀγνοία εἶναι μακαριότης, εἶναι ἀνόητον νὰ εἶναι κανεὶς σοφός». Αὐτὸ ἐκφράζει τὴν στάσιν ταύτην. Μὲ τοιαύτην ἔκτασιν τῆς σημασίας τῶν ὑλικῶν ἀπολαύσεων τῆς ζωῆς κατὰ τὸν 20όν αἰῶνα, ἡ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας καταντᾷ περίπλοκος προσπάθεια. Ὅταν κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα αἱ σκέψεις ἐστρέφοντο πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου καὶ πρὸς ἐγκαθίδρυσιν κυβερνήσεων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, ἐπεκράτουσαν αἱ Ἑλληνικαὶ ἰδέαι, καὶ ἦσαν εὐκολοὶ αἱ σχέσεις μὲ τὴν ψυχὴν, μὲ τὰς παγκοσμίας ἀρχάς, μὲ τὸ ἀθάνατον καὶ θεῖον στοιχεῖον τοῦ ἀνθρώπου. Τὰς ἐκφράσεις αὐτάς δὲν τὰς ἀκοοῦμεν σήμερον.

Ὁ Πλωτίνος, ὁ νεοπλατωνικὸς φιλόσοφος, ἐπίστευεν ὅτι πᾶσα ζωὴ προέρχεται ἐκ μιᾶς ἀρχῆς, μιᾶς φιλοσοφικῆς ἰδέας, ὅτι οἱ πάντες καὶ τὰ πάντα ζῶσι τὴν μίαν μοναδικὴν ζωὴν, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὅλα τὰ πράγματα φυτὰ, ζῶα καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ ὅτι ἡ ὀρθὴ ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀναζήτησις τοῦ καλοῦ δι' ὅλους. «Ἡ εὐτυχία», εἶπεν ὁ Πλωτίνος, «δύναται νὰ ὑπάρξῃ μόνον εἰς ἓνα ὄν, τὸ ὁποῖον ζῆ πλήρως· τοῦτο θὰ ἀποκτήσῃ ὄχι ἀπλῶς τὸ καλόν, ἀλλὰ τὸ ὑπέρτατον Καλόν».

Οὐδείς ὀμιλεῖ τὴν γλῶσσαν αὐτὴν σήμερον. Δέν εἴμεθα σαφεῖς δι' ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ καλόν, τὸ Ὑπέρτατον Καλόν. Κατὰ τὴν σημερινὴν ἐποχὴν, τοῦλάχιστον ἐν Ἀμερικῇ, ἔχομεν μίαν ἀμειλικτον συνεχῆ κατήχησιν διὰ τοῦ ραδιοφώνου, τῆς τηλεοράσεως, τοῦ τύπου καὶ τοῦ κινηματογράφου, περὶ τοῦ τί εἶναι ἐπιδίωξις τῆς εὐτυχίας. Αἱ ἰδέαι τῶν φιλοσοφῶν ὅτι ἡ εὐτυχία εἶναι θέμα τῆς ψυχῆς, τοῦ ἀθανάτου πνεύματος, ἐπεσκιάσθησαν ὑπὸ τῆς νεωτέρας ἐκδοχῆς περὶ εὐτυχίας.

Οἱ σημερινοὶ αὐθεντικοὶ ἐμπορικοὶ διαφημισταὶ μᾶς ἀναγγέλου καθημερινῶς τί πρέπει νὰ τρώγωμεν καὶ τί νὰ πίνωμεν διὰ νὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς, τί νὰ σκεπτῶμεθα, τί νὰ ἐλπίζωμεν καὶ τί νὰ προσπαθοῦμεν νὰ κάμωμεν καὶ πρό παντός τί νὰ φοβούμεθα κατὰ τὴν ἀνυπόμονον ἀναζητήσιν τῆς εὐτυχίας. Ὅλα αὐτὰ λέγονται κατὰ τρόπον προκαλοῦντα αἰσθησιν.

Μὲ ἐντόνους δελεαστικὰς φράσεις ἢ διαφήμισις μᾶς παρακινεῖ νὰ συνδυάσωμεν π.χ. τὸ ἀπαλὸν δέρμα, τοὺς λευκοὺς ὀδόντας, τὴν σιλπνὴν κόμην, μὲ τὴν κατάστασιν τῆς εὐτυχίας μας, δηλαδὴ νὰ συνδυάσωμεν τὴν καλὴν ζωὴν μὲ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ, μὲ τὰς παροδικὰς καταστάσεις καὶ ἀπολαύσεις, αἱ ὁποῖαι ἀναποφεύκτως χάνονται, ἢ δὲ ἀπόκτησις αὐτῶν συνεπάγεται αὐξουσαν ἔντασιν καὶ δυσαρμονίαν, ἐκτός ἂν μόνονι μας καταβάλλωμεν προσπάθειαν νὰ τὰ ἀντισταθμίσωμεν.

Ἀσφαλῶς, αὐτοὶ οἱ ρήτορες τῆς εὐτυχίας προσφέρουν, εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ζακχαρόπηκτα καταπότια εἰς μίαν ἐποχὴν ἢ ὅποια χρειάζεται σαφεστέρας γνώσεις καὶ βαθυτέραν προσαρμογὴν πρὸς τὴν βασικὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου, ἕνα προσανατολισμόν πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς πραγματικότητος καὶ ἐκ τῆς ὁποίας ἐκβάλλουν αἱ ἐξυγιαντικαί, ζωτικαὶ δυνάμεις. Ὁ ἄνθρωπος εὐρίσκεται εἰς κατάστασιν πολέμου μὲ τὴν βασικὴν φύσιν. Καὶ τοῦτο κατὰ μίαν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν διαλυτικαὶ δυνάμεις ἀκωλύτως ἐπιδρῶν ἐπ' αὐτοῦ, ἐκτός ἂν ἀπομονωθῇ διὰ νὰ ἐρευνήσῃ τὰ μυστήρια, τὸ θαῦμα καὶ τὴν ὠραιότητα τῆς ἀθανάτου ψυχῆς του.

Εἶναι τόσα πολλὰ πού δέν ἐννοοῦνται ἀπὸ τὴν καθόλου πεῖραν μας, τόσον ὀλίγα τὰ γνωστὰ περὶ τῆς ἐσωτέρας δυνάμεώς μας, τοῦ ἀναποφεύκτου θορύβου τῆς θεότητος ἐντός ἡμῶν, ὥστε καμμία διαφήμισις δέν τὰ ἀναφέρει ποτέ. Αἱ σκέψεις, αἱ ὁποῖαι μᾶς ἔρχονται ἐξ ἐμπνεύσεως, διαπλάσσονται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἀτενίζωμεν τὴν φύσιν ὡς στρόβιλον τυφλῶν δυνάμεων ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων εἴμεθα ὅλοι ἀνίκανοι ὡς ἄτομα. Πόσον χρειαζόμεθα τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ποιητοῦ, τοῦ μυστικιστοῦ καὶ τοῦ φιλοσόφου, οἱ ὁποῖοι ἀντιλαμβάνονται τὴν ἀθάνα-

τον φύσιν, ή όποία συνεχώς διαμορφώνει καλλιτέρας φυλάς και καλύπτει παντός είδους σφάλματα, ψιθυρίζουσα: «Δέν πειράζει, αύριον θά φορέσετε νέον πρόσωπον».

Είται ή άγαθοεργός φύσις, ή όποία βοηθεϊ τήν προαγωγήν μιās άγωνιζομένης ζωής προς άπόκτησιν τής τελειότητος. Μόνον εις τούς όφθαλμούς τής ψυχής είναι όραται αι τοιαύται προοπτικαι. Εις άλλην πρακτικώτεραν έποχήν, ένας φιλόσοφος είχε τό θάρρος νά διακηρύξη τήν εξής αλήθειαν: «Μόνον ή ψυχή βλέπει και άποκαλύπτει τήν αλήθειαν». Άδυνατοϋμεν νά διακρίνωμεν καθαρά ή νά όρίσωμεν τήν πραγματικήν εύτυχίαν μέχρις ότου εξηγήσωμεν τήν όλην φύσιν του άνθρώπου εις τό φως κάθε είδους γνώσεως. Και έπειγει νά κάμωμεν τούτο, διότι ή ανθρωπότης χρειάζεται νά άποκτήση νέους σκοπούς μέ νέαν έννοιαν.

Έδω δυνάμεθα νά παρατηρήσωμεν τήν ύψιστην σημασίαν τής νέας ιδέας του 20ου αιώνος, ότι ή ζωή προβάλλει έσωθεν. Τά σημερινά παγκόσμια προβλήματα θά λυθούν μόνον υπό έλευθέρων ατόμων στρεφομένων προς τήν ψυχήν, ύποβαλλόμενα εις αλλαγήν έσωθεν διά τής δυνάμεως τής λανθανούσης θεότητος συντονιζομένης μέ τό άθάνατον έσωτερον Είται μας διά μέσου τής δημιουργικής άποδοχής τής έξωτερικής ζωής. Ό τρόπος αυτός τής αυτομεταβολής του ατόμου ύποδεικνύει τόν τρόπον τής μεταβολής και τών έθνών. Τά έθνη είναι ομάδες ατόμων μέ κοινά συμφέροντα. Όταν μέ τά συμφέροντα αυτά άπειλούνται τά έθνη, στρέφονται φυσικά προς τήν βίαν και τόν πόλεμον. Ό πόλεμος είναι μία συλλογική άδιαλλαξία, ένα μαχητικόν πνεϋμα, τό όποϊον καθιστά αδύνατον τήν επικοινωνίαν τών έθνών.

Ό πόλεμος είναι τό προαιώνιον σύστημα όταν αι φυλαί έσχημάτιζον τά πρώτα έθνη και τά έθνη ήμύνοντο έναντίον έχθρών. Άλλά σήμεραν πόλεμος σημαίνει εξαφάνισιν του άνθρωπίνου γένους. Τά έθνη και ή ανθρωπότης δύνανται νά επιζήσουν κατ' άλλον τρόπον. Είται έπιτακτική ή ανάγκη σήμεραν όπως θέσωμεν εις ένέργειαν τās αρχάς τής ενότητος πάση θυσία. Πρέπει νά γίνη μεγαλυτέρα προσπάθεια μεταξύ όλων τών έθνών διά τήν κατανόησιν τής σημασίας έκάστου έθνους, τής συνεισφοράς αυτού εις τό πνευματικόν και μορφωτικόν πρόβλημα τής άπελευθερώσεως κάθε ατόμου. Άπό τήν άποψιν ταύτην δυνάμεθα νά ιδώμεν ότι τά έθνη έχουν ανάγκην άλλήλων. Η αδελφοσύνη τών έθνών είναι τόσον αναγκαία όσον και ή αδελφοσύνη τών ανθρωπων. Έκαστον έθνος δίδει τήν μορφωτικήν συνεισφοράν του εις τό προέχον πρόβλημα τής έλευθερίας και εύτυχίας κάθε ανθρωπου. Έκαστον άποτελεϊ μέρος του παγκοσμίου σχεδίου έπεξεργαζόμενος τόν κυκλικόν προορισμόν τής άπελευθερώσεως

ὄλων τῶν λαῶν καί τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐθνῶν εἰς μίαν ἐλευθέραν Παγκόσμιον Τάξιν. Τά ἔθνη χρειάζονται ἄλληλα.

Ἐπάρχει τάσις πρὸς ἔνωσιν εἰς τὸν κόσμον, ὅπως βλέπετε τὴν ἰδρυσιν τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. 81 ἔθνη συνησπίσθησαν εἰς εἰδικευμένας ἐνεργείας ἵνα καταρτίσουν ἓνα διεθνή κώδικα, νά ἰδρῦσουν τὰ ἀνθρώπινα δίκαια δι' ὅλους νά παράσχουν τὴν τεχνικὴν βοήθειαν ὅπου εἶναι τοῦτο δυνατόν καί πολλὰς ἄλλας ὑπηρεσίας, δημιουργοῦντα μίαν νέαν ἐλπίδα διὰ τὸ μέλλον. Ἐν τούτοις χρειάζεται κάτι πού δέν ὑπάρχει ἀκόμη ἐκεῖ. Χρειάζεται μία εὐρεῖα παγκόσμιος πίστις, μία πνευματικὴ προσέγγισις μεταξύ ἀλλήλων. Παραμελοῦμεν τὰς πνευματικὰς βάσεις ἐπικινδύνως. Τὰ σημερινὰ διδάγματα μᾶς προστάζουν νά δημιουργήσωμεν πνευματικὰς βάσεις διὰ τὴν παγκόσμιον τάξιν. Τοῦτο ἀπαιτεῖ παγκόσμιον γνῶσιν ἢ ὅποια θά εἶναι πραγματοποιήσιμος μέ τὴν βοήθειαν τῆς νέας ἰδέας τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ὅτι ἡ ζωὴ ἀναβλύζει ἔσωθεν, καί μέ τὴν μεγαλυτέραν ἐπιδίωξιν τῶν σημαντικῶν διδασμάτων καί τῆς μορφωτικῆς κληρονομίας ἐκάστου ἔθνους.

Αὐτὸ ἐπὶ 80 ἔτη πράττει ἡ Θεοσοφικὴ Ἐταιρία. Ἡ Θεοσοφία δέν εἶναι ἀνακάλυψις λατρείας, δέν εἶναι θρησκεία, δέν εἶναι συλλογὴ μύθων. Εἶναι νέα ἀνακοίνωσις τῆς Ἀρχαίας Σοφίας τῆς Ἀνθρωπότητος, ἢ ὅποια ἀπεκτήθη καί πάλιν διὰ ν' ἀντιμετωπισθοῦν τὰ προβλήματα τῆς σήμερον εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ ἐπανάστασις τὴν ὅποιαν θά ἐξηγήσῃ ἡ Θεοσοφία εἰς τὸν κόσμον εἶναι ἡ ἐπανάστασις τῆς ἁρμονίας, ἡ ἐπανάστασις τῆς ἀγάπης, ὁ συντονισμὸς τοῦ πνεύματος τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος εἰς τὸ ἄτομον διὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς δράσεως καί διὰ τῆς δημιουργικῆς ἐκτιμῆσεως καί ἐνεργείας ἢ ὅποια εἶναι εὐεργετικὴ, ἀλτροῦστικὴ, ἀβλαβὴς. Ἐπειδὴ ἐγεννήθη εἰς τὸ βαθύτατον κέντρον τοῦ αἰωνίου ἑαυτοῦ θά ἐπιφέρῃ τὰς μεταβολὰς, αἱ ὅποιαι χρειάζονται τόσον εἰς τὰ ἄτομα ὅσον καί εἰς τὴν χώραν των. Λέγεται, ὅτι ἀπὸ μίαν τοιαύτην ἐνέργειαν, γεννηθεῖσαν εἰς τὸ βαθύ ἐκεῖνο κέντρον, ἀνατέλλει ὁ ἥλιος τῆς σοφίας. Καί ὅταν ἀποκτᾶται ἡ σοφία, τὸ ἄτομον κινεῖται εὐκόλως πρὸς ἀπόκτησιν τῆς ὑπερτάτης εἰρήνης.

Ἡ Θεοσοφία ἐπομένως εἶναι ἡ ἡχώ ἢ ὅποια εἶναι παγκοσμία εἰς τοὺς ἐσωτερικοὺς κόσμους καί ψάλλει τὴν εἰρήνην εἰς κάθε σφαῖραν τῆς ὑπάρξεώς μας. Ἐξωτερικῶς ἡ Θ.Ε. θά φέρῃ τὴν εἰρήνην εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα. Ἡ Θεοσοφία ἐνθαρρύνει πανταχοῦ τὰ ἄτομα νά δημιουργήσουν μίαν εὐεργετικὴν αὐτοεπανάστασιν τῆς θελήσεως διὰ τῆς ἀγάπης, τῆς σκέψεως, διὰ τῆς συμπαθείας, εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς ἐνότητος, ἢ ὁδὸς τῆς ἁρμονίας, ἢ ἀπλῆ ὁδὸς πρὸς τὴν ἐπιβίωσιν τῆς ἀνθρωπότητος.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΟΜΙΛΙΩΝ

ΙΩΑΝ. ΒΑΣΙΛΗ

– Ἡ ἀνθρωπίνη ἐλευθερία δὲν ἔχει ὄρια, παρὰ ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖ ἡ ἀρμονικὴ συμβίωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ ἡ ὁμαδική πρόοδος.

Ξερίζωσε ἀπὸ μέσα σου κάθε φόβον, κόψε κάθε δεσμόν μέ τό παρελθόν σου, γκρέμισε κάθε δεσποτείαν πού κρατᾶ τήν σκέψιν σου κοιμισμένην.

Πᾶν ὅ,τι κατέχει ὁ ἄνθρωπος πέραν τῶν ἀναγκῶν του, εἶναι κατακράτησις ἐκ τῶν ὧσων δικαιοῦνται νά ἔχουν εἰς τήν διάθεσιν των οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι διὰ τήν πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν του.

Κάθε τυραννία, κάθε δεσποτεία στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀδικίας, τῆς ὁποίας σύντροφος ἀχώριστος εἶναι ὁ φόβος καὶ ἡ δειλία πού ἐμφωλεύουν εἰς τήν ψυχὴν τῶν ἀδικουμένων.

Ἡ βία καὶ ἡ παρανομία οὐδέποτε ἐβοήθησαν τήν πρόοδον καὶ τήν εὐημερίαν τῆς ἀνθρωπότητος.

Κάθε ἄνθρωπος ἐκδηλώνει ὅ,τι ἔχει μέσα του καὶ ὅ,τι τοῦ ἐπιτρέπει ἡ ἰκανότητά του. Νά θυμώνουμε ἢ νά ἀγανακτοῦμε ὅταν βλέπουμε τοὺς ἄλλους νά πλανῶνται, νά λένε ψέμματα ἢ νά ἀσχημονοῦν, εἶναι μιά μεγάλη ἀνοησία. Δέν πρέπει νά ἔχουμε τήν ἀξίωση νά αἰσθάνωνται καὶ νά σκέπτονται ὅλοι οἱ ἄλλοι ὅπως σκεπτόμαστε ἐμεῖς.

Ὅταν κάθε ἄνθρωπος διδαχθῆ καὶ πιστέψῃ ὅτι εἶναι πολίτης τοῦ Σύμπαντος καὶ ὅτι τοῦτο στηρίζεται σέ νόμους ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὁ θεμελιώδης καὶ βασικός εἶναι ἡ παγκόσμια ἀρμονία, τήν ὁποία ἐμεῖς ὀνομάζουμε ἀγάπη, τότε καὶ μόνο κάθε ἄνθρωπος θά μπορέσῃ νά αἰτιολογήσῃ γιατί πρέπει νά ἀγαπᾶ καὶ ὄχι νά μισῇ, γιατί πρέπει νά βοηθῆ καὶ ὄχι νά φονεύῃ τόν ὁμοίό του.

Ἡ ἀκρεωφαγικὴ διαίτα εἶναι τό ἀσφαλές γνῶρισμα τοῦ ἐξελιγμένου ἀνθρώπου, ὅταν μάλιστα αὐτὴ τηρεῖται αὐστηρὰ λόγω ἀνθρωπιστικῶν ἀρχῶν, πού ὑπαγορεύουν νά σεβῶμαστε τὴ ζωὴ σέ ὅλη τήν κλίμακα τῆς ἐκδηλώσεώς της.

Τὰ στοιχεῖα τοῦ νεροῦ, τοῦ ἀέρα καὶ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου εἶναι ἐκεῖνα πού ἀποκαθαίρουν, ἀναγεννοῦν καὶ ἐνισχύουν τόν ἀνθρώπινον ὄργανισμόν.

Ὁ Ὀρφεύς καί ὁ Πυθαγόρας, οἱ δύο αὐτοὶ γίγαντες τοῦ πνεύματος, ἀνύψωσαν τή μυσταγωγία σέ σύστημα λυτρωτικό τῶν ψυχῶν τῆς γῆς. Τά ὄριμα αὐτά παιδιά τῆς γῆς εἶναι οἱ θεμελιωτές ὅλης τῆς μυστηριακῆς τέχνης καί πάσης ἑλληνικῆς φιλοσοφίας.

Ἡ προβολή τοῦ Ἐγὼ καί ἡ προσπάθεια ἐπικρατήσεως εἶναι τὰ ἀπομεινάρια τῶν ἀγῶνων γιά ἐπιβίωση μέσα σ' ἓνα περιβάλλον πού γιά νά ἐπιζήση ἡ ψυχική ὄντοτης ἔπρεπε νά παλαίση μέ ὑπέρτερες καί ἄλογες δυνάμεις τῆς φύσεως.

Ἡ ἐσωτερική γαλήνη εἶναι τό ὑπάτο ἀγαθὸ γιά τόν ἄνθρωπο.

Ἐάν θέλεις νά σε ἀγαποῦν, δώσε σὺ πρῶτος ἀγάπη, ἀγάπη καθολική. Ἀγάπα τό πᾶν καί τό πᾶν θά σε περιβάλη μέ στοργή καί ἀγάπη.

Ἡ μεγαλύτερη ντροπή γιά μιά κοινωνία εἶναι νά ὑπάρχουν στούς κόλπους τῆς φτωχοί, πεινασμένοι καί ἄμαθεῖς.

Μόνον ὁ ἐλεύθερος τόν νοῦν, ὁ ἀγνός τήν καρδίαν, ὁ ἔχων ἐπίγνωσιν τῶν δικαιωμάτων του ἐπὶ τῆς Ζωῆς καί τῆς Προόδου, ὁ τολμηρός, δύναται ν' ἀποκτήσῃ τήν καθαρὰ Γνώσιν καί νά δοκιμάσῃ τίς χαρές τίς ἀνείπωτες μιᾶς ὑπερτέρας τοῦ ἀνθρώπου καταστάσεως.

Μεῖνε ἤρεμος, μεῖνε συνεπής σ' ὅ,τι πιστεύεις σάν ἀλήθεια καί δίκαια. Μὴ λυγίσῃς. Νά εἶσαι ὑπερήφανος. Ἐλπίζε καί μέ θάρρος ἀντιμετώπιζε κάθε ἀντιξοότητα. Γιατί ὅλα περνοῦν σ' αὐτό τόν κόσμο.

Κανείς δέν μπορεῖ νά ἀντικρύσῃ καί νά συλλάβῃ τήν ἀλήθεια, ἐάν δέν ἔχει ἀγνό νοῦ καί καθαρὴ καρδιά. Πρέπει νά προηγηθῇ ὁ ἐξαγνισμός γιά νά ζητήσῃ ὁ ἄνθρωπος νά κατακτήσῃ τή Γνώσιν.

Τὴν ὑπερτάτη θεία Οὐσία τὴν ἔχουμε μέσα μας καί αὐτὴ εἶναι πού μᾶς ἐνώνει μέ τό Πᾶν καί μᾶς βοηθεῖ νά γνωρίσουμε τό Ἄπειρο, γιατί αὐτὴ πλάθει κάθε μορφὴ καί κάθε συνειδηση.

Ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως εἶναι ὁ ὑπέρτατος Κριτὴς γιά κάθε ἄνθρωπο. Ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Φύσεως. Εἶναι ὁ ἀντίλαλος τῆς φωνῆς τοῦ Θεοῦ.

Ἡ γνώσις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου γαλβανίζει τήν ψυχὴ καί ἡ τόλμη ὀπλίζει μέ δύναμι τόν δούλο καί τόν κάνει ἱκανὸ γιά ν' ἀνατρέπῃ ἀσφαλῶς τοὺς σάπιους θρόνους κάθε βίας καί τυραννίας.

Τότε μόνον υπάρχει πραγματική έλευθερία, όταν τις σχέσεις μιᾶς κοινωνίας ανθρώπων τις κανονίζει ή δικαιοσύνη, πού παρέχει οικονομική έπάρκεια και όλα τὰ μέσα τῆς προόδου σέ όλους.

Τὰ λυτρωτικά φτερά τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς τὰ δίδουν μόνον ή ἀδούλωτη σκέψη και ή χειραφετημένη συνείδηση.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι μία ὄντοτης πνευματική, ἕνα ἐνσυνειδητο Ἐγώ, πού ἀνέδειξαν οἱ οὐσίες τῆς φύσεως και κατεργάστηκαν οἱ θεϊότερες δυνάμεις τῆς.

Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἔχη πλήρη συνείδηση τῶν δικαιωμάτων του και ὀφείλει νά τὰ διεκδική μέ ὅλες του τῆς δυνάμεις.

Βιβλ. «ΜΗΤΙΣ» Κ.Μ.

Ὅταν ἀνεβαίνετε σ' ἕνα ψηλό βουνό και εἶναι στό δρόμο σήματα, στέκεσθε στά σήματα και τὰ λατρεύετε, ή προχωρεῖτε και τ' ἀφήνετε πίσω; Σκεφθῆτε βαθειά αυτό τό ζήτημα. Ἐπικοινωνήστε θεληματικά μέ τήν καρδιά σας και θά κερδίσετε ἔτσι νοημοσύνη. Δέν υπάρχει νοημοσύνη στή λατρεία προσώπων. Οἱ ἐπιγραφές πού λατρεύετε δέν ἔχουν νόημα.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΟΜΙΛΙΩΝ

ΕΛ. ΓΙΑΝΝΙΔΗ

Ὁ κόσμος εἶναι κάτι πολύ πιά σοφό, κάτι πολύ πιά βαθύ ἀπ' ὅ,τι συνήθως φανταζόμαστε, εἶναι ἓνας συνδυασμός τάξης ἀνώτερης, πού ἡ διάνοιά μας πιθανότατα δέν εἶναι καμωμένη γιά νά τόν χωρέσει ποτέ.

Ἡ Ἐπιστήμη μέ δίδαξε πώς ἡ Γῆ δέν εἶναι τό κέντρο τοῦ κόσμου, πώς ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι ὁ τελικός σκοπός τῆς δημιουργίας, καί πώς ἡ Δύναμη πού κυβερνᾷ τόν κόσμο δέν εἶναι ἓνα πλάσμα ἀνθρωπόμορφο, ὅπως τόν φανταζόμουνα, πού ἐπεμβαίνει προσωπικῶς στά πράματα τοῦ κόσμου καί κανονίζει τίς μικροδουλειές τῶν ἀνθρώπων.

Ὅσο προσπαθῶ νά εἰσδύσω στό μυστικό τῆς Δημιουργίας, τόσο καταλαβαίνω πώς εἶμαι μακριά ἀπό τήν οὐσία του, τόσο πείθουμαι πώς εἶναι δυσανάλογο μέ τή διανοητική μου δύναμη.

Ἡ λογική δέν μπορεί νά εἶναι μόνο μέσα στό κρανίο μου καί ἡ ἄπειρη Δημιουργία πού μέ γέννησε νά μήν ἔχει λογική. Ὁ κόσμος ἔχει αἰτία καί σκοπό, ἡ κάλλιο γενικότερα ὑπάρχει στόν κόσμο κάποια ἀ ν ὠ τ ε ρ ἡ λ ο γ ι κ ῆ , γιὰ φαντάζομαι πώς καί ἡ ἔννοια τῆς αἰτίας καί τοῦ σκοποῦ πού ἔχουμε στό μυαλό μας θά εἶναι κάτι πιά στενό ἀπ' τήν πραγματικότητα, κάτι πολύ μερικό, πολύ ἀνθρωπομορφικό, μπροστά σ' ἐκείνη τήν ἀνώτερη λογική τῆς πλάσης.

ΠΑΡΙΧΑΤΖΗΠΕΤΡΟΥ

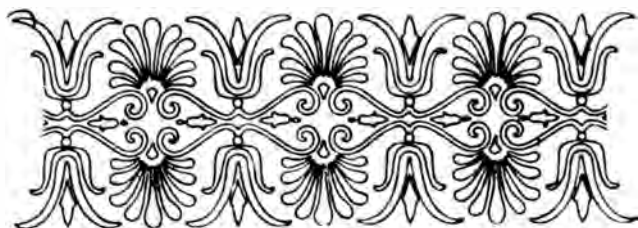
Ἐκεῖνος πού θέλει εἰλικρινά νά γνωρίσει τή ζωή, τήν Ἀλήθεια, πρέπει νά μπορέσει νά τήν ἀντικρύσει μέ καινούργια μάτια. Πρέπει νά καταλάβῃ ὅτι εἶναι ἓνας σκλάβος τοῦ παρελθόντος, σκλάβος τοῦ περιβάλλοντος, σκλάβος τοῦ ἑαυτοῦ του, καί νά ποθήσει εἰλικρινά νά ἐλευθερωθῇ. Πρέπει νά ἀτενίσει τή ζωή ὄχι σάν κάτι γνωστό, μά σάν ἓνα μυστήριο πού πρέπει νά ἐξερευνηση.

Ἡ Ἀλήθεια δέν εἶναι μία θεωρία, δέν εἶναι ἓνα σύστημα, δέν εἶναι ἓνα πρόβλημα πού μπορούμε νά τό λύσουμε μόνο μέ συλλογισμούς. Ἡ Ἀλήθεια εἶναι μία ἀνακάλυψις. Εἶναι ἐδῶ τριγύρω μας, κρυμμένη μέσα στή ζωή. Πρέπει νά τήν ἀνακαλύψουμε ζώντας την.

‘Ο νοῦς μας πρέπει νάναί πάντα άνοικτός κ’ έτοιμος νά δεχθῆ κάτι καινούργιο, άκόμη κ’ εκεί πού νομίζουμε ότι υπάρχει πιά πλήρης κατανόησης έκ μέρους μας.

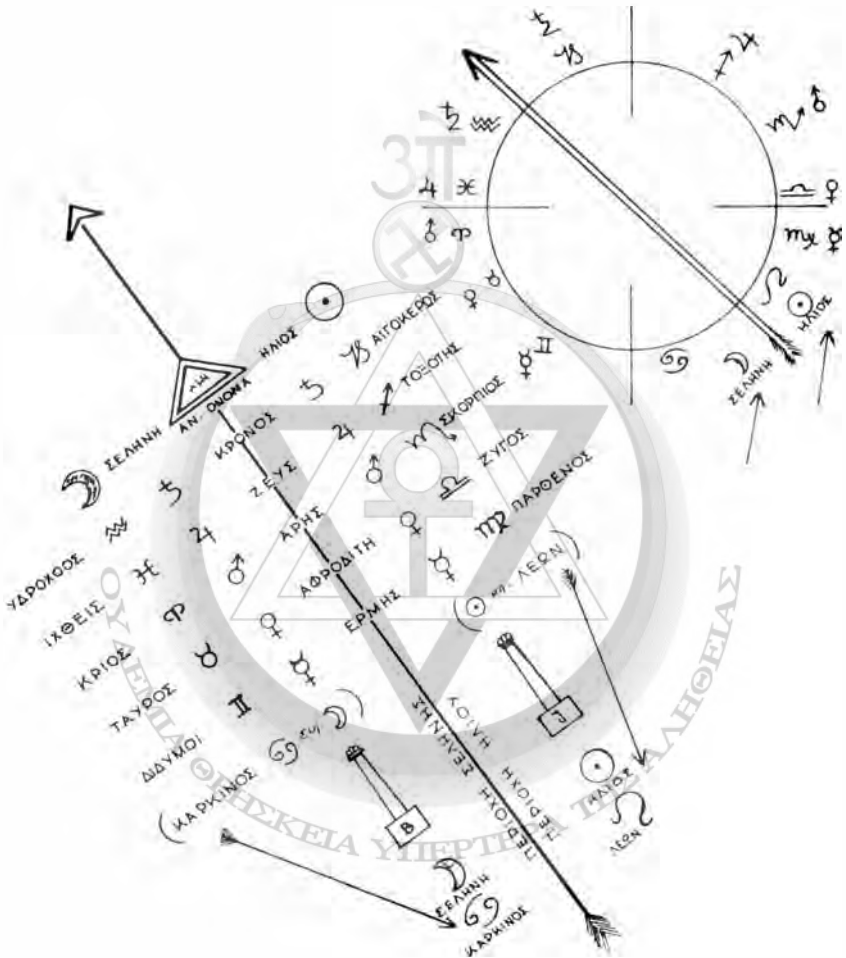
Οί άτομικές μας έπιθυμίες, κάθε τι πού πηγάζει από τῆ βασική μας τάση τῆς αυτοϊκανοποίησης, από τήν ιδέα ενός ξεχωριστού «έγώ», είναι μια άντίσταση στην αιώνια κίνηση τῆς Ζωῆς, και έπομένως μια σύγκρουσις πρός αὐτήν τῆ διαρκῆ ροή.

βιβλ. «ΜΗΤΙΣ» Κ.Μ.

ΖΩΔΙΑΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΚΑΙ ΠΛΑΝΗΤΕΣ

Π. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

1. Η ΟΡΘΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΤΩΝ ΖΩΔΙΩΝ ΚΑΙ Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΟΥΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΛΑΝΗΤΕΣ.
2. Ο ΗΛΙΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΤΩ ΚΑΘΗΜΕΝΩ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ.
3. ΟΡΘΗ ΕΙΝΑΙ Η ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΣΤΟΥΣ ΤΑΠΗΤΕΣ. (ΗΛΙΟΥ-ΣΕΛΗΝΗΣ)

ΑΟΡΑΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Κ. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

Πολλές είναι οι συζητήσεις περι άοράτου Κόσμου.

Πολλές οι αντιφάσεις και οι έκδοχές, ως και ποικίλα τὰ πιστεύω τόσοσ διά τήν ύπαρξιν όσος και τήν άγνοιαν του άοράτου Κόσμου.

Έπειδή πιστεύω ότι τό θέμα τουτο είναι πολύ ένδιαφέρων για πολλούς άνθρώπους, ιδίως εις τούς άσχολουμένους με τόν έσωτερισμόν, άς μου έπιτραπή νά παραθέσω κατωτέρω συνοπτικήν άνάλυσιν τήν όποίαν άντλώ από τήν έγκυκλοπαιδείαν του άειμνήστου Π. Γράβιγγερ.

Ένας από τούς κυριωτέρους σκοπούς του άποκρυφισμού είναι ή μελέτη του Άοράτου Κόσμου.

Κατ' άρχήν νά αναλύσωμεν τήν λέξιν άορατον.

Ένα πράγμα είναι άορατον όταν δέν ύποπίπτει εις τήν συνήθη όρασιν του άνθρώπου, δέν έπεται όμως ότι δέν ύπάρχει, και σάν παράδειγμα άς πάρωμε τό όξυγόνο τό όποίον είναι άορατον, με σχετικήν όμως έπεξεργασία δυνάμεθα νά άντιληφθώμεν τήν ύπαρξιν του.

Και ώρισμένες άκτίνες είναι άορατες, εάν όμως τοποθετήσωμεν ένδιαμέσως κατάλληλο διάφραγμα, ειδικής ούσίας, άμέσως καταδεικνύεται ή ύπαρξις αυτών. Από αυτό τό σημείο λοιπόν άρχίζει ό άορατος Κόσμος του Άποκρυφισμού. Άς δούμε τώρα τί έννοούμεν (Κόσμον).

Κόσμος σημαίνει κατάσταση ύλική μάλλον παρά χώρος. Άς πάρουμε σάν παράδειγμα τὰ όνειρα πού βλέπουμε στόν ύπνο μας. Αί διάφοροι παραστάσεις δέν λαμβάνουν χώρον σέ ένα καθωρισμένο σημείο του χώρου αλλά σέ μιá κατάσταση λεπτοτέρας ύφης από του όρατου περιβάλλοντος και είναι ή κατάσταση του χώρου εκείνου τήν όποίαν οι άποκρυφισταί όνομάζουν άστρικόν πεδίον.

Αί καταστάσεις του όρατου σύμπαντος δέν έχουν ιδανικήν ή ύποθετικήν ύπόστασιν όπως και ή αιθερική εις τήν όποίαν έκδηλούνται οι άκτίνες RONTGEN, υπό ώρισμένες όμως συνθήκες δύνатаι νά προσδιορισθί ή πραγματική των ύπαρξις. Η έν λόγω ύπαρξις έχει έξαιρετικήν σημασίαν, δεδομένου ότι πολλαί θρησκείαι διακηρύσσουν ότι ύπάρχει άορατος Κόσμος όπως τό Καθαρτήριον, ή ό Παράδεισος, αλλά κάπου μακράν του δικου μας περιβάλλοντος και ότι αυτός ό Άόρατος Κόσμος είναι άπροσπέ-

λαστος για τόν ένσαρκωμένον άνθρωπο. Ὁ ἀποκρυφισμός ὁμως καί ὁ Leadbeater βεβαιοῦν ὅτι ὁ ἀόρατος Κόσμος ὑπάρχει καί βρίσκεται πολύ κοντά μας, ὅπου βρισκόμεθα κάθε στιγμήν καί ἐάν παραμένη ἀόρατος εἰς ἡμᾶς, τοῦτο συμβαίνει διότι οἱ περισσότεροι τῶν ἀνθρώπων δέν ἔχουν καταλλήλως ἀναπτύξει τὰ αἰσθητήριά των διά νά τόν ἀντιληφθοῦν.

Γιά ὅσους ὁμως ἔχουν ἐπιτύχει τήν ἐξέλιξιν των γι' αὐτούς οὔτε ἀόρατος οὔτε ἄγνωστος εἶναι.

Ὁ Ἀόρατος Κόσμος βρίσκεται κρυμμένος ἀπό τοὺς περισσότερους ἀνθρώπους διότι τὰ λεπτά καί ὑψηλά αἰσθητήριά των βρίσκονται ναρκωμένα.

Οἱ περισσότεροι ἄνθρωποι βρίσκονται ἀπέναντι τῶν ὑπεραίσθητων κόσμων ἀκριβῶς ὅπως εὐρίσκονται οἱ τυφλοὶ ἀπέναντι τοῦ ὁρατοῦ κόσμου, οἱ ὅποιοι δέν μποροῦν νά δοῦν τό φῶς πού τοὺς περιβάλλει.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μέ καταλλήλους ἀσκήσεις καί μέ ἀνωτέρα ἠθική ἀγωγή, δύνανται νά ἀποκτήσουν τὰ αἰσθητήρια, τὰ ὅποια θά τοὺς ἐπιτρέψουν νά ἀντιληφθοῦν τοὺς ἀόρατους κόσμους, οἱ ὅποιοι μάλιστα βρίσκονται πολύ πλησίον αὐτῶν. Ὅλοι γνωρίζουν ὅτι ἡ ὑψηλὴ παρουσιάζεται μέ διαφόρους καταστάσεις, ἡ ὅποια δύνανται νά ἀλλάξῃ μορφή μέ τήν βοήθεια φυσικῆς δυνάμεως κυρίως μέ πίεσι ἢ μέ θερμοκρασία. Π.χ. ὁ ἀέρας μέ μεγάλη πίεσι καί χαμηλὴ θερμοκρασία μεταβάλλεται σέ ὑγρὰ κατάστασι μέ μεγαλλιτέραν δέ ψύξιν καί πίεσιν καί μέ ἀπότομη ἐκτόνωση τοῦ ὑγροῦ, μετατρέπεται σέ στερεά κατάστασι.

Τό νερό σέ χαμηλὴ θερμοκρασία γίνεται πάγος καί ὑψηλὴ ἐξαερώνεται. Ὑπάρχει ὁμως καί μιὰ ἄλλη κατάστασις στήν ὅποια ὅλα τὰ σώματα δύνανται νά ἀνυψωθοῦν, αὕτη εἶναι ἡ αἰθερική κατάστασις ἡ πρώτη βαθμὶς τοῦ μεταφυσικοῦ ἀοράτου Κόσμου. Ἡ αἰθερική κατάστασις εἶναι κατὰ κάποιον τρόπο συνέχεια τῆς ἐκλεπτυνθείσης ὑλικῆς οὐσίας τήν ὅποιαν ὅλοι γνωρίζομεν. Ὅπως ἡ ὑγρὰ κατάστασις εἶναι μία βαθμὶς ἐκλεπτυνθείσης στερεᾶς καταστάσεως, ἡ ἡ ἀέριος τῆς ὑγρᾶς, ἔτσι καί ἡ αἰθερική ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βαθμίδα ἐκλεπτυνθείσης ἀερίου καταστάσεως. Ὅπως στόν ὁρατόν κόσμο ὑπάρχουν στερεές, ὑγρές καί ἀέριες οὐσίαι, ἔτσι ὑπάρχουν καί οὐσίαι αἰ ὅποια παρουσιάζονται ὑπό τήν αἰθερικήν αὐτήν μορφήν, αἱ ὅποια διὰ καταλλήλου μέσου δύνανται νά μετατραποῦν εἰς ἀέριον καί μετὰ εἰς στερεάν κατάστασιν. Ἀκόμη καί σώματα ὑγρὰ ἢ ἀέρια νά μετατραποῦν διαδοχικῶς εἰς αἰθερικήν οὐσίαν.

Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη διαβάθμισις τοῦ ἀοράτου Κόσμου ἡ ὅποια

καλεῖται αἰθερικόν πεδῖον. Πρέπει ὅμως νά ἀναφέρωμεν ὅτι εἰς τόν Ἄορατον Κόσμον βρίσκονται αἰτίαι καί δυνάμεις τῶν ὁποίων οἱ ἐκδηλώσεις ὑπάρχουν στόν ὄρατό Κόσμο. Π.χ. βλέπομεν τά ἠλεκτρικά φῶτα ἢ μεταδίδωμε φωνή ἢ μουσική μέ τόν ἀσύρματο σέ μεγάλες ἀποστάσεις, ὁ μυστηριώδης ὅμως παράγων ὁ ὁποῖος προκαλεῖ πάντα ταῦτα παραμένει ἀόρατος καί ἴσως ἄγνωστος, ἀκόμη καί ἡ διαμόρφωσις τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου ὀφείλεται εἰς τήν ἐπήρειαν τοῦ Ἄοράτου Κόσμου.

Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω εἶναι εὐκόλον νά συμπεράνωμεν ὅτι ὁ Ἄόρατος Κόσμος εἶναι πλησίον μας καί μᾶς περιβάλλει πανταχόθεν.

Κ. Γρηγοριάδης

Ο «ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ»

ΣΤΑΥΡΟΥ ΒΑΣΑΡΔΑΝΗ

Σκεφτήκατε καμιά φορά τί έννοοῦμε μέ τή λέξη «Διδάσκαλος»; Βεβαίως στήν κοινή ἄποψη, Διδάσκαλος εἶναι ἐκεῖνος πού μᾶς ... «διδάσκει».

Μᾶς διδάσκει, τί εἶναι καλό, τί εἶναι κακό, – Τί πρέπει νά κάνουμε καί τί δέν πρέπει νά μήν κάνουμε, γιά νά εἴμεθα ΕΝΑΡΕΤΟΙ καί ΧΡΗΣΤΟΘΕΙΣ.

Ὅσοσο ἓνας ἀπό τούς Μεγάλους Μύστες τῆς Ἐνατολῆς ὁ ΜΟΡΥΑ, παραδειγματος χάριν στό βιβλίο του «ΦΩΤΙΣΗ», (βιβλίο δεύτερο) θά μᾶς πεί τά ἐξῆς: Θά σέ ρωτήσουν: «ποιός σου ἔδωσε τή διδασκαλία;» Ν' ἀπαντήσεις «Ο ΜΑΧΑΤΜΑ (Δάσκαλος) τῆς Ἐνατολῆς». Θά σέ ρωτήσουν: «Ποῦ κατοικεῖ;» Ν' ἀπαντήσεις: Τό κατοικητήριό τοῦ Διδασκάλου ὄχι μόνο δέν μπορεῖ νά γίνει γνωστό, μά οὔτε καί νά προφερθεῖ. Ἡ ἐρώτησή σου, δείχνει πόσο μακριά εἶσαι ἀπό τήν κατανόηση τῆς ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ. Ἄκόμη καί μέ τά ἀνθρώπινα μέτρα, πρέπει νά συνειδητοποιήσεις πόσο λανθασμένη εἶναι ἡ ἐρώτησή σου.» Θά σέ ρωτήσουν: «πότε μπορῶ νά φανῶ χρήσιμος;» Ν' ἀπαντήσεις: «Ἀπ' αὐτή τή στιγμή ὡς τήν Αἰωνιότητα». Θά σέ ρωτήσουν: Πότε νά προετοιμασθῶ γιά μόχθο;» Ν' ἀπαντήσεις: «Μή χάνεις οὔτε στιγμή.» Θά σέ ρωτήσουν: «Καί πότε θάρθει τό Κάλεσμα;» Ν' ἀπαντήσεις: «Νά ἐπαγρυπνᾶς ἵνα εἶσαι ξυπνητός, «Ἐξυπνος» ἀκόμη καί ὅταν κοιμᾶσαι». Θά σέ ρωτήσουν: «Πῶς νά ἐργασθῶ, ἴσα μέ αὐτή τήν ὥρα;» Ν' ἀπαντήσεις: «Βελτιώνοντας τήν ποιότητα τῆς προσπάθειάς σου.»

Βλέπουμε λοιπόν πῶς οἱ Μύστες τῆς Ἐνατολῆς, ἐκτός ἀπό τή διδασκαλία τους περί Καλοῦ καί Κακοῦ, περί Ἐλευθερίας καί Χρηστοπρηθείας, μᾶς διδάσκουν καί περί ἄλλων τινῶν πραγμάτων. Μᾶς προτρέπουν δηλαδή, νά κάνουμε καί κάτι ἄλλο.. Νά ρωτοῦμε τόν ΕΑΥΤΟΝ μας, καί νά ἀπαντοῦμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι στόν ΕΑΥΤΟ μας. Αὐτό τό σύστημα –νομιζῶ– (πού ὀνομάζεται μυητικό-ἑσωτεριστικό) εἶναι πολύ χρήσιμο γιά τούς ἀνθρώπους, γιά νά μπορέσουμε νά «φωτιστοῦμε» ἐξ ἰδίων, δηλαδή μόνοι μας. Ἐνας ἀπό τούς νεώτερους Μύστες τῆς Ἐνατολῆς πού ἔχει «βιώσει» ἐντός του αὐτή τήν ἀρχαία Ἐνατολική Σοφία ὁ ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ, θά μᾶς πεί, στίς 3 Αὐγούστου τοῦ 1926 στήν ὁμιλία του, στήν κατασκήνωση τοῦ Ὁμμεν στήν Ὁλλανδία... δέν θέλω νά συμφωνεῖτε μαζί μου, δέν θέλω νά μέ ἀκολουθεῖτε.

Θέλω μόνο νά «βιώνετε», νά νοιώθετε βαθειά μέσα σας τί λέω. Αυτό είναι τό σπουδαίο. Γιατί ή τυφλή Πίστη δέν θά σᾶς ἀλλάξει, μόνο θά σᾶς μπερδέψει, ἀφοῦ δέν θέλετε νά νοιώσετε τά πράγματα, ἔτσι καθὼς εἶναι... Θέλετε νά ἔχετε νέους θεούς, ἀντί γιά παληούς, νέες «θρησκείες» ἀντί γιά τίς παλιές. Ὅμως αὐτά εἶναι δίχως ἀξία.

Εἶναι ἐμπόδια. Εἶναι δεκανίκια. Ἐξαρτᾶτε τίς Σκέψεις καί τή «πίστη» σας ἀπό κάποιον ἄλλο. Τόν «ΦΩΤΙΣΜΟ» σας ἀπό κάποιον ἄλλο... Ἐγώ ὁμως σᾶς λέγω, ὅτι ὅλα αὐτά εἶναι περιττά. Πρέπει νά τ' ἀπορρίψετε καί νά ζητήσετε μέσα στόν ΕΑΥΤΟ σας τή «ΦΩΤΙΣΗ»...

Δέν σᾶς θυμίζει λιγάκι αὐτό τό... «ἐν ὑμῖν ἐστὶ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν...» τόν Ἰησοῦ; (ἴδε βιβλίο μου «ΣΚΕΨΕΙΣ» – Κεφ. περὶ Ἐλευθερίας» – Καί τόν «ΕΠΙΛΟΓΟ» του)

Ἴδου λοιπόν ὅτι ἡ σωστή «διδασκαλία», δέν ἀφορᾶ μόνον τίς γνώσεις πού μᾶς μαθαίνουνε στά Σχολεῖα καί στά Πανεπιστήμια μόνο. Εἶναι βέβαια χρησιμότερη ἢ βασικὴ αὐτὴ «Παιδεία» τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἐπιστημονικὴ ἄς πούμε, προετοιμασία του. Ἡ ἐπιστημονικὴ ὑποδομὴ του ἂν θέλετε. Νομίζω ὁμως ὅτι πιο χρησιμὴ καί πιο ἀπαραίτητη γιά τὴν «ἀνάπτυξή» μας, εἶναι ἡ «Ἐσωτερικὴ» Καλλιέργεια τοῦ Ἐαυτοῦ μας. Καί αὐτό φαίνεται πὼς δέν γίνεται στὴν ταραγμένη ἐποχὴ μας.

Ἐχουμε ξεχάσει νά ἐρευνήσωμε τόν Ἐσωτερικὸ Ἐαυτό μας, καί περιμένουμε νά τό κάνει κάποιος... ἄλλος!

Ἴσως ὁ ... Γκοντώ τοῦ Σάμουελ Μπέκετ! Ὁ Γκοντώ τοῦ Σάμουελ Μπέκετ ὁμως δέν ἦρθε, ὅπως μᾶς λέει τό ἔργο, οὔτε θάρθει μέ κάποια «Κυβέρνηση» ἢ μέ κάποιον «ισμὸν» ἂν θέλετε. Γιατί δέν ὑπάρχει ἔξω ἀπὸ μᾶς εὐρίσκεται ἐντὸς μας κι ἄδικα τὸν περιμένουμε νάρθει ἀπ' ἔξω... Ἐν ὑμῖν ἐστὶ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν... (τό ξαναλέμε) εἶπε ὁ Πρίγκηπας τῶν Μυστῶν. Ὅφειλουμε λοιπόν νά βροῦμε ἓναν «δάσκαλο», νά μᾶς «διδάσκει».

Προσωπικά, νομίζω ὅτι πρέπει νά τόν «ἀνακαλύψουμε» στόν ἑαυτό μας. Γιατί μόνον ἔτσι θά μάθουμε νά κάνουμε καλές Σκέψεις. Καί ὕστερα νά μᾶς μάθει νά κάνωμε, «Καλές Πράξεις». Γιατί τότε θά μπορέσουμε νά φτάσουμε στὴν Ὁμορφιά (τό Κάλλος) τῆς Ἀγάπης. Μέ τὴν ΤΑΞΗ πού θά μᾶς διδάξει ὁ δικός μας «Διδάσκαλος». Θά ἐπρότεινα λοιπόν (τό ξαναλέω) νά ζητήσωμε αὐτὴν τὴν Διδασκαλία ἐντὸς μας...

Κατερχόμενοι εἰς τό βάθος τῆς Συνειδησεῶς μας καί ἑναρμονίζοντες τὸν ΕΑΥΤΟΝ μας πρὸς τὸν Παγκόσμιον Ρυθμόν.. (Τὴν Φύση, ἢ τὸν Θεόν ἂν θέλετε). Πού εἶναι καί πιο κοντά μας

καί πού εἶναι ὁ Μόνος πού θά μπορούσε νά μᾶς προσφέρει ἕνα ΣΧΕΔΙΟ («ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ») γιά νά γίνουμε Καλλίτερης «Ποιότητος». νά φτάσωμε στό Νύμπελβιρβ τῆς «ΚΟΙΛΑΔΑΣ ΤΩΝ ΡΟΔΩΝ».

Ἄς προσευχηθοῦμε λοιπόν στόν ΕΑΥΤΟΝ μας νά μᾶς κάνει «Ἐλεύθερους καί Χρηστοθήεις» ἱκανούς νά ἀγαπήσωμε ἀλλήλους. Γιατί ἂν δέν γίνουμε ἐλεύθεροι, καί παραμεινουμε «δοῦλοι» «Κάποιου» ἄλλου, δέν θά μπορέσουμε νά ἀγαπήσουμε ὁ ἕνας τόν ἄλλον. – Ἄν λοιπόν ὁ ΕΑΥΤΟΣ μας δεχθεῖ τήν προσευχή μας, μπορεῖ νά μήν δεχθεῖ καί ὁ Πατήρ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς Οὐρανοῖς! Καί τότε μπορεῖ νά γνωρίσουμε τήν «Ἐπί Γῆς Εἰρήνην καί ἐν ἀνθρώποις Εὐδοκίαν... Νομίζω δέν ἄρκει νά «πιστεύουμε» στόν Θεό. Εἶναι ἀνάγκη νά κάνουμε καί τόν Θεό νά «πιστέψει» σέ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους... (καί νομίζω ὅτι μέχρι στιγμῆς τουλάχιστο, δέν τό ἔχουμε κάνει). Ἄλλοιῶς οὔτε ΕΙΡΗΝΗ, οὔτε ΕΥΔΟΚΙΑ, μπορούμε νά ἀποκτήσουμε. Ἀπλῶς ἀερολογοῦντες περὶ ὠραίων «ἰδεολογιῶν», ἀβαθεῖς, ἀμαθεῖς καί ἀνεύθυνοι, κατασπαράσσουμε τήν εὐτυχία μας πάνω στόν ὄμορφο γαλάζιο μικρό πλανήτη μας... Ἐν ὑμῖν ἐστὶ ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν... (τό ἐπαναλαμβάνουμε πάλι) εἶπε ὁ «Κύριος», στήν γλώσσαν τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Πού ὅλοι βεβαίως τήν ξέρουμε. Ὀλίγοι ὅμως τήν «Ἐρευνοῦμε», καί προπαντός, σέ ὅλων τῶν εἰδῶν τίς «Ἐρευνές μας» τῆς Ἀνατολῆς ἢ τῆς Δύσης, ἄς μήν ΦΑΝΑΤΙΖΟΜΑΣΤΕ – Ποτέ, κανεῖς «φαντισμένος» δέν μπορεῖ νά ὀδηγηθεῖ στήν Ὅμορφιά τῆς Ἀγάπης, πρὸς τόν συνάνθρωπό του – Ἐπειδὴ ἡ ΑΓΑΠΗ εἶναι πιό πέρα ἀπὸ τήν σημερινή ἐπιστημονική... «προοδευτική» τεχνολογία μας. Εἶναι ἡ Ὑπερ-Ἐπιστῆμη τῆς Καρδιάς μας νομίζω.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΒΑΣΑΡΔΑΝΗΣ

ΜΩΑΜΕΘ

GEORGES REYER («Miroir de l' Histoire»)

Ἰσλάμ θά πῆ ὑποταγή. Ὑποταγή, ἐννοεῖται, στή θέληση τοῦ Θεοῦ. Μουσουλμάνος (ἡ λέξις ἔχει τὴν ἴδια ρίζα), εἶναι ὁ ὑποτεταγμένος. Προσεύχεται πέντε φορές τὴν ἡμέρα, δηλαδὴ ἀνανεώνει τὴν ὑποταγή του, στραμμένος πρὸς τὴν Μέκκα, τὴν θρησκευτικὴ του πρωτεύουσα, ἀγγίζοντας μὲ τὸ μέτωπό του τὴ γῆ.

Οἱ Μουσουλμάνοι ἀνήκουν σὲ 30 ἔθνη καὶ εἴκοσι φυλές, μιλοῦν ἑκατὸ διαλέκτους, ἀλλὰ ἀπευθύνουν τὴν ἴδια προσευχή, στὸν ἴδιο Θεό καὶ στὴν ἴδια γλῶσσα, τὴν ἀραβικὴ.

Τὸ Ἰσλάμ εἶναι ἡ νεώτερη ἐξ ἀποκαλύψεως θρησκεία, ἀλλὰ, ἐπὶ πλέον, εἶναι μία κοινωνικὴ καὶ πνευματικὴ κοινότης, ἀκόμη μία πολιτικὴ ὀργάνωσις.

Ξεκίνησε πρὶν ἀπὸ 13 αἰῶνες. Εἶναι γιὰ τὴν Ἀνατολή ὅ,τι ὁ Χριστιανισμός γιὰ τὴ Δύση. Τὸ Ἰσλαμικὸ κράτος ἐφθασε κάποτε νὰ ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν Ἰνδία ὡς τὴν Ἰσπανία καὶ ἀπὸ τὴ Ρωσία ὡς τὴν Ἰνδονησία. Γιὰ νὰ τὸ διασχίσῃ κανεὶς στὴ ράχη τῆς καμῆλας ἤθελε 18 μῆνες. Τὰ καραβάνια τοῦ Ἰσλάμ πού διέσχιζαν τὸ ἡμισο τοῦ γνωστοῦ κόσμου μετέφεραν στὴ Δύση τὰ μετάξια καὶ τὰ μπαχαρικά τῆς Ἀνατολῆς, τὰ ἀρώματα τῆς Ἀραβίας καὶ τὴν ἐσάρπη τοῦ Κασμίρ, ἀλλὰ καὶ τὴν μαθηματικὴν πραγματεῖαν τῆς Ἰνδίας, τὴν ἐσωτερικὴν διδασκαλίαν τῆς Περσίας καὶ τὴν πρῶτην μεταφράσειν τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους, προπαρασκευάζοντας τὴν Ἀναγέννηση.

Οἱ σπουδασταὶ τῆς Δύσεως, ὧφειλαν νὰ μάθουν τὰ Ἀραβικὰ –τὴ γλῶσσα τῶν μορφωμένων τοῦ Μεσαιῶνος– γιὰ νὰ διαβάσουν τὸ Ἐγχειρίδιον τοῦ Ἰπποκράτους, ἓνα ἀπὸ τὰ ἕξ βιβλία πού διέθετε ἡ Ἱατρικὴ Σχολὴ τοῦ Μομφελιέ.

Τὸ μυθικὸ αὐτὸ κράτος, μὲ τὴν πρωτεύουσαν τῶν «Χιλιῶν καὶ μιᾶς νυκτῶν» – τὴ Βαγδάτη μὲ τὴν 27.000 τζαμιά καὶ τὰ τρία ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων, τὸ Κάιρο μὲ τὰ χρυσαῖα παλάτια τοῦ Χαροῦν–ἐλ–Ρασίδ καὶ τὴν βιβλιοθήκην τῶν 1.500.000 τόμων, τὴν Κορδοῦν μὲ τὸ φημισμένον τῆς πανεπιστημίου, ὅπου καὶ ἓνας πάπας προσῆλθε φοιτητῆς – αὐτὸ τὸ κράτος, αὐτὸς ὁ πολιτισμός, πρὸ τοῦ ὁποῦ ἐγονάτισε ὁ κόσμος καὶ πού ἀνοίξε μίαν ἐποχὴν στὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος, τὸ 1ον ἔτος τῆς Ἐγίρας (τῆς μετοικεσίας τοῦ Μωάμεθα ἀπὸ τὴν Μέκκα στὴν Μεδίνα, στίς 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 622), τὸ κράτος αὐτὸ, βγῆκε μὲσ' ἀπὸ ἓνα βιβλιαράκι, γιὰ τὸ ὁποῖον ξέρει ὁλόκληρος ὁ κόσμος, ἔστω καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἔχη διαβάσει: τὸ Κ ο ρ ά ν ι ο .

Ἐκεῖνος πού τό ὑπηγόρευσε – γιατί δέν ἤξερε νά γράφῃ, οὔτε νά διαβάζῃ – ἦταν ἓνας καμηλιέρης, ἐδῶ καί χίλια τριακόσια χρόνια, στήν ἄγρια ἔρημο τῆς Ἀραβίας, πού λεγόταν: Μωχάμετ Ἴμπν Ἀλλάχ Ἴμπν ἔλ Μουταλίμπ Ἴμπν Χασίμ ἔλ Κορεΐσιτ. Σέ συντομία: Μωάμεθ.

Ἦταν ἓνας βεδουΐνος. Ἡ καρδιά του ἔκαιγε σάν τήν ἄμμο τῆς ἐρήμου τῆς Ἀραβίας, ἐκεῖ ὅπου ὁ Θεός ἐκτύπησε κάθε φορά πού ἤθελε κάποιον προφήτη. Ἡ Μέκκα, ὅπου γεννήθηκε τό ἔτος 571, ἀπέχει μονάχα δέκα ἡμέρες καραβανιοῦ ἀπό τό ὄρος Σινᾶ, ὅπου ὁ Μωϋσῆς ἐδέχθη τίς Δέλτους τοῦ Νόμου, καί δώδεκα ἡμέρες ἀπό τή Ναζαρέτ ὅπου ὁ Ἰησοῦς ἔφερε στόν κόσμο τό Εὐαγγέλιο. Ἀλλά ἐνῶ τό Σινᾶ εἶναι βουνό, καί ἡ Ἱερουσαλήμ σχεδόν πεδιάδα, ἡ Μέκκα εἶναι ἓνας καυτός βράχος, ἓνα ἄπειρον φλεγόμενης ἄμμου, εἶναι ἡ ἔρημος.

Ὁ Ἀβραάμ, ἀναζητώντας τή γῆ τῆς ἐπαγγελίας, ἐσταμάτησεν ἐ κ ε ἰ, ἀφήνοντας τόν γιό του Ἰσμαήλ πάνω σέ μιά πέτρα. Ἀπό τόν Ἰσμαήλ γεννήθηκε ἡ φυλή τῶν Ἀράβων. Ἀπό τήν πέτρα, τό Ἰσλάμ. Ὄταν ὁ Ἀβραάμ ἀφησε τόν γιό του πάνω στήν πέτρα –ἀφιερώνοντάς τον στόν Μοναδικό Θεό – ἡ πέτρα ἦταν ἄσπρη. Δύο χιλιάδες ἔτη ἀργότερα, ὅταν τήν εἶδε ὁ Μωάμεθ, ἦταν κατάμαυρη: Ἀπό τά κρίματα τῶν ἀνθρώπων, εἶπε.

Οἱ βεδουΐνοι, ἔχοντας ξεχάσει τόν Θεό τοῦ Ἀβραάμ, τήν εἶχαν κάμει βωμό τοῦ ναοῦ τους καί πάνω σ' ἐκεῖνον τόν κύβο (Καάμπα), ἐθυσίαζαν καμηλές, βῶδια –καί παιδιά– στούς 360 θεούς τοῦ βαρβαρικοῦ πανθέου τους. Ἦταν ἔξη αἰῶνες μετά τόν Γολγοθᾶ μακριά ἀπό τούς ὑψηλοῦς πολιτισμούς τῆς Αἰγύπτου καί τῆς Περσίας, ὅταν μετά τήν νύχτα ἐκείνη τοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ, ἡ κατάρρευση τῆς ρωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας καί τά σχίσματα τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἄφηναν τούς λαούς νά ξαναπέσουν στόν παγανισμό.

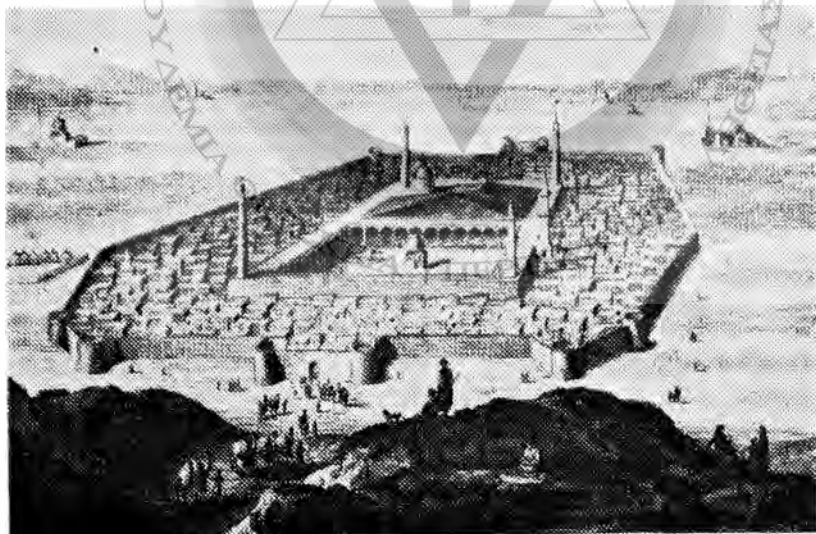
Σ' ἐκεῖνον τόν ἄγριο κόσμο, κινητόν ὅπως ἡ ἄμμος, ἐκτεινόμενον ἀπό τήν Ἐρυθρά θάλασσα ὡς τόν Περσικό κόλπο, ἡ ἰδέα τοῦ ἐγκλήματος ἦταν ἀνύπαρκτη. Τά κορίτσια ἦσαν αἰτία φροντίδων καί οἱ περισσότεροι γονεῖς, ἀπλούστατα, τά ἔθαβαν ζωντανά μετά τή γέννησή τους.

Γύρω ἀπό τήν Καάμπα χτίσθηκε μιά πόλις, ἡ Μέκκα, καί ἔγινε ἡ ἱερή πόλις τῶν εἰδωλολατρῶν. Ἀπό κάθε σημεῖον τῆς ἐρήμου, ἀπό τήν Αἰγύπτο ὡς τήν Περσία καί ἀπό τήν Ὑεμένη ὡς τήν Ἰουδαία, ἐφθάναν οἱ νομάδες σ' ἐκεῖνο τό σταυροδρόμι τοῦ μεταξιοῦ καί τοῦ λιβανιοῦ, καί μιά φορά τό χρόνο συναντῶντο τά κα-

ραβάνια στο μεγάλο πανηγύρι. Ἡ πόλις μετεβάλλετο γιά τρεῖς μῆνες σ' ἓνα караβάν-σεραΐ, ὅπου κυκλοφοροῦσαν δέκα χιλιάδες καμήλες, ισάριθμοι καμηλιέρηδες καί ἔμποροι, καί, λένε, πλέον ἀπό ἑκατό χιλιάδες προσκυνηταί, χωρίς νά λογαριάσωμε τοὺς μάγους, ἐξορκιστές, ἀκροβάτες καί τίς ἐταῖρες πού προσεῖλκυαν κι' αὐτές, ὅπως τὸ ἔμπόριο καί τὰ εἰδῶλα, ζωηρότατο ἐνδιαφέρον καί προκαλοῦσαν ποιητικούς ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τους, γιὰτί ὅλοι οἱ εἰδωλολάτραι ἔχουν φλέβα ποιητική. Ἡ Μέκκα, ἱερὴ πόλις τοῦ παγανισμοῦ καί πρωτεύουσα τῆς ἀκολασίας, ζῆ πλοῦσια ἀπὸ τίς θεότητες καί τὰ χαρτοπαίγνια, πού ἐκμεταλλεύονται τὰ τράστ τῶν μεγάλων οἰκογενειῶν.

Ὁ Μωάμεθ ἀνήκει σέ μία ἀπὸ τίς ἰσχυρότερες αὐτές οἰκογένειες, τῶν Κορεΐσιτῶν, καί ἔχει τὸ μονοπώλιο τοῦ ἁγιασμένου νεροῦ τοῦ πηγαδιοῦ Ζέμ-Ζέμ. Εἶναι πλοῦσιος.

Σέ ἡλικία ἑξή ἐτῶν εἶχε ὄρφανέψει καί τὴν προστασία του εἶχε ἀναλάβει ἓνας ἀπὸ τοὺς θεῖους του, ὁ Ἄμπού Ταλίμπ, ἀπὸ εὐσπλαχνία. Ἀλλά σέ ἡλικία 25 ἐτῶν ἔκαμε πλοῦσιο γάμο. Νυμφεύθηκε τὴν Χαντιτζά, μιά χήρα πού ἀπὸ τὸν πρῶτο τῆς ἀντρα εἶχε κληρονομήσει ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα караβάνια τῆς Μέκκας. Ἔτσι ἐγίνε ἓνας ἀπὸ τοὺς πλουσιώτερους караβανιέρηδες τῆς Ἀραβίας. Σέ ἡλικία 40 ἐτῶν εἶναι καλὸς σύζυγος καί καλὸς πατέρας (μέ ὀκτώ κορίτσια καί τέσσαρα ἀγόρια, ἀλλά τὰ δεῦτερα αὐτὰ πέθαναν σέ νεαρή ἡλικία), εἶναι μέλος τοῦ τοπικοῦ συμβου-

Σχεδίο τοῦ 18ου αἰῶνα γιά τὸν τάφο τοῦ Μωάμεθ στῆ Μεδίνα.

λίου, μέ αρκετή άποταμιευμένη περιουσία, σεβόμενος τίς παραδόσεις καί τά συμφέροντα τής κοινότητας, καί θυσιάζει στά είδωλα, όπως καί οί δικοί του. Τότε, όμως, έρχεται τό «ξύπνημα».

Άπό μικρός έβλεπε όνειρα καί όράματα. Συχνά πήγαινε μονάχος του στήν έρημο καί καθόταν κάτω άπό μία τζιτζιφιά, όπου του είχε συμβή κάτι περιεργο. Θά ήταν πέντε χρονών. Φύλαγε τά πρόβατα τής παραμάνας του, όταν του φάνηκε ότι άνοιξε ό ούρανός καί ξεπετάχθηκε ένα πουλί όλο φωτιά. Τρόμαξε καί λιποθύμησε. Όταν συνήλθε διηγήθηκε ότι εκείνο τό «φλεγόμενο πράγμα» του άνοιξε τό στήθος μέ μία σπαθιά «καί του είχε πλύνει τήν καρδιά». Άπό τότε, κάθε φορά πού πήγαινε στήν έρημο, παραμόνευε μήπως ξανασυναντήση «τό πουλί εκείνο». Μιά ημέρα κατά τήν πλευρά του Σινά ό θεϊός του καί ό μικρός Μώαμεθ πήγαν στή σκήτη ενός μοναχικού άνθρώπου πού τον έλεγαν Μπαχίρα καί ήταν χριστιανός. Του διηγήθηκε τήν ιστορία του –θά ήταν 14 έτών– καί ό Μπαχίρα του είπε ότι «άσφαλώς θά ήταν άγγελος, μπορεί ό άρχάγγελος Γαβριήλ». Καί του μίλησε γιά τον Ίησού. Ή ιστορία του άνθρώπου αυτού του έκαμε έντύπωση καί κάθε φορά πού θά συναντούσε έναν μοναχό, τον ρωτούσε άν ξέρη «τήν ιστορία του άνθρώπου εκείνου άπό τή Ναζαρέτ». Νυμφευμένος πιά, γνώρισε ένα τυφλό, τον Ούαράκα, ό οποίος ήταν άρχικά είδωλολάτρης, έπειτα Ίουδαίος καί είχε μεταστραφή στον Χριστιανισμό. Αύτός του έμαθε πολλά. Καί ό πλούσιος ιδιοκτήτης караβανιού έξακολουθούσε μέν νά χύνη αίμα στά είδωλα καί νά κερδίξη πολλά χρήματα άπό τούς προσκυνητάς των είδωλων, αλλά έννοιόθε μέσα του κάποια δίψα γιά κάτι άλλο. Σιγά–σιγά ξεκοβει άπό τίς παλαιές του συνήθειες καί πήγαινε στήν έρημο, όπου έμενε μονάχος, μέσα σέ μία σπηλιά, τρεφόμενος μέ χουρμάδες καί κατσικίσιο γάλα, επί ημέρες καί έβδομάδες, περιμένοντας κί αυτός δέν ήξερε τί.

Ξαφνικά, «τό κάτι» αυτό ήρθε. Ήταν ήλιοβασίλεμα, όταν ό ούρανός ήταν πρασινωπός καί ό άνεμος τής έρήμου έσήκωνε νέφη άμμου θολά. Καθώς έβγαινε άπό τό σπήλαιο, είδε εκείνο «τό φλεγόμενο πράγμα» πού τον χτύπησε καί τον έρριξε χάμω. Όταν άνοιξε τά μάτια του, ό ούρανός ήταν γεμάτος άστρα. Τί του είχε συμβή; Σάν νά τον είχε χτυπήσει κατακέφαλα μία πύρινη μπάλλα. Ένα πλάσμα φτερωτό τον έσφιγγε στό λαιμό καί τον ταρακούναγε. «Συλλάβισε!» του φώναξε, ένώ του έκυμάτιζε μπροστά στό μάτια του κάτι σάν σημαία μέ πύρινα γράμματα.

Τυφλωμένος καί μισοπνιγμένος, έτραύλισε:

– Δέν ξέρω!

Ὁ ἄλλος τὸν διέταξε δύο φορές:

– Συλλάβισε!

– Τι νά συλλαβίσω;

Τότε ἔνιωσε κάθε γράμμα ἀπὸ τῆ σημαία νά γίνεται σάν ξίφος καί νά βυθίζεται στό στήθος του, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἐπανελάμβανε:

– Ἐξάγγειλε! (Στὴν ἀραβικὴ τὸ «ἐξαγγέλω» εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸ «συλλαβίζω»).

– Ἐξάγγειλε, ἐξ ὀνόματος τοῦ Κυρίου σου ὅστις ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο, ὅτι εἶναι ὁ χορηγὸς παντός ἀγαθοῦ, ὅτι ἐδίδαξε τὸν ἄνθρωπο ὅ,τι δὲν ἐγνώριζε. Ἐξάγγειλε!

Τρομαγμένος, «τὸ ἔβαλε στά πόδια» καί πήγαινε πρὸς τὸ σπῆτι του. Πίσω του ἄκουσε μιὰ φωνή:

– Μωάμεθ, εἶσαι ἀπεσταλμένος τοῦ Θεοῦ. Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἀρχάγγελος Γαβριήλ.

Ἐκείνη τῆ νύχτα τῆς ἀποκαλύψεως, τῆ νύχτα Καδῖρ, τὴν Ἅγια Νύχτα τοῦ Ἰσλάμ, ἐπὶ 1300 χρόνια τὴν τιμοῦν οἱ Μουσουλμάνοι μὲ αὐστηρὴ νηστεία τοῦ Ραμαζανιοῦ καί μὲ προσευχές. Εἶχε ἀρχίσει μιὰ μεγάλη περιπέτεια. Ἕνας κεραυνὸς εἶχε πέσει πάνω στὸν Μωάμεθ καί ἡ ἀναμμένη ἐκείνη ψυχὴ θά ἐλαμπάδιαζε τὸν μισὸ κόσμο.

Στὴν ἀρχὴ ὁ Μωάμεθ πιστεύει ὅτι ἔπασσε θῦμα τῶν δαιμόνων τῆς ἄμμου, ὅτι τὸν κυρίευσαν τὰ «τζίνια». Ἀλλὰ ἡ γυναίκα του, ἡ Χαντιτζά καί ὁ φίλος του Οὐαράκα τοῦ λένε πῶς ὁ Θεὸς τοῦ εἶχε στείλει τὸν ἀρχάγγελο Γαβριήλ. Ἐπὶ τρία χρόνια δὲν μιλάει, τρώει καί κοιμᾶται ἐλάχιστα, ἀκόμη σκέφτεται ν' αὐτοκτονήσῃ. Καί, φυσικά, ἀποφεύγει τὴν ἔρημο, μονάχος. Ἀλλὰ ἓνα βράδυ πῆγε, καίγοντας ἀπὸ πυρετό. Ἐπασσε στὴν ἄμμο καί σκέπασε τὸ πρόσωπό του μὲ τὸν μανδύα του. Ξαφνικά, κάτι φάνηκε πάλι μπροστὰ του μὲ πάταγο καί φωτιά.

– Ἐ, σὺ, πού κρυβεσαι, σῆκω καί μίλα! Τὰ εὐεργετήματα τοῦ Κυρίου ὀφείλεις νά τὰ ἐξαγγείλεις! Ἐξάγγειλε!

Σηκώνεται ὀρθίος. Ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Σάν μιὰ φλόγα. Ἡ ἀγωνία καί ἡ ἀμφιβολία σαρώνεται. Ξ ε ρ ε ι ὅτι εἶναι Προφήτης. Στὸ χέρι του βλέπει τὸ πύρινο ξίφος τοῦ ἀρχαγγέλου.

Ἡ ἀποστολὴ του; Τὴν ξέρει. Θά φέρῃ τὸ σκάνδαλο. Στὴν οἰκογένειά του πρῶτα, στὴν πόλη ἔπειτα. Νά γκρεμισθῇ τὰ εἰδῶλα πού ἀπ' αὐτὰ ἡ Μέκκα πλουτίζει, ἀλλὰ καί ὁ ἴδιος. Ὁ πόλεμος. Ὁ ἱερός πόλεμος. Ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, μὲ τὸ ξίφος καί τὴ φωτιά!

Κοντὰ του μένουν ἡ γυναίκα του ἡ Χαντιτζά, ὁ θετὸς γιὸς του Ζεῖδ, ὁ ἐξάδελφός του Ἀλῆ, ὁ φίλος του Ἀμποῦ Μπεκῆρ, καί ὁ Ὀσμάν, ἄντρας τῆς πρωτότοκης κόρης του. Αὐτοὶ οἱ πέντε –οἱ πρῶτοι τοῦ Ἰσλάμ– εἶναι μαθηταὶ του.

Στήν πλατεία τῆς Καάμπα, ὅπου τὰ πλήθη συνωθοῦνται γιά τίς θυσίες στά εἰδῶλα, ὁ Μῶάμεθ ὑψώνει τή φωνή του, γιά πρώτη φορά:

– Ἐνας εἶναι ὁ Θεός! Ἐνας εἶναι ὁ Θεός καί ἐγώ, ὁ Μῶάμεθ, ὁ προφήτης του!

– Πάει, τρελλάθηκε! εἶπαν. Ντελίριο τόν ἔπιασε.

– Ἄν εἶσαι προφήτης, κάνε ἓνα θαῦμα!

– Καί πού σᾶς μιλάω γιά τέτοια θέματα, ἐγώ ὁ ἀγράμματος, δέν εἶναι θαῦμα;

– Τί μᾶς λές! Αὐτά πού λές εἶναι ἀπό τήν Παληά καί τήν Καινή Διαθήκη, σοῦ τα ἔμαθαν ἐκεῖνα τά σκυλιά οἱ ἔβραῖοι καί οἱ χριστιανοί γιά νά φέρουν ἀναρχία καί καταστροφή στήν πόλη μας!

Μερικοί προσκυνηταί τόν προσέχουν. Καί ἀπομακρύνονται ἀπό τή λατρεία τῶν εἰδώλων. Περισσότερο ἐξαγριώνονται οἱ πρῶχοντες. Νά τελειώνουν μ' αὐτόν τόν στασιαστή! Ἄλλά δέν μποροῦν νά τόν σκοτώσουν. Ὁ νόμος τῆς ἐρήμου ἀπαγορεύει τόν φόνο ἑνός ἀνθρώπου τῆς φυλῆς. Οἱ Κορεῖσιτες ρίχνονται σ' ἐκείνους πού τόν ἀκοῦνε: φτωχοῦς, ζητιάνους καί σκλάβους, τό ἴδιο ἀκροατήριό πού εἶχε καί ὁ Ἰησοῦς, πρῖν ἕξι αἰῶνες. Βαλτοί ἀπό τούς πρῶχοντες, τή στιγμή πού κηρύττει, τόν φτύνουν κατὰμουτρα. Ὅταν προσεύχεται ἀπόμερα, τοῦ πετᾶνε στό πρόβατο προβατίσιες πατσές. Τά κηρύγματα του εἶναι ὅμοια μέ τά χριστιανικά, μόνο πού δέν παραδέχεται τήν θεότητα τοῦ Ἰησοῦ. Προβάλλεται ὡς Προφήτης, ὡς ὁ τελευταῖος τῶν προφητῶν. Ἐπαναλαμβάνει στόν ἀνθρώπο ὅσα εἶχαν πῆ οἱ προκάτοχοί του ἀπό τόν Ἀβραάμ ὡς τόν Ἰησοῦ:

– Νά εἰσθε δίκαιοι. Φοβεῖσθε τόν Θεό. Ἀναλογίζεσθε τήν Ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

Τόν βρίζουν, τόν λιθοβολοῦν. Μαχαιρώνουν τούς ὀπαδοῦς του. Τούς ξαπλώνουν στήν ἄμμο γυμνοῦς, μέ ξέσκεπο κεφάλι καί πλακώνουν τό κορμί τους μ' ἓναν ὀγκόλιθο. Τούς ἀφήνουν ἐκεῖ ὥσπου νά πεθάνουν ἀπό δίψα καί νά ἔλθουν τά σκυλιά νά ροκανίσουν τά κόκκαλά τους. Εἶναι οἱ πρῶτοι μάρτυρες τοῦ Ἰσλάμ. Ἐνα ὄνομα ἔχει φτάσει ἕως τήν ἐποχή μας. Τόν ἔλεγαν Μπιλάλ καί ἦταν νέγρος. Μέ τόν ὀγκόλιθο νά τοῦ συντριβῆ τό στήθος, μέ τή δίψα νά τόν πνίγη, ἐπανελάμβανε ἡμέρα καί νύχτα!

– Ἐνας εἶναι ὁ Θεός! Ἐνας εἶναι ὁ Θεός!

Ὁ Μῶάμεθ ἐξαγόρασε τόν ἐτοιμοθάνατο σκλάβο ἀπό τόν ἀφέντη του καί τόν περιποιήθηκε. Τόν ἐθεράπευσε. Καί ὁ ἀνθρώπος ἐκεῖνος ἔγινε ὁ πρῶτος μουεζίνης. Μέχρι τέλος τῆς ζωῆς του ἐπανελάμβανε, πέντε φορές τήν ἡμέρα, τό κήρυγμα

της μονοθεΐας και καλοῦσε τούς πιστούς στὴν προσευχή.

Οἱ διωγμοὶ καὶ τὰ βασανιστήρια πολλαπλασιάσθηκαν. Τὸ 620 («Ἔτος τοῦ Πένθους») χάνει τὴν πιστὴ σύντροφο καὶ πρώτη του ὁπαδὸ, τὴν Χαντιτζά. Στὴν ἀπελπισία του, βλέπει τὸ πρῶτο ὄραμα: Βλέπει τὸν ἑαυτὸ του καβάλα στὴ Μποράκ, τὴν ἄσπρη φοράδα του, νὰ διασχίζει τὴν ἔρημο καὶ ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ νὰ φθάνη ὡς τὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖ δέχεται τὴν πρώτη ἀπὸ τίς πρώτες ἐντολές τοῦ Ἰσλάμ: τὴν ἐντολὴ τῆς προσευχῆς πέντε φορές τὴν ἡμέρα, μὲ τὸ πρόσωπο στραμμένο πρὸς τὴν ἁγία Πόλη, πού δὲν ἦταν τότε ἡ Μέκκα, ἀλλὰ ἡ «πόλις τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἀβραάμ», ἡ Ἱερουσαλήμ.

Οἱ Κορειῖσιτες ἀποφασίζουν νὰ τὸν δολοφονήσουν, ἐξ αἰτίας τῶν βιαιοτήτων πού προκαλεῖ ἡ νέα θρησκεία. Μόλις ξεφεύγει καὶ πηγαίνει στὴ Θαΐφ, τὸν διώχνουν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ζητάει καταφύγιο στὴ Γιατρίμπ, 400 χιλιόμετρα ἀπὸ τὴ Μέκκα. Ἦταν ἡ 25ῃ Σεπτεμβρίου 622 καὶ γίνεται ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ πρώτου ἔτους τοῦ Ἰσλάμ, εἰς ἀνάμνησιν τῆς «μετοικεσίας» τοῦ Μωάμεθ. Ἡ Γιατρίμπ μετονομάζεται ἀργότερα σὲ Μεδίνα ἢ Ναμπί = ἡ πόλις τοῦ Προφήτου. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη εἶναι ἡ Ἑγίρα (Ἑξοδος). Εἶναι ἡ ἀρχὴ μιᾶς νέας ἐποχῆς, τῆς ἐποχῆς τοῦ Τζιχάντ = τοῦ ἱεροῦ πολέμου. Ἐχθρὸς εἶναι ὁ εἰδωλολάτρης. Ἐναντίον του ὁ Μωάμεθ γυμνώνει τὸ ξίφος καὶ ὑψώνει τὴν πράσινη σημαία τοῦ πολέμου. Ξεκινᾷ μὲ 300 ἀντάρτες. Τούς ὑπόσχεται τὴ νίκη ἢ τὴν ἀγιωσύνη τῶν θυμάτων, τὴν αἰώνια ζωὴ δίπλα στὸν Θεό...

Ὁ παράδεισος, πού τούς περιγράφει, εἶναι ἓνα ἀτέλειωτο συγκρότημα κήπων, ὅπου κυλοῦνε ποτάμια καὶ κυκλοφοροῦνε οὐρὶ μὲ μεγάλα μάτια καὶ φρέσκα σώματα, πρόθυμα νὰ ξαπλώσουν μαζί τους κάτω ἀπὸ τίς φοινικιές. Ὅσο γιὰ τούς δειλοὺς, τούς περιμένει ἡ κόλασις, ὅπου φυσάει διαρκῶς ἀνεμοθύελλα καὶ τὸ νερὸ τῶν πηγαδιῶν κοχλάζει.

Ὁ ἀγῶνας του εἶναι ἀγνός. Δὲν ζητάει νὰ κατακτήσῃ πόλεις, ἀλλὰ ψυχές. Ἐκδηλώνεται κατὰ τῆς λεηλασίας, ἀλλὰ πολλοὶ ἐμφανιζόμενοι ὡς ὁπαδοὶ του μονάχα γι' αὐτὴν ἐνδιαφέρονται. Γυρίζοντας ἀπὸ κάθε ἀποστολὴ, τούς λέει:

– Γυρίσαμε ἀπὸ τὸ Τζιχάντ: τὸν μικρὸ ἱερὸ πόλεμο κατὰ τῶν ἀπίστων. Τώρα ἀρχίζει ὁ Τζιχάντ Ἀκμπούρ: ὁ μεγάλος ἱερὸς πόλεμος ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Ἐπειτα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια ἀγῶνων, μὲ τὴ δράκα τῶν πολεμιστῶν του (δὲν ἠθελε μισθοφόρους, ἀλλὰ μάρτυρες) ἔχει ξεκαθαρίσει τὴν Ἀραβία ἀπὸ τὴν εἰδωλολατρεία καὶ μεταβάλλει τὴν Μέκκα σὲ ἱερὴ πόλη τοῦ Ἰσλάμ.

Στή Μεδίνα, ὅπως καί στή Μέκκα, οἱ προύχοντες συγκροτοῦν ἓνα κόμμα (τῶν μουναφικῶν = ὑποκριτῶν) γιά νά τόν πολεμήσουν. Μέ διπλωματικότητα τούς ἀντιμετωπίζει καί συντάσσει ἓναν πολιτικοθηρησκευτικό χάρτη γιά τήν διοίκηση τοῦ τόπου καί τήν συμπεριφορά τῶν πολιτῶν. Εἶναι τό Κοράνιο.

Τόν καταπολεμοῦν καί οἱ Ἑβραῖοι, μὴν ἀναγνωρίζοντάς τον ὡς Προφήτη. Καταργεῖ τήν Ἱερουσαλήμ ὡς ιερή πόλη τῶν Μουσουλμάνων καί ἐπιβάλλεται νά γίνεται ἡ πεντάκις τῆς ἡμέρας προσευχή μέ τό πρόσωπο στραμμένο πρὸς τήν Μέκκα. Ἀπαλλάσσεται τελειῶς ἀπό τόν Ἰουδαϊσμό καί διαμορφώνει τή χωριστή θρησκεία. Ἡ Μέκκα θά «ἐλευθερωθῆ» μέ πόλεμο δέκα ἐτῶν, μέ σφαγή καί λεηλασία. Ὁ ἴδιος ὁ Μωάμεθ, καβάλα στήν καμήλα του, πολεμαίει μέ τό σπαθί στό χέρι. Εἶναι ὁ Τζιχάντ, ὁ ἱερός πόλεμος. Πόλεμος ἀδιάλλακτος, δίχως ἔλεος.

Ἄλλά ὅσο ἄγριος εἶναι στόν πόλεμο, τόσο τρυφερός δειχνεται στήν εἰρήνη. Διδάσκει: Ὁ καλός Μουσουλμάνος ἀποφεύγει τά ἀπηγορευμένα ἀπό τόν Θεό. Καλύτερος εἶναι αὐτός πού συμφιλιώνεται πρῶτος. Ἀληθινός μουσουλμάνος εἶναι ἐκεῖνος, πού κανένας δέν ἔχει νά παραπονεθῆ γιά τό χέρι του ἢ τή γλῶσσα του.

Ἐγκατέλειψε τά πλοῦτη του καί ζῆ ταπεινά. Ἄντλει νερό ἀπό τό πηγάδι. Φοράει εὐτελῆ ἐνδύματα. Μιλáει στόν λαό ἀναμειγνύοντας χωρία τῆς Βίβλου, τῶν Εὐαγγελίων καί τῶν ἀρχαίων φιλοσόφων. Ἐνα βράδυ εἶπε:

– Νά ἐργάζεσθε γι' αὐτόν τόν κόσμο σάν νά μείνετε σ' αὐτόν ἀθάνατοι, καί γιά τόν ἄλλον, σάν νά πεθαίνατε αὔριο.

Θαρρεῖ κανεῖς πῶς ἀκούει τόν Σενέκα.

Πέθανε σέ ἡλικία 61 ἐτῶν, στίς 8 Ἰουνίου 632, 13ῃ ἡμέρα τοῦ μηνός Ραμπί τοῦ 9ου ἔτους τῆς Ἑγίρας.

Τό βιβλίον πού ἄφησε, τό Κοράνιο, εἶναι ἡ βάση τοῦ Ἰσλαμισμού. Ἄλ Κοράν θά πῆ ἀπαγγελία ἢ ἀναγνώστικό. Ἡ ἀνάγνωση στίχων τοῦ Κορανίου σημαίνει προσευχή, ἔνωση μέ τόν Θεό.

Τό Κοράνιο δέν εἶναι μόνον κείμενο θρησκευτικό, ἡ Βίβλος τοῦ μουσουλμανισμού. Εἶναι καί κῶδιξ ἀστικός καί ποινικός, πού ρυθμίζει μέχρι λεπτομερειῶν τή ζωὴ τοῦ ἀτόμου καί τῆς κοινότητος. Θρησκεία καί καθημερινή ζωὴ, πίστη καί πολιτική εἶναι ἄρρηκτα δεμένες σ' αὐτό τό βιβλίον μέ τά 114 σουράτ (κεφάλαια) καί 6.236 ἄγιες (στίχους) μέ σύνολο 77.629 λέξεων = τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Τό δόγμα τοῦ Ἰσλαμισμού συνοψίζεται στή διακήρυξη ὅτι: «ἓνας εἶναι ὁ Θεός καί προφήτης Αὐτοῦ ὁ Μωάμεθ». καί πέντε οἱ

στῦλοι πού τόν στηρίζουν: 1. Ἡ ἀναγνώριση Θεοῦ καί Προφήτου. 2. Ἡ πεντάκις τῆς ἡμέρας προσευχή μέ στροφή πρὸς τὴ Μέκκα. 3. Ἡ νηστεία στὸν μῆνα τοῦ Ραμαζανιοῦ. 4. Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀγαθοεργία. 5. Τὸ προσκύνημα στὴ Μέκκα.

Μόνον ὁ πρῶτος κανόνας εἶναι ὑποχρεωτικός. Ὅποιος προφέρει δύο φορές τὴ διακήρυξη, γίνεται μουσουλμάνος. Γιά τοὺς ἄλλους κανόνες, ὑπάρχει χαλαρότης. Ἄν δέν κάμης τὴν προσευχή, μετανόησε. Ἄν δέν μπορῆς νὰ νηστέψης, κάμε μιὰ εἰσφορά. Ἄν δέν μπορῆς νὰ βοηθήσης τὸν ἀδελφό σου, πές του ἓναν καλὸ λόγο. Ἄν εἶσαι τόσο φτωχός, πού δέν μπορεῖς νὰ κάμης τὸ προσκύνημα, κάμε προσευχή γιά τοὺς προσκυνητάς.

Τὸ Ἰσλάμ δέν ἔχει κληρο. Ὁ ἱμάμης, πού διευθύνει στὸ τζαμί τὴν προσευχή, δέν ἔχει ἱερατικὸ λειτούργημα. Οἱ μεγάλοι οὐλεμάδες – οἱ ἀληθινοὶ κύριοι τοῦ Ἰσλάμ – εἶναι κοινωνιολόγοι καί πολιτικοί, ὅσο καί θεολόγοι.

«Σ' ὅλα τὰ πράγματα, κάμε τὸ καλύτερο πού μπορεῖς». Μέ αὐτὴ τὴν ἀπλότητα καί τὴν εὐλυγισία, ἡ νέα θρησκεία διαδίδεται ταχύτατα. Σέ λιγώτερο ἀπὸ εἴκοσι χρόνια μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μωάμεθ, ὁ ὁποῖος δέν ἄφησε ἄρρενα κληρονόμο, οἱ διάδοχοί του, οἱ χαλίφες Ἀμποῦ Μπεκέρ, Ὁμάρ καί Ὁσμάν κατέκτησαν τὴ Συρία, τὸ Ἰράκ, τὴν Παλαιστίνη, τὴν Αἴγυπτο καί ἀργότερα τὴν Περσία ὑπὲρ τοῦ Ἰσλάμ. Ἔτσι, συγκροτήθηκε μιὰ μεγάλη αὐτοκρατορία, ἡ ὁποία γνώρισε τὸν χρυσὸ αἰῶνα τῆς ἀπὸ τὸν 9ο ὡς τὸν 11ο αἰῶνα.

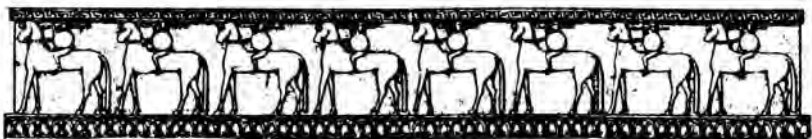
Χριστιανισμὸς καί Ἰσλαμισμὸς ἀμφισβήτησαν τὴν κυριαρχία τοῦ κόσμου. Ὁ Ἰσλαμισμὸς ἐχρησίμευσε ὡς ἐνδιάμεσον κράτος γιά τὴν διάσωση τῶν ἀριστουργημάτων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος καί Ρώμης, πού ἔφερε τὴν Ἀναγέννηση. Ἀλλὰ ἡ Ἰσλαμικὴ κυριαρχία στὸ σύνολό της ἀπέτυχε, ἐξ αἰτίας τῆς ἐγκαταλείψεως τῶν ἀρχῶν τοῦ Μωάμεθ ἀπὸ τοὺς διαδόχους του. Δέν ἦσαν ἀπόστολοι καί μάρτυρες, ἀλλὰ μισθοφόροι. Καί ἐπὶ πλέον, διχάσθηκαν. Ὁ Σ χ ι ῖ σ μ ὸ ς (ἀραβικά: σιά=χωρισμὸς, χωριστὸς ἀπεσχιμένος), μιὰ αἵρεση τῶν μὴ δεχομένων ὡς νομίμους διαδόχους τοῦ Μωάμεθ τὸν Ἀμποῦ Μπεκέρ, τὸν Ὁμάρ καί τὸν Ὁσμάν, ἀλλὰ ἀκολουθούντων τὸν γαμβρό του Ἀλῆ, ἐξακολουθεῖ καί σήμερα νὰ διχάζη τοὺς μουσουλμάνους (στὴν Περσία ἰδιαίτερως).

Σήμερα, ἡ ἀραβικὴ αὐτοκρατορία δέν ὑπάρχει πιά, ἀλλὰ τὸ Ἰσλάμ ἐπιζῆ καί δέν ἔχει ἀπελπισθῆ νὰ ὄνειρεύεται τὴν ἐκ νέου ἔνωση τῶν ἀραβικῶν κρατῶν.

Ὁ παναραβισμὸς ἢ πανισλαμισμὸς στρέφεται κατὰ τοῦ «χριστιανικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ» καί μιλάει γιά ἓναν ἀκόμη «ιερό πόλε-

μο». Καί ὅμως, ἑβραῖοι καί χριστιανοί, ὡς λαοί τῆς Βίβλου, δέν θά ἔπρεπε νά θεωροῦνται ἐχθροί, διότι, κατά τό Κοράνιο, ἐχθρός εἶναι ὁ ἐχθρός τοῦ Θεοῦ.

Πρός τό παρόν, οἱ Ἰσλαμισταί θέλουν πόλεμο κατά τῶν μουσουλμάνων ἐκείνων, πού καταπιέζουν «τούς ἀδελφούς μουσουλμάνους» – ὅπως π.χ. στήν Περσία.

ΤΙ ΓΡΑΦΕΙ Ο ΠΛΑΤΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΙΔΕΙΑ

ΚΩΣΤΗ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Θά δοῦμε μερικές ἀπό τίς ἀπόψεις τοῦ Πλάτωνος, σχετικά μέ τήν ἀνατροφή καί τήν παιδεία, πού περιέχονται στούς «Νόμους» του.

Οἱ ἀπόψεις τοῦ Πλάτωνος, δέν εἶναι «ἀρχαῖες», δηλαδή ξεπερασμένες, διότι οἱ ἀπόψεις τῶν σοφῶν ἔχουν διαρκή νεότητα, ἀνήκουν στό αἰώνιο παρόν. Ἔχομε, λοιπόν, πολλά πάντοτε νά διαχθοῦμε ἀπό τόν Πλάτωνα.

Εἶναι γνωστός ὁ μῦθος, κατὰ τόν ὁποῖο μιά μητέρα ἐζήτησε ἀπό τόν Πλάτωνα –κατ' ἄλλους ἀπό τόν Πυθαγόρα– νά τή συμβουλευσε πῶς νά ἀναθρέψη τό παιδί της. Ὁ σοφός τήν ἐρώτησε τί ἡλικία εἶχε τό παιδί. Ἡ μητέρα ἀποκριθκε: «Μόλις ἐσαράντισε». «Τώρα πιά εἶναι πολύ ἀργά», εἶπε ὁ σοφός.

Ἡ ἀνατροφή –λένε σήμερα οἱ παιδαγωγοί– ἀρχίζει μέ τή γέννηση τοῦ παιδιοῦ. Ὁ Πλάτων ἀνέτρεχε καί στά πρὶν ἀπό τή γέννηση.

Ἄλλά ἄς δοῦμε καλύτερα τά σχετικά ἀποσπάσματα ἀπό τοῦς «Νόμους»:

Κεφ. Στ' : Οἱ νεόνυμφοι πρέπει νά σκέπτονται πῶς νά παρουσιάσουν στήν πόλη ὅσο τό δυνατόν ὠραιότερα καί καλύτερα παιδιά.

Κεφ. Στ' : Δέν πρέπει ἡ τεκνοποιῖα νά γίνεται μέ σώματα μεθυσμένα. Οἱ γονεῖς καί στό ἄλλο διάστημα τοῦ βίου, ἀλλά πρό πάντων στό διάστημα τῆς τεκνοποιῖας, πρέπει ν' ἀποφεύγουν τά νοσηρά καί τά ἄδικα, διότι αὐτά ἀποτυπώνονται στίς ψυχές καί στά σώματα τῶν παιδιῶν πού θά γεννηθοῦν.

Κεφ. Ζ' : Ὅσοι περιμένουν παιδί δέν πρέπει νά δοκιμάζουν πολλές καί μανιώδεις ἡδονές, οὔτε λύπες, ἀλλά νά τιμοῦν τήν ἰλαρότητα καί τή μειλιχίότητα, σ' ὅλο τό διάστημα τῆς ἐγκυμοσύνης.

Κεφ. Στ' : Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἡμερος. Ἄν πάρη σωστή ἐκπαίδευση γίνεται συνήθως θειότατο καί ἡμερώτατο ἀπό ὅλα τά ζῶα. Ἄν ὅμως δέν ἀνατραφεῖ καλά, τότε γίνεται τό ἀγριώτερο ἀπ' ὅσα τρέφει ἡ γῆ. Γι' αὐτό δέν πρέπει ὁ νομοθέτης ν' ἀφήση νά καταντήση πάρεργο ἡ ἀνατροφή τῶν παιδιῶν.

Κεφ. Α΄ .: "Όσοι εκπαιδεύονται σωστά γίνονται αγαθοί και έπομένως τήν παιδεία δέν πρέπει ποτέ νά τήν περιφρονοῦμε, διότι έρχεται πρώτη άπ' όλα τά αγαθά στους καλύτερους άνθρώπους.

Κεφ. Β΄ .: "Η πρώτη αίσθηση τών παιδιών είναι ή ήδονή και ή λύπη. Μ' αυτές εισχωρούν στην ψυχή ή άρετή και ή κακία. "Η φρόνηση όμως και οι άληθινές γνώσεις είναι εύτύχημα άν αποκτηθούν και στή γεροντική ήλικία.

Κεφ. Ζ΄ .: Τό παιδί άπ' όλα τά θηρία είναι τό πιό δυσκολομεταχειρίστο. Διότι όσο δέν έχει αναπτύξει λογική, είναι τό πιό επικίνδυνο και άτίθασο άπ' όλα τά ζώα. Γι' αυτό πρέπει νά τό δεσμεύσουμε και νά τό τιμωροῦμε καταλλήλως.

Κεφ. Β΄ .: "Η πρώτη εκπαίδευση πραγματοποιείται μέ τις Μουσες και μέ τόν "Απόλλωνα. "Όποιος είναι καλά εκπαιδευμένος θά είναι ικανός νά τραγουδάει καλά τραγούδια και νά χορεύει καλούς χορούς.

Κεφ. Ζ΄ .: Πρέπει και τά κορίτσια νά γυμνάζονται σέ όλα όσα και τ' άγόρια. Και δέν έχω κανένα δισταγμό ούτε για τήν ιππευτική, ούτε για τή γυμναστική, ότι τάχα στους άνδρες άρμόζουν και στις γυναίκες δέν άρμόζουν.

Κεφ. Α΄ .: Σάν κυριώτερο στην παιδεία, είναι ή σωστή ανατροφή, ή όποία πρό πάντων θά όδηγήσει τήν ψυχή ν' αγαπήσει τό άληθινό.

Κεφ. Α΄ .: Παιδεία είναι εκείνη πού όδηγεϊ στην άρετή. "Εκείνη πού άποβλέπει σέ χρήματα ή πολιτική δύναμη ή καμιά άλλη σοφία, χωρίς νοῦ και δικαιοσύνη, είναι βάναιυση και άνελεύθερη και άνάξια νά ονομάζεται παιδεία.

Κεφ. Α΄ .: "Αγαθοί είναι όσοι είναι ικανοί νά έξουσιάζουν τόν εαυτό τους, κακοί όσοι δέν είναι ικανοί.

Κεφ. Α΄ .: Νά νική κανείς τόν εαυτό του είναι άπ' όλες τις νίκες ή πρώτη και ή καλύτερη, τό νά νικείται όμως άπό τόν ίδιο τόν εαυτό του είναι άπ' όλα τό άσχημότερο και χειρότερο.

Κεφ. Γ΄ .: "Όπου δέν συγκατοικεί ό πλοῦτος μέ τή φτώχεια, εκεί αναπτύσσονται τά πιό εύγενικά ήθη.

Κεφ. Ε΄ .: "Ολόκληρο τό χρυσάφι πού είναι επάνω και κάτω άπό τή γή, δέν έχει άξία ίση μέ τήν άρετή.

Κεφ. Ε΄ : Οί γεροντότεροι πρέπει νά ντρέπωνται τούς νέους καί περισσότερο ἀπ' ὅλους νά προσέχουν μήπως κανείς ἀπό τούς νέους τούς ἰδῆ ἢ τούς ἀκούσῃ νά κάνουν ἢ νά λέγουν κάτι αἰσχρό, διότι ὅπου εἶναι ἀναισχυντοί οἱ γέροντες, εἶναι λογικό ἐκεῖ καί οἱ νέοι νά εἶναι ἀναιδέστατοι. Ὅσα θά ἔλεγε κανείς σέ ἄλλον σάν συμβουλές, αὐτά νά ἐκτελεῖ ὁ ἴδιος σέ ὅλη του τή ζωή.

Κεφ. Ε΄ : Οὔτε τόν ἑαυτό του, οὔτε τά δικά του πρέπει νά ὑπεραγαπᾷ ὅποιος θέλει νά γίνῃ μέγας καί θαυμαστός, ἀλλά τά δίκαια, εἴτε ἀπό αὐτόν τόν ἴδιον ἐκτελοῦνται, εἴτε ἀπό κανέναν ἄλλον, περισσότερο.

Κεφ. Ε΄ : Δέν εἶναι οἱ βαθύπλουτοι ἀγαθοί. Καί ἀφοῦ δέν εἶναι ἀγαθοί, δέν εἶναι οὔτε εὐτυχισμένοι.

Κεφ. Ε΄ : Τρία εἶναι ὅσα ἐπιδιώκει ὁ ἄνθρωπος. Ἀπ' αὐτά τό τελευταῖο πρέπει νά εἶναι ἡ φροντίδα γιά τά χρήματα. Προηγεῖται ἡ φροντίδα γιά τό σῶμα. Καί πρώτη εἶναι ἡ φροντίδα γιά τήν ψυχή.

Κεφ. Θ΄ : Ὁ πλοῦτος ὑπάρχει χάριν τοῦ σώματος καί τό σῶμα χάριν τῆς ψυχῆς.

Κεφ. Θ΄ : Εἶναι ἀνάγκη οἱ ἄνθρωποι νά θέτουν νόμους καί νά ζοῦν σύμφωνα μέ νόμους, ἀλλοιῶς δέν διαφέρουν ἀπό τά ἄγρια θηρία.

Κεφ. Θ΄ : Ἡ πολιτική, πού εἶναι ἀληθινή τέχνη, δέν πρέπει νά σκέπτεται τό ἀτομικό συμφέρον, ἀλλά τό κοινό, διότι τό κοινό ἐνώνει, ἐνῶ τό ἀτομικό διασπᾷ τίς πόλεις. Καί στήν πόλη καί στό ἄτομο συμφέρει περισσότερο νά θεοπισθῆ τό κοινό συμφέρον, παρά τό ἀτομικό.

Κεφ. Θ΄ : Ἀπό τήν ἐπιστήμη οὔτε ὁ νόμος, οὔτε ἡ τάξις εἶναι ἀνώτεροι, οὔτε ἐπιτρέπεται ὁ νοῦς νά γίνῃ ὑπήκοος ἢ δοῦλος κανενός, ἀλλά ὅλα νά τά ἐξουσιάζῃ, ἂν εἶναι ἀληθινά ἐλεύθερος καί λειτουργῇ σύμφωνα μέ τή φύση.

Κεφ. Θ΄ : Ὁ καθένας ἄς σέβεται τόν γεροντότερό του, στά ἔργα καί στά λόγια.

Κεφ. Ι΄ : Ἡ ψυχή γεννήθηκε πρὶν ἀπό τό σῶμα. Τό σῶμα δεῦτερο καί μεταγενέστερο καί ἐξουσιάζεται ἀπό τήν κυρίαρχη ψυχή.

Κεφ. Ιβ΄ : Ἡ ψυχή ἔχει ἀπόλυτη ὑπεροχή ἐπάνω στό σῶμα. Τό σῶμα παρακολουθεῖ καθένα ἀπό μᾶς σάν σκιά καί σωστά λέ-

γεται για κείνους που πεθαίνουν ότι είναι είδωλα τὰ σώματα τῶν νεκρῶν, ἐνῶ ὁ ἀληθινὸς ἑαυτὸς μας εἶναι πραγματικὰ ἀθάνατος καὶ ὀνομάζεται ψυχὴ καὶ λογοδοτεῖ γιὰ τὴν ἐπίγεια ζωὴ μετὰ θάνατον.

Κεφ. Ι΄ : Ὅσο περνάει ὁ καιρὸς, θὰ σέ κάνη ν' ἀλλάξης πολ-
λές ἀπὸ τίς σημερινές σου δοξασίες καὶ νὰ παραδέχεσαι τὰ ἀντι-
θετα. Περίμενε, λοιπόν, νὰ γίνης τότε κριτὴς τῶν σπουδαιότερων
ζητημάτων. Καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι αὐτὸ πού σύ τώρα
δέν τὸ θεωρεῖς τίποτα, δηλαδή, ἀφοῦ σκεφθῆς σωστά γιὰ τοὺς
θεούς, νὰ ζήσης καλά ἢ ἄσχημα.

Αὐτὰ γράφει ὁ Πλάτων στοὺς «Νόμους» καὶ ἀξίζου νὰ τὰ
προσέξωμε. Στὸ προσεχές τεύχος τοῦ «Ἰλίου» θὰ συνεχίσωμε
μὲ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὴν «Πολιτεία».

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΑΤΑΙ Η ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΚΟΣΜΩΝ*

Π.Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ

Σέ κάθε άνθρωπο υπάρχουν σέ λανθάνουσα κατάσταση δυνάμεις και ικανότητες διά τῶν ὁποίων μπορεί νά λάβη συνειδητή ἐπίγνωση τῶν ἀνωτέρων κόσμων.

Οἱ Μυσταγωγοί, οἱ Γνωστικοί και οἱ Θεόσοφοι ἔχουν μιλήσει γιά ἕνα κόσμο ψυχῶν και περί πνευματικοῦ κόσμου, οἱ ὁποῖοι γι' αὐτούς εἶναι τόσο πραγματικοί, ὅσο και τά ὑλοβαρῆ πράγματα, πού ἐλέγχουν οἱ 5 αἰσθήσεις μας. Αὐτοί οἱ κόσμοι ἐλέγχονται μέ τά αἰσθητήρια ὄργανα και δυνάμεις-ικανότητες τῆς ψυχῆς, ὅταν ἐνεργοποιηθοῦν και πάψουν νά ἀδρανοῦν γιά κάθε ψυχή, και τήν ἀνάλογη ἐσωτερική παιδεῖα.

Πρός τοῦτο θά χρησιμοποιήσω τή μέθοδο τοῦ R. STAINER ὁ ὁποῖος γεννήθηκε τό 1861 στήν Αὐστρία και τίς προσωπικές του ἐμπειρίες. Σέ ἡλικία 15 ἐτῶν γνωρίστηκε μέ ἕναν σοφό βοτανολόγο, ὁ ὁποῖος ἐγνώριζε τίς μυστικές ιδιότητες τῶν φυτῶν, ὅπως οἱ ἀρχαῖοι Μυσταγωγοί. Εἶχε τό χάρισμα νά διορᾷ τό ἐσωτερικό ρευστό, τήν αἰθερική δύναμη, τοῦ φυτῶν και νά τά χρησιμοποιεῖ, ἀναλόγως κατά περίπτωση, πρὸς ἀπαλλαγὴ τῶν ἀνθρώπων, ἀπό κάθε ἀσθένεια. Ὁ STAINER εἶχε ἐπιστημονική κατάρτιση τῶν θετικῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν και φιλοσοφίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης. Μέ τή Θ.Ε. συνδέθηκε τό 1902 στήν ὁποία ἐργάσθηκε ὡς μεμυημένος στά ἐσωτερικά Ρ+μυστήρια.

Κατά τόν R. St. ἡ Ἐσωτερική ἢ ἀπόκρυφη ἐπιστήμη, ἀφορᾷ τήν ἔρευνα τοῦ κρυμένου τοῦ ἀοράτου κόσμου. Τά ὄργανα ἐρεύνης τοῦ ἀοράτου κόσμου εἶναι ἀνάλογα μέ αὐτόν και κάθε ἄνθρωπος τό κατέχει σέ λανθάνουσα, ὅπως εἶπαμε κατάσταση, ἀνεκδηλωτά. Αὐτά τά ὄργανα μέ κάποια ἰδιαίτερη ἀσκηση και βουλευτική προσπάθεια, μποροῦν νά ἀναπτυχθοῦν, νά ἀφυπνισθοῦν, ὅπως και τά αἰσθητήρια ὄργανα τοῦ ὀργανισμοῦ.

Τά ὄργανα τῆς πνευματικῆς ὀράσεως, ἀφυπνίζονται κατά τρόπον φυσικό, πού μπορεί νά παραβληθεῖ, πρὸς τήν ἀποσύνθεση τοῦ νεροῦ σέ ὀξυγόνο και ὕδρογόνο. Ὅταν τοῦτο πραγματοποιηθῇ, ὁ ἄνθρωπος γίνεται διορατικός και τά ἀποτελέσματα τῆς

* Ὅμιλίες στή Θ.Ε. ἔτους 1990. Τό θέμα θά ὀλοκληρωθεῖ σέ 8 δημοσιεύσεις.

διοράσεώς του, είναι τόσο αληθινά, όσο τὰ διὰ τῶν συνήθων φυσικῶν του ὀργάνων λαμβανόμενα καὶ ἐλεγχόμενα.

Ὅπως τὰ φυσικά, ἔτσι καὶ τὰ ἀπόκρυφα γεγονότα, ἐλέγχονται. Ἐξ ἐπόψεως λογικῆς καὶ γνωσιολογικῆς, καὶ γιὰ τὸν ἀποκρυφιστὴ τίποτα δὲν θεωρεῖται σημαντικότερο ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ ἐξέλιξη, τὴ στερεὰ θεμελιωμένη λογικὴ, τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν ἀλήθεια. Ψυχραϊμος λογισμὸς, ἐλεύθερος ἀπὸ κάθε προκατάληψη καὶ κυρίως προφύλαξη ἀπὸ πρόωρες γενικοποιήσεις καὶ φαντασιώσεις. Ἡ ἀπόκρυφη ἢ ἐσωτερικὴ ἐπιστῆμη τῆς Βασιλικῆς Τέχνης, μπορεῖ νὰ μᾶς ἐγγυηθῇ, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φυσικὴ ἐπιστῆμη, ἐναντίον τοῦ στοιχείου τῆς φαντασίας.

Πρὸς ἀνάπτυξη τῶν ἐξαιρετικῶν ἰκανοτήτων, τῆς ψυχραϊμης καὶ κριτικῆς λογικῆς καὶ τῆς δυσκολίας τῶν ἐρευνῶν, ὁ ἀποκρυφιστὴς, πρέπει νὰ περάσει ἀπὸ δοκιμασίες ἐπίπονες καὶ πάντοτε δύσκολες, διὰ τῶν ὁποίων ἀποκτᾶ τὰ ἀναγκαῖα ὄπλα, ἐναντίον τῆς ἀπάτης καὶ τῆς ψευδαισθήσεως καὶ τοῦτο διότι, ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιστῆμη τῆς Β.Τ., βασιζέται ἐπὶ τῆς φυσικῆς καὶ πνευματικῆς νομοτέλειας, πού εἶναι καὶ ἡ Γνώση τῆς Ἀλήθειας.

Ἐξ ὧν εἶπαμε, κάθε ἀνθρώπινη ὄντοτητα, μπορεῖ ν' ἀναπτύξει τίς ἐσωτερικὲς τῆς ἰκανότητες καὶ ὀφείλει νὰ πράξει τοῦτο, διότι πρέπει νὰ γίνῃ κύριος τῶν ἰκανοτήτων τῆς, τῶν δυνάμεων ἐκείνων, οἱ ὁποῖες παρέμειναν μέχρι σήμερα ἄγνωστες. Ἐκεῖνος πού ἐμποδίζεται, πρέπει νὰ ἐπιμένει σταθερὰ πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση καὶ νὰ ἀναζητᾷ τὴ μέθοδο, ἀπὸ κάθε καλόπιστο καὶ μυσταγωγημένο διδάσκαλο. Ὁ Θεόσοφος, ἀντλεῖ τίς γνώσεις του, ἀπὸ τὸν ἀποκρυφιστὴ ἢ ἐσωτεριστὴ, ὅπως τὸ ἀναγνωστικὸ κοινόν, τὸ ὁποῖο χωρὶς ἀτομικὲς ἐπιστημονικὲς ἐρευνες, δημιουργεῖ μία ἰδέα μέσω τῶν ὀμιλιῶν καὶ τῶν δημοσιεύσεων τοῦ τύπου. Ἀπὸ συλλογισμοῦ σὲ συλλογισμό, ἀπὸ ἀναλογίες σὲ ἀναλογία, ὀδηγεῖται ἀπὸ τὸ γνωστὸ πρὸς τὸ ἄγνωστο πρὸς τὴν ἀποκάλυψη τοῦ ἑαυτοῦ του, πρὸς τὴ γνώση τοῦ ἑαυτοῦ του, τὸ «Γνώθει σ' αὐτόν» καὶ τὸ Εἶ τῶν Δελφῶν...

Οἱ ἐργασίες μας φέτος θὰ περιλαμβάνουν ὑποδείξεις, σὲ σχέση μὲ τὴν ἐξέλιξη τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς καὶ ἀπευθύνονται στὰ πρόσωπα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν τὴν προδιάθεση καὶ τὴν ψυχικὴ ὀριμότητα, ἔλκονται ἀπὸ τὸν ἐσωτερισμό καὶ ἐρωτοῦν: «Ἀπὸ ποῦ πηγάζει ἡ γνώση τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διατείνονται, ὅτι προσάγουν κάποια λύση στὰ πλέον δυσεπίλητα προβλήματα τῆς ὑπάρξεως;» Ἐδῶ μπορούμε νὰ ἀπαντήσουμε: Ὁ Ἐσωτερισμὸς παρέχει αὐτές τίς λύσεις. Ὅποιος ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρίσει, τὰ φαινόμενα τὰ ὁποῖα τὸν ἐνδιέφεραν, πρέπει νὰ ἀνυ-

ψωθει στο πεδίο της ανώτερης γνώσεως. Πρέπει να διατρέξει την όδο την οποία η έσωτερική φιλοσοφία της Β.Τ. διδάσκει και την οποία προσπαθούμε να περιγράψουμε, να γνωρίσουμε και να διατρέξουμε, για την άνευρεση τών φαινομένων αυτών.

Προηγουμένως όμως, είναι αναγκαία «Η ΚΑΘΑΡΣΗ» και η άπαλλαγή τών προλήψεων, προκαταλήψεων και κακιών, οι οποίες έμφωλεύουν σε κάθε άνθρωπο και καταταυρανούν κάθε ψυχή. Τότε μόνον θα οδηγηθεί κάθε άνθρωπος από του σκοτούς προς τό ΦΩΣ τό Άληθινό, πού φωτίζει κάθε ώριμη ψυχή, τό ΦΩΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ.

Υπάρχουν ακόμη και άλλα μέσα, αποδεικτικά της αξίας τών απόκρυφων-έσωτερικών διδαγμάτων, για τά άτομα τά όποια θέλουν να άκολουθήσουν την άτραπό πού οδηγεί προς τούς άνωτέρους κόσμους τών πνευματικών βαθμίδων.

Όλοι, δέν μπορούν να γίνουν άμέσως διορατικοί, χωρίς αποτοξίνωση, προδιάθεση και κυρίως καθαρή ψυχή. Πρέπει να προηγηθεί ή έρευνα επί τών άνωτέρων κόσμων, για να δημιουργηθεί μέ τή γνώση, ή συνείδηση τών άνωτέρων κόσμων. Η όδος ή όποια, οδηγεί στο άποτέλεσμα αυτό, διαγράφεται σαφώς στα έσωτερικά κείμενα, ώστε κάθε έξελιγμένη ψυχή, χωρίς να θέσει σε έφαρμογή όλες τις προϋποθέσεις, να φωτισθεί, να άφυπνισθεί και να άποκτήσει, πραγματική έμπιστοσύνη, προς τά λεγόμενα εκείνων, οι όποιοι τήν πέρασαν, τήν γνωρίζουν και τήν υποδεικνύουν.

Η άπόφαση, από μέρος του μαθητου, να άφιερωθεί στην εκτέλεση τών υποδεικνυομένων, πρέπει να τον άπασχολήσει πολύ σοβαρά και όχι έρασιτεχνικά. Ο δρόμος της υπεραίσθητης γνώσεως, οδηγεί σε ειδικές δοκιμασίες, άπέναντι τών όποιων, είναι μεγάλης σπουδαιότητας, να προσέξουμε και να προσπαθήσουμε όπως άποφεύγουμε τις άπάτες, τις φαντασιώσεις και τις παρεξηγήσεις.

Μία από αυτές, είναι εκείνη ή όποια παρατηρείται, όταν μετατίθεται τό πεδίο δράσεως της ψυχής μέ τις μεθόδους τις όποιες ο άληθινός άποκρυφισμός υποδεικνύει, κατά τήν όποια ο καθένας άντιλαμβάνεται, κατά τήν άντίληψή του, τά πράγματα και φθάνει κάποτε μέ τις προλήψεις, στη χρησιμοποίηση μέσων, τά όποια πάσει θυσία πρέπει να άποφεύγονται, ως άρνητικά.

Έάν συνεχισθ ή μιά τέτοια κατάσταση, διά του περιεχομένου τών έσωτερικών εκδηλώσεων της ψυχής, υπάρχει κίνδυνος καθόδου, κάτω του έπιπέδου της συνήθους ένσυνείδητης ένέργειας και να νομίζουν ότι έχουν άντικειμενικές εκδηλώσεις

όντων, τὰ ὁποῖα δέν ὑπόκεινται στά συνηθισμένα αἰσθητήρια ὄργανα.

Αὐτά τὰ πειράματα, εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπό ἐπιπόλαιους πειραματιστές καί μεσάζοντες, τῶν πνευματιστικῶν συνειδησιῶν, μέ ἀποτέλεσμα, τὰ ἀποτελέσματα, ἀντί νά προέρχονται ἐκ τῶν ὑπεραισθητῶν κόσμων, τῶν φωτεινῶν, πηγάζουν, ἐκ τῶν ὑπαισθητῶν ἢ σκοτεινῶν, δηλαδή ἀπό ἓνα ἐπίπεδο ἀνεξέλεγκτο, κατώτερο τῆς συνήθους εὐαισθησίας τῶν ὀργάνων μας.

Ὅπως στή συνέχεια θά δοῦμε, διά τοῦ πραγματικοῦ ἐσωτερικοῦ, προτείνονται μέθοδοι, ἀπόλυτης κυριαρχίας τῆς ἀνώτερης ὄντοτητας τοῦ ἀνθρώπου, ἐπί τοῦ ὀργανισμοῦ του, οὕτως ὥστε τὰ πάντα νά ἐπιτελοῦνται ἐνσυνειδήτως. Ἀντιθέτως, τὰ φαινόμενα τῶν φαντασιοπλήκτων, ὀραματιστῶν καί μεσαζόντων, ὀδηγοῦν τόν ἄνθρωπο, νά πέση κυριολεκτικά καί ὀλοκληρωτικά ὑπό τήν κυριαρχία τοῦ σώματός του, τῆς ἀρνήσεως.

Γιά τήν ἀπόκτηση, τῆς γνώσεως καί συνειδήσεως, τοῦ ὑπεραισθητοῦ ἀνωτέρου κόσμου, ἡ ψυχὴ πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ πορεία ἐξέλιξης πρὸς τό φῶς καί κατὰ ἀντίθετη διεύθυνση, αὐτῆς τῶν ὄνειροπόλων, φαντασιοπλήκτων καί μεσαζόντων πού εἶναι τό σκότος. Αὐτός εἶναι καί ὁ ἰδιαίτερος λόγος τῆς ὑπάρξεως τῶν ἐσωτερικῶν μηητικῶν συστημάτων, τὰ ὁποῖα σέ χρόνους ἀρχαίους, βοηθοῦσαν χωρίς κινδύνους, τίς ψυχές τῆς Γῆς μέ φωτισμένη τή διάνοιά τους, νά ὀδηγηθοῦν πρὸς τό φῶς καί νά μεταμορφῶνται, προκειμένου νά γίνουν κατάλληλες, γιά μιά πορεία, στήν πνευματική τους ἐξέλιξη, μέ ἀνάλογο φωτεινό ὀργανισμό.

Μ' αὐτόν τόν ὀργανισμό, θά συνεχίσουν τήν ἀθάνατη καί ἀτέρμονα πορεία τους, στίς πνευματικές βαθμίδες, πού ὀδηγοῦν στόν πνευματικό Ὀλυμπο.

Δέν πρέπει ὅμως ποτέ νά λησμονοῦμε, ὅτι κάθε ἐπιστήμη προέρχεται ἀνωθεν, «ἐκ τοῦ πατρός τῶν φώτων καί ἡ μέθοδος τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιστήμης, διδάσκεται διά τῆς Β. Τέχνης, μόνον στίς ὄριμες ψυχές τῆς Γῆς.

Γιά τό λόγο αὐτό, ἡ ψυχὴ καί μόνη ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἰκανή, νά ἀποκαλύψῃ τό μέσο μέ τό ὁποῖο θά ἀνοίξουν τὰ χεῖλη τῶν μεμημένων, ἐάν ἐκδηλώσει μέσα της, ἐσωτερικές ἰκανότητες, τότε καί μόνον καί οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας θά τῆς δοθοῦν. Πρό παντός ἄλλου, ἡ ψυχὴ πρέπει νά ἐπιδείξει ἰδιαίτερη προδιάθεση, τήν ὁποία ὁ ἐσωτερικισμός ἀποκαλεῖ, ἀτραπό τοῦ σεβασμοῦ καί τῆς ἀγάπης, ἀπέναντι τῆς Ἀλήθειας καί τῆς Γνώσεως, ἀποτελεῖ δέ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα γιά κεῖνον ὁ ὁποῖος

ἐπιθυμῆι νά γίνει ὁπαδός καί λάτρης τῆς ἀπόκρυφης ἐσωτερικῆς σοφίας.

Ἐπίσης ὅμως ἓνα σημεῖο, τό ὅποιο ὅλοι μας πρέπει νά λάβωμε ὑπ' ὄψει: ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἀφίνεται νά βυθισθεῖ στό ρεῦμα τῆς σημερινῆς μας νοοτροπίας, συναντᾷ μεγάλες δυσκολίες ὅταν πρόκειται νά φθάσει στή γνώση τῶν ἀνωτέρων κόσμων, ἐάν δέν ἀποφασίσει νά ὑποβληθεῖ σέ ἐνεργητική ἀγωγή. Ἐλπίζω, κατά τό διάστημα αὐτό, νά μέ βοηθήσετε μέ τήν παρουσία σας σέ μιά συνεργασία μεθοδική, προκειμένου νά γνωρίσουμε, πῶς ἀποκτᾶται ἡ συνειδηση τῶν ἀνωτέρων κόσμων καί ποιά εἶναι ἡ μέθοδος τοῦ ἐσωτερισμοῦ, πού τήν ἀφυπνίζει. Μή λησμονοῦμε: Κάθε γνώση τήν ὁποία ἀναζητοῦμε μόνο γιά ἐμπλουτισμό τῶν προσωπικῶν μας γνώσεων μᾶς ἀπομακρύνει ἀπό τό σωστό δρόμο· ἀλλά κάθε γνώση ἀναζητουμένη πρός ἐπίτευξη τρόπου ἐξυπηρέτησης τῆς παγκόσμιας ἐξελίξεως μᾶς φέρνει ἓνα βῆμα πρός τά ἔμπρός. Κάθε ἰδέα ἡ ὁποία δέν καθίσταται ἰδεαλιστική, φονεύει μιά δύναμη τῆς ψυχῆς μας· κάθε ἰδέα καθιστάμενη ἰδεαλιστική, ἀναγεννᾷ μιά ζωτική δύναμη.

(Συνεχίζεται)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΟΝΟΜΙΑΣ

Τοῦ Πλάτωνα Δρακούλη Ἄνθολόγηση ἑνός ἀξιόλογου πνευματικοῦ ἔργου

ΧΑΡΑΛ. ΜΠΑΡΑΚΛΗ

Ὁ Πλάτων Δρακούλης γεννήθηκε στήν Ἰθάκη (1858-1932). Σπούδασε νομικά στήν Ἀθήνα καί ἐνδιαφέρθηκε γιά τά κοινωνικά ζητήματα. Ἰδρυσε τό περιοδικόν «Ἄρδην» κοινωνικοῦ περιεχομένου. Ἐξέδωσε σέ πολλές ἐκδόσεις τό βιβλίον «Ἐγχειρίδιον τοῦ ἐργάτου». Ὑποστήριξε τήν ἀκρεοφαγία, τίς ἀγροπόλεις καί τρόπους πρὸς καλλιτέρευση τοῦ βίου. Μετέβη στήν Ἀγγλία καί ἐκτιμήθηκε πολὺ. Κατέλαβε θέση καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν στό Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης μέχρι τό 1899, πού παραιτήθηκε γιά νά ἐπιστρέψει στήν Ἀθήνα. Ἐξέδωσε τό περιοδικόν «Ἐρευνα» φιλοσοφικοῦ περιεχομένου, τό ὁποῖον ἐξελιχθηκε σέ ἐβδομαδιαῖον. Τό 1910 ἐξελέγη βουλευτής Ἀθηνῶν καί συγχρόνως Κεφαλληνίας. Δημιούργησε κίνηση γιά τήν ἴδρυση ἀγροπόλεων καί μετεῖχε σέ διεθνή συνέδρια γιά τό θέμα αὐτό ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος. Ἄλλα ἔργα του: Τό πρόβλημα τῆς στέγης, Ὑγιεινή καί Ἠθική, Ἑλληνική γλώσσα καί φιλολογία, Ἡ ἀξία καί ἡ ζωτικότητα τοῦ Χριστιανισμοῦ, Ἐγκληματικότητα καί ἀνθρωπισμός, Ἀποκατάσταση τῆς γυναίκος, Αἱ νέαι ἀντιλήψεις, πολλές μεταφράσεις καί τή μελέτη Στοιχεῖα Βιονομίας πού ἀνθολογοῦμε.

Ἡ διάνοια ἔχει δύναμιν ἐλκτικήν καί ἀναλόγως τῆς διαθέσεως εἰς τήν ὁποίαν εὐρίσκεται, ἀντλεῖ καί φέρει εἰς ἡμᾶς πράγματα καλά ἢ κακά, ὠφέλιμα ἢ ἐπιζήμια, εὐάρεστα ἢ δυσάρεστα. Δύνασαι νά ρυθμίσης τήν διάνοιά σου κατά τοιοῦτον τρόπον ὥστε, ἐάν μονίμως τήν διατηρῆς οὕτω νά σοῦ φέρει... δύναμιν, ὑγίαν, ὀλβιότητα. Ἡ ἀπαιτουμένη πρὸς τοῦτο διανοητική κατάστασις συνίσταται εἰς διηνεκὴν γαληνιότητα, ἡσυχίαν, μεθοδικότητα βίου, ἀποφασιστικότητα, αὐτοπερισυλλογήν καί νοερὰν ἐπίδιωξιν σκοποῦ τινός ἀποβλέποντος εἰς διαρκές καλόν σου καί τῶν ἄλλων... Τό κακόν οἰοῦδήποτε εἶδους, πρέπει τις νά τό σκέπτεται καί νά τό ἐξετάζη τόσον μόνον, ὅσον ἀπαιτεῖται διὰ νά τό ἄρῃ, ἢ νά τό μετριάσῃ... Τήν ἀσθένειάν σου, ἢ τήν λύπην τήν ὁποίαν σοῦ ἐπροξένησέ τις, θέλεις νά ἀπομακρύνῃς ἀπό τόν νοῦν σου, ὅσον τό δυνατόν γρηγορώτερα καί ὄχι νά πολλαπλασιάσῃς τό κακόν δι' ἀδιακόπου σκέψεως ἐπ' αὐτοῦ, δι' ἐπανειλημμένης ἀναμνήσεως

αυτοῦ καὶ διὰ περιγραφῆς αὐτοῦ εἰς ἄλλους ὁσάκις σοῦ δοθεῖ εὐκαιρία.. Ἡ ἑλκτική δύναμις τῆς διανοίας σου ἐλαττοῦται, ὅταν μετέχεις τῶν μικροερίδων καὶ μικροπροκαταλήψεων τοῦ ἀνθρώπου περὶ ἀλλήλων... Ὅσω ὀλιγώτερον λαμβάνεις ὑπὸ σημείωσιν τὰς ταπεινάς σκέψεις τῶν ἄλλων, τόσω ὀλιγώτερον μολύνεσαι ἀπὸ αὐτάς, ὅσω περισσότερον λαμβάνεις ὑπὸ σημείωσιν τὰ καλὰ τῶν χαρακτηριστικά καὶ ἀπομακρύνεις πᾶσαν σκιάν κακοβουλίας, φθόνου ἢ ἀντιζηλίας, τόσω περισσότερον εἶσαι ἀσφαλῆς κατὰ τῶν ἐφόδων τοῦ κακοῦ. Φεῦγε ὅσω δύνασαι μακρὰν ἀπὸ ἀνθρώπους ἀπέλπιδας, ἀβούλους καὶ ἀσκόπους, ἂν θέλῃς νὰ διατηρῆς τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν τῆς διανοίας σου εἰς τὸ ἄρτιον... Ἐάν ἐξ ἀνάγκης περιέλθῃς εἰς συνάφειαν μετ' αὐτῶν, ἀποφασισθητι ἐκ τῶν προτέρων καὶ ὑποσχέθητι ὀριστικῶς εἰς τὸν ἑαυτὸν σου ὅτι δὲν θ' ἀπορροφήσῃς τι ἐκ τῶν διαλογισμῶν τῶν...

Περὶ τῶν σκοπῶν καὶ προθέσεων καὶ σχεδίων σου μὴ ὀμιλεῖ ποτέ εἰς κανένα, εἰμὴ εἰς πρόσωπον περὶ τῆς φιλίας τοῦ ὁποίου ἔχεις πλήρη βεβαιότητα, τὴν φιλίαν τοῦ ὁποίου ἔχεις πολλάκις δοκιμάσει καὶ τὸ ὅποιον δὲν σέ φθονεῖ, ἀλλὰ εἰλικρινῶς ἐπιθυμεῖ ὅσον καὶ σὺ νὰ λάβῃς τὸ ποθούμενον. Ἡ τήρησις τῆς ἐχεμυθίας ταύτης ἀπειρῶς αὐξάνει τὴν ἑλκτικὴν δύναμιν τῆς διανοίας σου. Ὅλαι αἱ μεγάλαί ἐπιτυχίαι ἐξαρτῶνται ἀπὸ τῆς ἐχεμυθίας. Τὸ νὰ ὀμιλεῖς περὶ τοῦ σκοποῦ σου εἰς ἐκείνους οἵτινες ἐν τοῖς κρυφίοις διαλογισμοῖς τῶν ἔχουν ἀντιζηλίαν ἐπὶ τῇ πιθανῇ ἐπιτυχίᾳ σου, ἐλαττώνει τὴν δύναμιν τῆς διανοίας σου, ὅπως ἐλκύση τὸ ποθούμενον. Τότε κατὰ γράμμα ἐγκαταλείπεις τὸν πόθον σου...

Ὅταν θέλῃς ν' ἀποκτήσῃς ἐν πρᾶγμα, κάμνε τὴν διάκρισιν μεταξὺ τοῦ θέλῃν καὶ τοῦ χρειάζεσθαι... Ὅταν αισθάνεσαι ὅτι ἡ χρεία εἶναι ἐπιτακτικὴ καὶ ἐννοῆς νὰ θεραπευθῇ, ἡ ἑλκτικὴ δύναμις τοῦ νοῦ σου δι' αὐτὴν τὴν χρείαν αὐξάνει, ἀρκεῖ ἡ στάσις τοῦ νοῦ σου ἀπέναντι αὐτῆς νὰ εἶναι στάσις γαλήνης καὶ ὑπομονῆς καὶ ὄχι ἀνησυχίας ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ χρεία δὲν θεραπεύεται τώρα ἀμέσως. Δύο εἶναι αἱ στάσεις τῆς διανοίας ἀπέναντι χρείας τινός... Ἡ μία λέγει: «τό ἀπαιτῶ» ἐν ἐξάψει καὶ ἀσχημίᾳ. Δι' αὐτῆς τῆς στάσεως οὐδεμία δύναμις τίθεται εἰς κίνησιν πρὸς ἔλξιν τοῦ χρειώδους. Ἡ ἄλλη στάσις λέγει: «ἀπαιτῶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα διότι εἶναι χρειῶδες· διότι εἶναι δίκαιον νὰ τὸ ἀποκτήσω· διότι αισθάνομαι ὅτι ἡ ἀπόκτησις αὐτοῦ τοῦ πράγματος θ' αὐξήσῃ τὴν ἰκανότητά μου ὅπως ὀφελῆσω τὸν ἑαυτὸν μου καὶ τοὺς ἄλλους». Τότε τίθεται εἰς κίνησιν μεγάλη δύναμις ἔλκουσα τὸ χρειῶδες εἰς σέ...

Πηγὴ σθένους εἶναι ἡ ἀνάπαυσις τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σώματος. Ἐάν τὸ πνεῦμα ἀναπαύεται, ἀναγκαίως ἀναπαύεται καὶ

τό σῶμα. Μάθε τήν ἐπιστήμην τοῦ ἀναπαύεσθαι. Μέρος τῆς ἐπιστήμης ταύτης συνίσταται εἰς τό νά ἀπορρίπτῃς μακράν τῆς κεφαλῆς σου ἐπί τινα χρόνον τάς ἀπασχολούσας σε μερίμνας καί νά ἀποστρέφῃς τόν νοῦν σου ἀπό ἀντικείμενα ἀπορροφῶντα μέγα μέρος τοῦ χρόνου σου. Οὕτω ὁ νοῦς σου ἐπανακτᾷ δυνάμεις... Ἐχε τήν Κυριακήν προσδιοριζομένη ἀποκλειστικῶς... ν' ἀντλήσῃ ἀπό τό πνεῦμα τῆς Φύσεως δύναμιν πνευματικὴν... Ἴνα μάθῃς τήν τέχνην τοῦ ἀναπαύεσθαι πρέπει ν' ἀρχίσῃς ἀπό τόν κανόνα τοῦ νά ἐγκαταλείπῃς πᾶσαν σκέψιν καί φροντίδα τῆς ἐβδομάδος ἐκάστην Κυριακήν... Καθ' ἐκάστην Κυριακήν λέγε: «Σήμερον εἶμαι ἐν ἀποκλειστικῇ ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τοῦ Ἀπειροῦ Πνεύματος τῆς Ἀγαθότητος»... Ἐκάστην Κυριακήν νά περιορίζῃς εἰς τήν γαληνιαίαν αἴτησιν ὁδηγιῶν ἀπό τοῦ Ἀπειροῦ Πνεύματος, πῶς τελεσφόρως νά καταστήσῃς τήν Κυριακήν σου, ἡμέραν ἀληθοῦς ἀναπαύσεως καί ἀντλήσεως ψυχικῶν δυνάμεων... Πήγαινε εἰς τήν ἐξοχήν καί κάθισε εἰς τόν ἥλιον. Περιπάτει ἡρέμα. Τήν Κυριακήν μή σπεύδῃς διὰ τίποτε... Βαθμηδόν τό πνεῦμα σου θά καταστή ὑγιές, τόσω ὑγιές ὥστε νά μὴ ὑποπίπτῃ πλέον οὔτε εἰς κακόν, οὔτε εἰς σφάλματα. Αἱ λέξεις ὑγιῆς καί ἅγιος εἶναι τῆς αὐτῆς ρίζης καί τοῦ αὐτοῦ προορισμοῦ. Ὅταν ἔχῃς τό πνεῦμα σου ὑγιές, ἅγια καθίσταται καί ἡ ψυχὴ σου...

Μάθε ν' ἀγαπᾷς τήν φύσιν. Ἡ ἔξις τοῦ ἀγαπᾶν τήν φύσιν, εἶναι ἡ ἀληθῆς λατρεία πρὸς τόν Θεόν. Πᾶν ὅ,τι καλόν καί πολῦτιμον ἔχει ἡ φύσις, ἀντανακλᾷ καί μεταδίδεται εἰς τόν ἀγαπῶντα αὐτήν. Ὁ χαρακτήρ σου οὕτω θά γίνῃ γόνιμος, ὠραῖος καί ἰσχυρός ὅπως ἡ φύσις... Ἐκεῖνος ὅστις ἠλεκτρίζεται ἐκ τῆς θεᾶς τῶν καλλονῶν τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς θάλασσης, τῆς καταιγίδος καί τῶν ποικίλων τοπίων, εἶναι μεγαλοφυῆς, διότι δέχεται τάς ἐπιδράσεις τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως, δέχεται δύναμιν, ἀλλά πρέπει νά ζητήσῃ καί γνῶσιν, ἵνα κάμῃ τήν ἀρίστην τῆς δυνάμεως ταύτης χρήσιν πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ καί τῶν ἄλλων...

Οἱ διαλογισμοὶ οἵτινες σέ ἀπασχολοῦν καθ' ἣν ὥραν τρώγεις, ἔχουν μεγίστην ἐπιρροήν. Ὅταν λαμβάνῃς τήν τροφήν σου, ἀφομοιῆς εἰς τόν ἑαυτόν σου πλὴν τῶν ὑλικῶν στοιχείων καί πνευματικά ἅτινα ἐκπορεύονται ἐκ τῆς διανοητικῆς διαθέσεως ἐν ἣ εὐρίσκεσαι. Ἐάν ἐνῶ τρώγεις, διατελεῖς εἰς εὐερέθιστον διάθεσιν, ἢ ἐάν μελαγχολῆς, ἢ ἐάν φοβῆσαι, δειλιάς ἢ ἀπελπίζῃσαι, ἢ ἐάν διαλογίζῃσαι ἀδικήματα καθ' ὧν ἔχεις παράπονα, ἢ ἐάν τρώγῃς ἐσπευσμένως καί ἐν ἀνησυχίᾳ, καθιστᾷς ἀναποφεύκτως τὰ ἐπιβλαβῆ ταῦτα στοιχεῖα μέρος τῆς συστάσεώς σου, δηλαδή τὰ ἀφομοιοῦς βαθμηδόν καί οὕτω γίνονται χρόνια εἰς τήν ψυχὴν

σου. Ἡ τροφή σου γίνεται τό μεταγωγικόν μέσον τῶν ὀλεθρίων τούτων στοιχείων. Τό ἐν γαλήνῃ τρώγειν καί μετά διαλογισμῶν ἢ συνδιαλέξεων τερπνῶν καί ἡρέμων, ὑγιῶν καί ἀδρῶν, φέρει ἀνάλογον ρεῦμα εἰς τήν σύστασίν σου. Τότε ἀφομοιοῖς μετά τῆς τροφῆς σου καί τά στοιχεῖα τῆς ψυχικῆς καί διανοητικῆς ὑγείας... Ὅταν τρώγῃς ὀλόκληρος ὁ ἑαυτός σου... τό πνεῦμα σου καί τό σῶμα... εἶναι σάν ἀνοικτή παλάμη τεταμμένη ὅπως δεχθεῖ δῶρον τι. Κατά τās δεκτικάς ταύτας στάσεις τοῦ πνεύματος καί τοῦ σώματος, λαμβάνεις εὐκολώτερον ἢ ἄλλοτε, εἴτε τό καλόν, εἴτε τό κακόν ἐν μορφῇ στοχασμοῦ... Οὐκ ὀλίγα στοιχεῖα εὐεργετικῶν στοχασμῶν δύνανται νά ἔλθουν εἰς σέ, ὅταν τρώγῃς γαληναιῶς, ἡρέμα, εἰρηνικῶς, ἀθоруβήτως. Οὐκ ὀλίγα στοιχεῖα ἐπιβλαβῶν στοχασμῶν δύνανται νά ἔλθουν εἰς σέ, ὅταν τρώγῃς ἐν βία, ἐριστικότητι, ἀνησυχία πνεύματος...

Ἐάν αἱ ἀσχολαῖα σου σέ ἀπορροφῶν τόσον ὥστε νά μήν ἔχεις καιρόν νά τρώγῃς ἐν γαλήνῃ καί ὑπομονή, ἀλλά τρέχεις εἰς αὐτάς εὐθύς ἀφοῦ καταπίης τό φαγητό σου, ἀναποδράστως μέ τόν καιρόν θά πάθης. Δέν εἶναι καλόν σημεῖον ὅταν τίς λέγει, ὅτι πᾶν εἶδος φαγητοῦ εἶναι τό αὐτό, ἀρκεῖ νά τρέφη. Τό πνεῦμα ἀπαιτεῖ πότε τό ἐν καί πότε τό ἄλλο ἔδεσμα καί ἄρωμα. Τό πνεῦμα ἔχει τοὺς λόγους του, ἵνα ἀπαιτεῖ αὐτήν τήν ἐναλλαγὴν... Ὅσο πνευματικώτερος εἶναι τίς, τόσω κριτικώτερον ἔχει τόν οὐρανίσκον. Ἐνθυμοῦ λοιπόν ὅταν τρώγῃς νά ἐξυπηρετῇς τās ἀπαιτήσεις τοῦ πνεύματος... Ὁ οὐρανίσκος εἶναι εἰς τῶν πρακτόρων τοῦ πνεύματος. Πρόσεχε νά μήν τόν διαφθεῖρης. Φειδου τῆς εὐαισθησίας του. Ἄν διά καταχρήσεως διαστρέψῃς τήν τελεσφορότητά του, τό πνεῦμα χάνει ἓνα τῶν πρακτόρων του, δηλαδή ὑφίσταται βλάβην καιρίαν. Τό εὐαρέστως τρώγειν δέν ταυτίζεται μέ τήν λαιμαργίαν. Ὁ λαιμαργός δέν τρώγει. Καταπίνει. Ὁ λαιμαργός λαμβάνει πολὺ ὀλίγον ὄφελος ἐκ τῆς τροφῆς του. Εἶναι ὡς νά θέτης ἄνθρακας καί ξύλα ἐν μεγάλῃ ποσότητι ὅλα διὰ μιᾶς, ἐντός ἐστίας ἥτις οὕτω δέν δύνανται νά ἀναπτύξῃ πῦρ... Μὲ τήν ἐν γαλήνῃ τρωγομένην τροφήν εἰσκομίζεις στοιχεῖα ὑγείας, ρώμης καί γαληνιότητος... Ὅταν συντρώγῃς μέ ἀνθρώπους εὐθύμους, χαρίεντας, μηδέ ἀπασχολημένους ὑπό ἐμπορικῶν μεριμνῶν, ὧν ἡ συνδιάλεξις δέν ἔχει ἶχνος πικρίας, ἢ κακοβουλίας ἢ δηκτικῶν σαρκασμῶν ἐναντίον ἄλλων, τότε ἔχεις πολυτιμώτατα διανοητικά βοηθήματα ὅπως καθιστᾷς τήν τροφήν σου τά μάλιστα ὠφέλιμον εἰς τε τό σῶμα καί εἰς τό πνεῦμα... Αἱ τροφαὶ ὅσο θαλερώτεραι καί νωπότεραι καί ζωντανότεραι εἶναι, τόσω περισσότερον σθένος καί πνεῦμα ἔχουν... Ἡ μαγειρευμένη τροφή ἀποβάλλει τά

ζωντανά της στοιχειά. Ἐπίσης αἱ τροφαὶ αἵτινες διατηροῦνται εἰς ἄλας, ἢ ὄξος, ἢ ἔλαιον, ἀποβάλλουν τὸν ἠλεκτρισμὸν των καὶ δὲν τρώγεις ἄλλο, εἰμὴ οὐσίαν γήινην... Πρὶν κοιμηθῆς, ἐάν πεινᾷς, φάγε κάτι πολὺ ὀλίγον, διότι ὅταν τὸ σῶμα ζητεῖ τροφήν διαρκοῦντος τοῦ ὕπνου τὸ πνεῦμα κωλύεται ἀπὸ τοῦ νὰ φέρῃ εἰς τὸ σῶμα τὰ πνευματικὰ στοιχεῖα τοῦ σθένους, ἅτινα θὰ ἔφερον ἐάν τὸ σῶμα ἦτο ἀπηλλαγμένον ἀπὸ τῆς πρὸς τροφήν ὀρέξεως. Τὸ μέγα ἔργον τοῦ βίου σου εἶναι νὰ καταστήσῃς τὸ σῶμα πειθῆνιον ὄργανον τοῦ πνεύματος... Τὸ δέλεαρ τῆς ὕλης θὰ χάσῃ ἐπὶ τέλους τὴν ἰσχύν του, ἐάν τὸ ἀντιμετωπίζῃς καὶ λέγῃς πρὸς αὐτὸ ἐπιμόνως: «Εἶσαι δέλεαρ καὶ σέ καθυποτάσσω. Δὲν εἶσαι ἰκανὸν νὰ μέ ἐλκύσῃς. Ἐγὼ θὰ σέ δεσμεύω· δὲν θὰ μέ δεσμεύῃς σύ...» Ἴνα ἔχῃς τὸ θάρρος νὰ ὀμιλῇς ἐπιτακτικῶς εἰς τὸ δέλεαρ τῆς ὕλης, πρέπει νὰ ἔχῃς ἀπόλυτον πίστιν εἰς τὸ Ὑψιστον Πνεῦμα... Τὸ σῶμα χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ὅπως ὁ πρῶν ὑπὸ τοῦ Ξυλοργοῦ...

Τὸ πνεῦμα ἐργάζεται διηνεκῶς καὶ τὴν ἐργασίαν του ἀποτελοῦν οἱ στοχασμοὶ του. Πᾶς στοχασμὸς εἶναι οὐσία ἀκτινοβολουμένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος. Εἶναι φανερόν ὅτι μετὰ χιλιάδας τινὰς ἀκτινοβολήσεων τὸ πνεῦμα ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Ἐντεῦθεν ὁ ὕπνος. Διαρκοῦντος τοῦ ὕπνου, τὸ πνεῦμα περισυλλέγει τὰς ἀκτινοβοληθείσας ἰκμάδας του καὶ οὕτω ἀναζωογονηθὲν λαμβάνει αὐθις κατοχὴν τοῦ σώματος καὶ ἀρχίζει ἐκ νέου τὴν ἐργασίαν του. Τὸ ἀπαιτούμενον πράγματι διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων, εἶναι ἡ ἄκρα ἀδράνεια τοῦ σώματος, καὶ ὅσω μείζων ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιτυγχανομένης σωματικῆς ἀδρανείας, τόσο ἐλάσσων εἶναι ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος τῆς ὑπνώσεως...

Ἡ γέννησις μιᾶς νέας ἰδέας φέρει σθένος εἰς τὸ πνεῦμα. Ὅσω πλουσιώτερον εἰς ἰδέας εἶναι τὸ πνεῦμα, τόσο κραταιότερα εἶναι τὰ διὰ τοῦ σώματος ἔργα του... Αἱ νέαι ἰδέαι εἶναι νέα ζωή... Καὶ ὅταν ἀποκτήσῃς νέας ἰδέας, εἶναι ἀπόλυτος ἀνάγκη, εἶναι νόμος τοῦ βίου ἡ ἀνάγκη αὐτή, νὰ ἐκφράσῃς αὐτάς καὶ τότε γίνεσαι εὐδαιμονέστερος καὶ ἰσχυρότερος· ἀλλὰ ἂν παρέλῃς νὰ ἐκφράσῃς αὐτάς, ἀπεκλείσθῃς τῶν ἀκτινοβολήσεων αὐτῶν καὶ ἡ ζωὴ σου μειοῦται. Μόνον ὁ δίδων δῶρα, λαμβάνει δῶρα.

Ὁ στοχασμὸς σου εἶναι ἡ ἀληθὴς δυνάμις σου καὶ εἶναι δύναμις αὐξάνουσα διὰ τῆς ἀσκήσεως. Ἡ διάνοια ὄχι μόνον ἐλκύει στοχασμοὺς, ἀλλὰ καὶ ἐξαποστέλλει... Ἐξαπέστειλες στοχασμὸν ἀποθαρρύνσεως καὶ ἀνισχυρότητος; Θὰ εὐρεθῇς ὅσον οὕτω ἐν μέσῳ στοιχείων ἀποθαρρύνσεως καὶ ἀνισχυρότητος, ἄρα σὺ παρεσκεύασες τὸ ναυαγίό σου. Ἐξαπέστειλλες στοχασμὸν αὐτο-

πεποιθήσεως και αίσιοδοξίας; Θά ἴδης δ' ὅσον οὐπω τοὺς σκοποὺς σου ἐξυπηρετομένους ὑπὸ στοιχείων αὐτοπεποιθήσεως και αίσιοδοξίας, ἄρα σύ διὰ τοῦ ποιοῦ τῶν στοχασμῶν σου συντέλεσες τὴν ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν σου. Δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐξαποστέλλονται ἐναντίον σου στοχασμοὶ δυσμενεῖας. Ὁ μόνος τρόπος νὰ ἀμυνθῆς και ματαιώσης τὴν ἐπιρροὴν των εἶναι νὰ ἀντεξαποστέλλης στοχασμοὺς φιλίας. Ἡ στοργὴ εἶναι στοιχεῖον ἰσχυρότερον τῆς ἐχθρότητος και ἐπομένως ὁ φίλιος στοχασμὸς σου ἐκτροχιάζει τὸν πρὸς σέ ἐξαποστελλόμενον δυσμενῆ στοχασμὸν και τὸν παρεκτρέπει τῆς ἐναντίον σου φορὰς του. Ὅσω δίκαια παράπονα και ἂν ἔχης ἐναντίον οἰουδήποτε, μὴ τὸν κηρύξης ἐχθρόν σου. Εἶναι λίαν ἐπικίνδυνον τό τοιοῦτον. Νοερώς κήρυξέ τον φίλον σου. Ἄν τὸν κηρύξης ἐχθρό σου, θά ἐλκύσης πρὸς τὸν ἑαυτὸν σου ρεύματα ἐχθρότητος ἀπὸ παντοίας γωνίας τοῦ Σύμπαντος. Ἄν τὸν κηρύξης φίλον σου, τό σθένος σου πολλαπλασιάζεται. Πᾶσα ἔρις και δυσαρέσκεια εἶναι δίνη ἐξαποστέλλουσα κύματα καταστρεπτικοῦ αἰθέρος. Πᾶσα ἀρμονικὴ και ἀλληλεუმενῆς ὁμήγυρις εἶναι δίνη ἐξαποστέλλουσα κύματα εὐεργετικοῦ αἰθέρος...

Καθ' ἣν ὥραν ἐκτελεῖς τί, ὅσοδήποτε μικρὸν πρᾶγμα, εἶναι ἐπάναγκες νὰ συγκεντρῶνῃς ὀλόκληρον τὸν νοῦν σου ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἐκτελουμένου. Εἶναι μέγα σφάλμα νὰ στέλλῃ τις τὸν νοῦν του μακρὰν τῆς ἐκτελουμένης πράξεως. Διὰ τῆς ἕξεως ταύτης περιέχεται τις βαθμηδὸν εἰς ἀτονίαν διανοητικὴν τοιαύτην ὥστε νὰ μὴ κατορθῶνῃ νὰ συγκρατήσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τό ἐκτελούμενον ἔργον. Διασκορπίζεται οὕτως ἢ πολῦτιμος ζωτικότης τῆς διανοίας εἰς τὰ πολυπληθῆ σημεῖα εἰς ἃ φυγαδεύεται ἢ προσοχή. Εἶναι ὅπως νὰ ἔχῃ τις ἔν ἑκατομμύριον δραχμῶν διεσπαρμένον εἰς δεκάλεπτα ἀνά πάντα τὸν κόσμον. Διασπορά τοιαύτη τῆς ἐνεργείας τοῦ νοῦ, ἄγει εἰς παραφροσύνη. Ἡ μέριμνα περὶ τῆς αὔριον εἶναι σπατάλη στοχασμοῦ και ἐλαττώνει τὴν ἐλκτικήν δύναμιν τῆς διανοίας... Τό μεριμνᾶν περὶ τῆς αὔριον και θησαυρίζειν διὰ τό μέλλον ἐκ φόβου πτωχείας, ἔχει καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα. Διαλογίζου αἴσια και θά ἔλκῃς αἴσια... Ἐκ τῆς ποιότητος τῶν στοχασμῶν μας ἐξαρτᾶται ὁ βαθμὸς τῆς ὀλβιότητος ἡμῶν. Αἱ σχέσεις ἅς συνάπτομεν ἔχουν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ποιότητος τῶν στοχασμῶν μας. Ἐάν συγχρωτίζεσαι μὲ ἀνθρώπους ὧν οἱ διαλογισμοὶ εἶναι πονηροὶ ἢ ζοφεροὶ, ἢ διάνοιά σου ἀπορροφᾷ ἐξ' αὐτῶν και ἡ ποιότης τῶν σκέψεων σου καταβιβάζεται. Εἶσαι προσωπικότης ὑπερτέρας ἀξίας ὅταν ἐνθυμῆσαι νὰ τηρῆς τοὺς διαλογισμοὺς σου ἀγνοοῦς, φαιδροῦς, θαρραλέους και πᾶς ὁμιλ-

λος εις ὃν εἰσέρχεσαι ἀγάλλεται ἀπ' ἐνστίκτου ἐκ τῆς παρουσίας, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὀμιλῆς. Ἐφοπλίζεις καὶ τὸν δυσμενέστατα πρὸς σέ διακειμένον, ὅταν νοερῶς ἀρνήσαι νὰ θεωρῆς οἰονδήποτε ὡς δυσμενῶς πρὸς σέ διακειμένον. Τὸ εὐμενές τῶν στοχασμῶν σου συντριβεῖ πᾶσαν δυσμένειαν καὶ ἔλκει πρὸς σε κύματα εὐμενείας κραταιοῦντα σέ σωματικῶς καὶ ἠθικῶς...

Ἡ ποιότης τοῦ στοχασμοῦ εἶναι καλὴ ἢ κακὴ, ἀναλόγως τῶν συναισθημάτων καὶ παθῶν μας. Ὁ φόβος ἐνεργεῖ ὡς δηλητήριο ἐπὶ τοῦ στοχασμοῦ. Ὁ φόβος εἶναι δουλεία... Ὁ φόβος ἀκρωτηριάζει τὸ πνεῦμα καὶ ἐκθέτει τὸν ὀργανισμόν εἰς νόσους... Ἡ κλεις τῆς φυσιολογικῆς ὑγείας εἶναι ἡ ἀφοβία... Ὁ φόβος περὶ τῆς γνώμης τῶν ἄλλων ὡς πρὸς τὰς πράξεις σου καὶ ἐκφράσεις σου σέ καθιστᾷ δούλον... Ὁ γράφων φοβεῖται νὰ δημοσιεύσῃ μίαν ἀλήθειαν. Ὁ ὀμιλῶν φοβεῖται νὰ λαλήσῃ παρρησία... Ζῆτει γαληνιαῶς ἀφοβίαν. Τὸ γαληνιαῶς αἰτεῖν ἀφοβίαν, θὰ ἐλκύσῃ περὶ σέ ἄφοβα πνεύματα καὶ θὰ ἀπορροφήσῃ ἐκ τοῦ στοχασμοῦ των. Πᾶν χάρισμα πνευματικόν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς γαληνιαῶς αἰτήσεως, ἐπομένως καὶ ἡ ἀφοβία, διότι εἶναι πνευματικόν χάρισμα...

Λειτουργία τῆς διανοίας σπουδαιότατη εἶναι ἡ διαίσθησις, ἣτις εἶναι ιδιότης περισσότερον τῆς γυναικείας φύσεως. Ἡ διαίσθησις τῆς ἀνδρικῆς διανοίας εἶναι πολὺ ἀμυδροτέρα. Ἡ γυναικεία διάνοια κέκτηται χαρακτηριστικὴν τινὰ ιδιότητα νὰ ὀρᾷ τὰς πραγματικότητας τοῦ ἀοράτου κόσμου. Ἡ ἀνδρική διάνοια κέκτηται χαρακτηριστικὴν τινὰ ιδιότητα νὰ δρᾷ ἐπὶ τῶν πραγματικότητων τοῦ ὀρατοῦ κόσμου... Ἡ γυναικεία διάνοια ἀντλεῖ ἀπὸ τὴν Ὑπερτάτην Σοφίαν σθένος μετὰ μεγαλυτέρας τελεσφορότητος, διὰ τοῦτο καὶ βαστάζει τὰς θλίψεις καρτερικώτερον ἢ ὁ ἀνὴρ καὶ νοσηλεύει ἀσθενεῖς ἀποτελεσματικότερον... Ἡ ὑπερτάτη Σοφία δρᾷ ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων διὰ τῆς γυναικείας καρδίας, ἣτις εἶναι ὄργανον λεπτότερον τοῦ ἄρρενος νοῦ καὶ δύναμις ἰσχυροτέρα... Ὁ νόμος αὐτός δὲν συνεπάγεται ὑπεροχὴν τῆς γυναικός... Ὅπως ὁ ἀνὴρ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς γυναικός ὅσον ἀφορᾷ τὴν πνευματικὴν δύναμιν, οὕτω ἡ γυνὴ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἀνδρός ὅσον ἀφορᾷ βάσιν ἐνεργείας. Ἐξουσία τοῦ ἐνός ἐπὶ τοῦ ἄλλου εἶναι τι παράλογον καὶ ἐκτρωματικόν... Ὅταν οἱ σύζυγοι συναντῶνται, πρέπει νὰ συναντῶνται ὄχι μόνον σωματικῶς, ἀλλὰ καὶ πνευματικῶς... Ὅταν κατανοηθῇ ὁ νόμος οὗτος τῆς ἐναλλαγῆς μεταξύ θήλεος καὶ ἄρρενος πνεύματος, οἱ ἐν γάμῳ βιοῦντες θὰ ἀνέλθουν εἰς μέγα ὕψος πνευματικῆς καὶ ψυχικῆς ὑγείας, κάλλους καὶ συνέσεως... Αὐτὴ ἡ ἐναλλαγή εἶναι ἡ ἀγάπη καὶ ἀγάπη κυριολεκτικῶς σημαίνει ζωὴν. Ἡ ἔλλειψις τῆς ἀγάπης ἄγει εἰς

θάνατον. Δέν δύναται νά δράση, οὔτε νά ζήση κόσμος γυναικῶν, ἄνευ τῆς κινητηρίου δυνάμεως τοῦ ἄρρενος στοιχείου καί δέν δύναται νά δράση, οὔτε νά ζήση κόσμος ἀνδρῶν ἄνευ τῆς ζωτικότητος ἣν χορηγεῖ τό θήλυ στοιχεῖον... Ἡ σύμπραξις τοῦ θήλεος ὀφθαλμοῦ μετά τῆς ἄρρενος χειρός, ἀρκεῖ νά συνδιασθοῦν ἀρμοδίως, εἶναι ὁ ἀληθινός γάμος καί ἐκ τοῦ γάμου τούτου πηγάζει ἡ πραγμάτωσις τῶν ὑψίστων ἰδανικῶν... Ἡ Μάρθα ἐσφαλε τυρβάζουσα περί τά οἰκιακά ὑπέρ τό δέον. Αἱ οἰκιακαί μέριμναι ἀμβλύνουν τό θήλυ πνεῦμα καί ἐπισκιάζουν τήν δαισθησιν. Ὁ ἀνήρ ὅστις ἀνέχεται τούτο, ζημιεῖ ἑαυτόν διὰ τόν ἀπλούστατον λόγον ὅτι ἀνέχεται τήν βλάβην τῆς πυξίδος του... Ἐν ἀληθινῷ γάμῳ συμβιεῖ ζεῦγος ὅταν ἀμφότεροι ἀναγνωρίζουν τόν νόμον τοῦτον... ὅτι ἡ γυνή ἀντλεῖ ἐκ τοῦ ἀοράτου ζώσας ἰδέας (ἀρκεῖ νά εἶναι ἀφίλατος, ἐνάρετος καί ἀνθρωπιστική) καί ὁ ἀνήρ μεταβάλλει αὐτάς εἰς ἀθάνατα ἔργα...

Σημείωση:

Ἀντιγράφω ὀλίγα ἀποσπάσματα μελέτης τοῦ Πλάτωνα Δρακούλη μέ τίτλο: «Σύστημα Αὐτοθεραπείας» καί πού περιέχεται στό ἴδιο βιβλίο του:

Ὁ λόγος τῆς ἀληθείας εἶναι μέγας ἰατρός ὁ λυτρῶνων τήν ψυχὴν ἀπό τόν φόβον, ἀπό τήν δυσφορίαν, ἀπό τήν θλίψιν, ἀπό τήν ἀτυχίαν. Ὁ πραγματικός ἄνθρωπος εἶναι θεῖος καί δύναται νά συνεργάζετα μετά τοῦ θείου, μετά τῆς ὑπερτάτης δηλονότι ἐκείνης δυνάμεως ἣτις ζωογονεῖ τά πάντα. Παρούσης τῆς δυνάμεως ταύτης πανταχοῦ, οὔτε νόσος, οὔτε φόβος, οὔτε ἄμαρτία, οὔτε δυστυχία ὑπάρχει. Ἡ ρίζα παντός κακοῦ, πάσης δυστυχίας, εἶναι ὁ φόβος. Ὁ ἐξ οἰοασθήποτε αἰτίας πάσῃων ἀρκεῖ νά στρέψῃ τόν νοῦν του κατά τοῦ φόβου καί νά εἶπῃ τά ἐξῆς ἡμέρα, ἐμφαντικῶς καί πεποιθότως: Ἡ δύναμις τοῦ θείου μέ περιβάλλει καί μέ πληροῖ γαλήνης. Φόβος δέν εἰσχωρεῖ εἰς τήν ψυχὴν μου, οὔτε δύναται νά ἔχη ὑπόστασιν οἰανδήποτε, ἐφ' ὅσον κατανοῶ ὅτι συνδέομαι ἀδιάρρηκτως μετά τῆς δυνάμεως τοῦ θείου... Ἡ ἀγάπη τοῦ θείου εἶναι τό μέγα τονωτικόν τοῦ νευρικοῦ μου συστήματος. Οὐδεμία μνησικακία ἢ παράπονον διαταράσσει τήν λειτουργίαν τοῦ ὀργανισμοῦ μου, ἀφοῦ κακόν ἢ βλάβη δέν ἔχει ὑπόστασιν παρούσης τῆς θείας δυνάμεως πανταχοῦ... Γαλήνη ἄφατος μέ περιβάλλει καί εἰρήνη εἰσδύει εἰς τά ἔγκατα τῆς ψυχῆς μου. Ὁ ἠρεμος ὕπνος εἶναι ἡ πρός ἐμέ ἐπαγγελία τοῦ θείου, ὅπως καί ἡ ἐγγρήγορις πρός ἐκτέλεσιν τῆς ἀποστολῆς μου ἐν τῷ κόσμῳ. Ἀνέστην ἐκ τῆς νάρκης καί τοῦ ληθάργου, οὐδεμίαν δέ στιγμήν πολυτίμου χρόνου σπαταλῶ εἰς νωθρότητα... Ἡ ἐνότης μου μέ τό θεῖον εἶναι ἀδιάρρηκτος καί ἀδιάσπαστος... Λόγω τῆς

ένότητός μου μέ τό θεϊόν, ούδείς δύναται ν'άφαιρέση από τās χεῖρας μου τό σκήπτρον τῆς αὐτοσυγκρατήσεως... Ούδεις μέ πτοεῖ, ούδέν μέ φοβίζει διά τόν λόγον ὅτι μέ ὑποβαστάζουν καί μέ περιπύσσουν οἱ αἰώνιοι καί παντοδύναμοι βραχύονες τῆς Θεότητος. Τό εἶναι μου εἶναι εὐτελῶς ἀπηλλαγμένον παντός ἰχνους δολιότητος, οἰήσεως, πλεονεξίας, φθόνου, φιλοποψίας, ζηλοτυπίας, μνησικακίας, καθώς καί ὄλων τῶν εἰς τās ἀτελείας ταύτας ἀντιστοιχοῦντων νοσημάτων. Ὑγεία, χαρά, εἰρήνη, ἀσφάλεια, δύναμις, πάντα ταῦτα εἶναι κληρονομία μου... Τά ἐγκόσμια δέν μέ σαγηνεύουν, ἡ ἰδιοκτησία δέν μέ γοητεύει. Ἐλευθερία, ὑγεία, γαλήνη, εἶναι τὰ κεφάλαιά μου. Σοφία καί δύναμις αἱ βάσεις τῆς ὑπάρξεώς μου...

Ὅσοι ἐνδιαφέρονται νά ἀποκτήσουν ὁλόκληρο τό ἔργο «Στοιχεῖα Βιονομίας», μποροῦν νά τηλεφωνήσουν στόν ἀριθμό 9334759.

Ἡ Θεοσοφική Ἐταιρία ἐν Ἑλλάδι
Βουκουρεστίου 25, 106 71 Ἀθήνα
Τηλ. 3620.702

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1992
Εἴσοδος Ἐλευθέρα – Βουκουρεστίου 25, ὥρα 8 μ.μ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1992

2	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Α. Τριανταφυλλόπουλος – Φιλοσοφικές Ἀπόψεις πάνω στην Πλατωνική Πολιτεία
3	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛ/ΛΟΣ	Π. Ἀναγνώστου – Ἐσωτερικές Διδασκαλίες – Α
6	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας – Κριναμούρτι
7	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ἐπιστολές Διδασκάλων
9	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Χ. Κατσαρδης – Ἡ Ψυχὴ κατὰ τοὺς Ἀρχαίους Ἕλληνες Φιλοσόφους
10	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛ/ΛΟΣ	Π. Ἀναγνώστου – Ἐσωτερικές Διδασκαλίες – Β
13	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Γ. Σιβρὴς – Σχόλια καὶ Ἀνάλυσις ἐπὶ τῶν Ὀμιλιῶν Κριναμούρτι
14	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφετζόπουλος – Ἀπὸ τίς Διδασκαλίες τοῦ Παράκελλου
16	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Χ. Καμαρωτάκης – Ἀπόψεις καὶ σχόλια ἐπὶ τῶν δοκιμασιῶν τῆς Μυήσεως
17	Παρασκευή		Γενικὴ Συνέλευσις Θ.Ε.
28	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ἐπιστολές Διδασκάλων
30	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Γ. Σιβρὴς – Ὁ Νόμος τῶν ἀντιθέτων καὶ ἡ Μέση ὁδός – Α

ΜΑΪΟΣ 1992

4	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας – Κριναμούρτι
5	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ἐπιστολές Διδασκάλων
7	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Α. Τριανταφυλλόπουλος – Ἡ λειτουργικότης τῆς Ἀνθρώπινης Σκέψεως
8	Παρασκευή	ΚΟΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡ.	ΕΟΡΤΗ ΛΕΥΚΟΥ ΛΩΤΟΥ
11	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Γ. Σιβρὴς – Σχόλια καὶ Ἀνάλυσις ἐπὶ τῶν Ὀμιλιῶν Κριναμούρτι
12	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφετζόπουλος – Ἀπὸ τίς Διδασκαλίες τοῦ Παράκελλου
14	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Χ. Κατσαρδης – Ἡ ψυχὴ κατὰ τοὺς Χαλδαίους
15	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛ/ΛΟΣ	Π. Ἀναγνώστου – Ἐσωτερικές Διδασκαλίες – Γ
18	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας – Κριναμούρτι
19	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ἐπιστολές Διδασκάλων
21	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Χ. Καμαρωτάκης – Πρὸς ἀναζήτηση τοῦ Φωτός
25	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Γ. Σιβρὴς – Σχόλια καὶ Ἀνάλυσις ἐπὶ τῶν Ὀμιλιῶν Κριναμούρτι
26	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ὁ νόμος τοῦ καθηκοντος
28	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Γ. Σιβρὴς – Ὁ Νόμος τῶν ἀντιθέτων καὶ ἡ Μέση ὁδός – Β

ΙΟΥΝΙΟΣ 1992

1	Δευτέρα	ΑΛΚΥΩΝ	Π. Ἀντζακας – Κριναμούρτι
2	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Π. Παπασλιώτης – Ὁ Νόμος τῆς Θυσίας
3	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Συζητήσεις πάνω στο θέμα τῆς Μαθητείας

Ἡ Θεοσοφικὴ Ἐταιρία ἐν Ἑλλάδι
 Βουκουρεστίου 25
 106 71 Ἀθήνα

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Γεν. Γραμματεὺς (Πρόεδρος)	ΑΝΤΖΑΚΑΣ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ
Πρόσθ. Γεν. Γραμ. (Αντιπρόεδρος)	ΚΑΜΑΡΩΤΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ
Γραμματεὺς Ἑσωτερικοῦ	ΚΑΤΣΑΡΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ
Γραμματεὺς Ἐξωτερικοῦ	ΣΙΒΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ταμίας	ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΑΣΤ.
Ἐφορος Βιβλιοθήκης	ΚΩΣΤΟΒΑΣΙΛΗ ΑΣΠΑ
Ἐπιτροπὴ Συντακτικὴ ἸΛΙΣΟΥ	ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Ἐπιτροπὴ Συντακτικὴ ἸΛΙΣΟΥ	Πάπασλιώτης Παναγιώτης
Μέλος	ΚΑΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Αἱ ἐργασίαι τῶν Στοῶν γίνονται ὡς ἑξῆς:

Στοὰ ΑΠΟΛΛΩΝ (Πρόεδρος ΣΙΒΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ) Πέμπτη παρά Πέμπτη
 ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῆς Σ. ΑΡΤΕΜΙΣ

Στοὰ ΑΡΤΕΜΙΣ (Πρόεδρος ΚΑΜΑΡΩΤΑΚΗΣ ΧΡ.) Πέμπτη παρά Πέμπτη
 ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῆς Σ. ΑΠΟΛΛΩΝ

Στοὰ ΑΛΚΥΩΝ (Πρόεδρος ΑΝΤΖΑΚΑΣ ΠΟΛ) Ἐκάστην Δευτέραν

Στοὰ ΗΛΙΟΣ (Πρόεδρος ΠΑΠΑΣΛΙΩΤΗΣ ΠΑΝ.) Ἐκάστην Τρίτην

Στοὰ ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΠΑΝ.)

Παρασκευὴ παρά Παρασκευῇ.

Γιὰ τὴν ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΛΕΥΚΟΥ ΛΩΤΟΥ ποῦ θὰ ἐορτασθῇ φέτος τὴν Παρασκευῇ 8 Μαΐου καὶ ὥρα 8 μ.μ. *παρακαλοῦνται τὰ μέλη* νὰ φέρουν ὀλίγα ἄνθη εἰς μνήμην τῆς Ἑλένας πετρόβνα Μπλαβάτσου.

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

ΑΝΤΖΑΚΑΣ ΠΟΛΥΔΕΥΚΗΣ

ΚΑΤΣΑΡΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τα Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ» είναι Βουκουρεστίου 25, α΄ όροφος, Κωδ. 106 71, είναι ανοικτά κάθε ημέρα από 10.30-1, εκτός Σαββάτου και Κυριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλούμεν, αποστέλλετε με ταχυδρομικήν ή τραπεζικήν επιταγήν εις τήν διεύθυνσιν: «Πολυδεύκη Αντζακα, Βουκουρεστίου 25, α΄ όροφος Κωδ. 106 71, Αθήνας». Η αποστολή με Τραπεζική έντολή μας δυσκολεύει πολύ.

ΕΓΚΑΤΕΛΕΙΨΑΝ ΤΟΝ ΓΗΙΝΟΝ ΒΙΟΝ

ΔΗΜ. ΜΕΛΕΑΓΡΟΣ, ΑΘΗΝΑ.
ΔΗΜ. ΓΕΡΟΝΤΑΣ, ΑΘΗΝΑ.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

- ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ: Ιαν. Φεβρ. - Μαρτ. 1992.
- ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ: Ιαν. - Φεβρ. - Μαρτ. 1992.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

- ΝΑ ΕΜΒΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥΣ ΕΓΚΑΙΡΩΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1992: 2.000 Δρχ.
- ΝΑ ΕΓΓΡΑΦΟΥΝ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

- Κωστής Κοκόροβιτς: ΠΡΟΣΘΑΦΑΙΡΕΣΕΙΣ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ.
- Ρόης Παπαγγέλου: ΣΚΙΕΣ.
- Βασ. Ι. Λαζανά: ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΠΙΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.
- Πετρούλα Αλ. Παναγιωτίδη: ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΑΣΤΡΑ.
- Έκδόσεις Τετρακτύς: Ο ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΤΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Βόλος: Γ. Κουκουβίνος
Καβάλα: Μιχ. Παράσχος
Κέρκυρα: Αλεξ. Λούβρος
Λαμία: Αντ. Τριανταφύλλου
Λάρισα: Ίσ. Φελλούς
Μυτιλήνη: Γ. Χωριάτηλης
Ξάνθη: Μάριος Κουτσουριδής
Πάτρα: Αθ. Κοντοσάκης
Ρέθυμνο: Αντ. Βιστάκης
Ρόδος: Αντ. Βεργωτής
Σέρρα: Ανέστης Σάββας
Σύρος: Π. Ζαραφωνίτης
Χαλκίδα: Δημ. Δημαρέλου
Χανιά: Έμμ. Νοδαράκης
Κύπρος: Θεοφ. Παναγιώτου,
Τ.Κ. 1720, ΛΕΥΚΩΣΙΑ.
Τηλ. 474.815

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΛΙΣΟΣ»
της Θεοσοφικής Έταιρίας
έν Έλλάδι
Βουκουρεστίου 25- Αθήναι 106 71
Ίδρυτής:
† ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
Εκδότης-Διευθυντής:
Πολυδεύκης Αντζακας
Τιμή τεύχους: Δρχ. 400
ΜΑΡΤ.-ΑΠΡΙΛ. 1992

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΩΝ

**ΠΩΛΟΥΜΕΝΩΝ ΕΙΣ ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΟΥ «ΙΛΙΣΟΥ» Βουκουρεστίου 25
α' ὄροφος, Κωδ. Ταχ. 106 71 Τηλ. 3620.702**

H.P. Blavatsky	Ο εσωτερικός χαρακτήρας των Ευαγγελίων	900
H.P. Blavatsky	Τὸ κλειδί τῆς Θεοσοφίας	2.000
H.P. Blavatsky	Ἡ φωνὴ τῆς αἰγῆς	1.000
An. Besant	Θάνατος καὶ Ὑπερέραν	900
An. Besant	Ἡ ἐξέλιξις τῆς ζωῆς καὶ τῆς μορφῆς	1.000
C.W. Leadbeater	Ἡ μυστικὴ ἱστορία τοῦ Τεκτονισμοῦ	2.000
N. Sri Ram	Προσέγγισις πρὸς τὴν Πραγματικότητα	1.000
N. Sri Ram	Αἱ βαθύτεραι ὕψεις τῆς Ζωῆς	1.000
Irving S. Cooper	Ἡ Μετενσάρκωσις	1.000
Vivekananda	Κάρμα - Γιόγκα	1.000
Eliphas Levi	Τὸ μέγα ἀπόρητο α' μέρος	1.000
» »	» » β' μέρος	1.300
» »	Τὸ βιβλίον τῶν Σοφῶν	1.200
Luis Claude de Saint Martin	ECCE HOMO	800
Papus	Μετενσάρκωσις	1.300
»	Πραγματεία ἐπὶ τῶν ἀπόκρυφων ἐπιστημῶν	2.500
ΥΒ Μπερτού	Διδασκαλίαι τῶν Δρυϊδῶν	1.000
Ἄντ. Ἀνδριανοπούλου	Ἀρχαῖοι Ἕλληνες φιλόσοφοι	2.000
Ἄντ. Ἀνδριανοπούλου	Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ ζωὴ	2.000
Ἄντ. Ἀνδριανοπούλου	Οἱ Νόμοι τῆς Ζωῆς	1.200
Ἰω. Βασιλῆ	Τὸ Σημειωματᾶριον ἐνὸς Μύστου	2.000
Ἰω. Βασιλῆ	Τὰ φυσικὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου	800
Περιοδικὸν «ΙΛΙΣΟΣ»	Τόμοι χαρτόδετοι	2.000
«ΙΛΙΣΟΣ»	Ἐπιλογὴ 1956-58, 1959-61, 1962-65 ἐκά- στη δεμένη	2.500
«ΙΛΙΣΟΣ»	Ἐπιλογὴ 1966-1970 χαρτόδετος	2.000
	Ἐπιλογὴ 1966-1970 δεμένη	2.500

Τὰ ἐξοδα ἐπὶ ἀντικαταβολὴ ἐπιβαρύνουν τὸν ἀγοραστὴν.

ΤΙΜΗ ΤΕΥΧΟΥΣ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 400

ΣΥΝΔΡΟΜΗ «ΙΛΙΣΟΥ» Δρχ. 2.000. Ἐξωτ. Δρχ. 3.000.

(Γιὰ τὸ ἔτος 1992)

PAPUS

ΩΨ

ΜΕΤΕΝΣΑΡΚΩΣΗ

Η ΦΥΣΙΚΗ, ΨΥΧΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ
ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ο μεγάλος Γάλλος αποκρυφιστής κάνει
μία εντυπωσιακή προσέγγιση στη δοξασία
της Μετενσαρκώσεως, βασισμένος στη Δυτική
Εσωτερική Παράδοση, που έχει τις ρίζες της
στην Αρχαία Αίγυπτο.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ

Θεμιστοκλέους 38, Τηλ. 36.30.824